

**Innkalling
av
Kommunestyret**

Møtedato: 20.02.2017
Møtestad:
Møtetid: 11:45 - 19:45

Det vert dialogmøte mellom Kommunestyret og utvida leiargruppe frå 11:45 - 15:30.
Ordinært kommunestyremøte frå ca 15:30 før orientering om status for Masfjordsambandet inkludert reguleringsplanarbeidet.

Det vert servert mat.

Eventuelle forfall må meldast til Anne Kristin Rafoss per tlf. 56166291, sms til 90898072 eller per epost til anne.kristin.rafoss@masfjorden.kommune.no

Varamedlemmer møter berre etter nærare avtale.

- 001/2017 Godkjenning av innkalling og sakliste
- 002/2017 Godkjenning av møtebok
- 003/2017 Forslag til nytt finansreglementet for Masfjorden kommune
- 004/2017 Godkjenning av selskapsavtale IKA Hordaland frå 01.01.2017
- 005/2017 Reglement for godtgjering til folkevalde
- 006/2017 Finansiering av idrettsskulen 2017
- 007/2017 Delegerte saker
- 008/2017 Referatsak

14. februar 2017

Karstein Totland
møteleiar

Anne Kristin Rafoss
sekretær

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Anne Kristin Rafoss		17/169

Saknr	Utval	Type	Dato
001/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Godkjenning av innkalling og sakliste

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste vert godkjend

Saksopplysningar:

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Anne Kristin Rafoss		17/169

Saknr	Utval	Type	Dato
002/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Godkjenning av møtebok

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møtebok vert godkjend.

Saksopplysningar:

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Svein Helge Hofslundsengen	FE - 202, TI - &00	16/914

Saknr	Utval	Type	Dato
008/2017	Formannskapet	PS	09.02.2017
003/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Forslag til nytt finansreglementet for Masfjorden kommune

32T

Journalposttittel

Dato

Forslag til nytt finansreglement oppdatert etter ny finansforskrift	02.02.2017
Revisjonsuttale SA 3000 Masfjorden 2017	02.02.2017
Endringer i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning - kortsiktige lån	30.11.2016
Finansforskriften - med spor endringer fra gjelden	30.11.2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning pr. 2017 for Masfjorden kommune vert vedteken

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Behov for oppdatert finansreglement jf. endringa i føresegnene til finansforvaltninga, og viser m.a. til saka om rapportering finans pr. 2.tertial, Kommunestyresak 73/16

Konklusjon

Finansrapporteringa har hovudfokus på dei plasseringane som vi har utafor bank, og i sum har desse plasseringane gitt ein litt betre avkastninga hittil i 2016 vs. alternativt bankplassering. Andre deler vert fanga opp i rapportering rekneskapen pr. 2.tertial. Ein er framleis i ein turbulent periode med svingingar månad for månad, og det er vanskeleg å seie noko om årsresultatet for plasseringa no. Tilrår at rapport vert teken til vitring, samt at kommunen ser på utforminga av framtidig finansrapportering med bakgrunn i analyse og tilbakemeldinga frå SR bank, samt at kommunen må justere og tilpasse reglement for finansforvaltning jf. nye retningslinjer frå departementet. Nytt reglement skal gjelde frå 1.1.2017.

Høyring

Forslag til nytt reglement for finans- og gjeldsforvaltninga i Masfjorden kommune er sendt på høyring

til revisjon og hovudbanksamband

Uttale

Både revisjon og hovudbanksamband har gitt tilbakemelding på utkastet, og revisjonen sin uttale følger som saksvedlegg, og konklusjonen er;

Vi meiner at det framlagte reglementet for finansforvaltninga tilfredsstillar kommunelova og forskrifta sine krav.

Og denne uttalen stettar kravet i § 5 i forskrifta;

§ 5. Kvalitetssikring av reglementet

Kommunestyret og fylkestinget skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i denne forskrift. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret og fylkestinget.

0 Endret ved forskrift 1 nov 2016 nr. 1428 (i kraft 1 jan 2017).

Fakta

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bestemt seg for ny finansforskrift og dagens finansreglement må derfor endrast.

Regelendringer fra 1. januar 2017

Nyhet | Dato: 27.12.2016

Her er en oversikt over noen viktige regelendringer fra 1. januar 2017 innenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementets ansvarsområde.

- Endringer i forskrift om finansforvaltning for kommuner og fylkeskommuner knyttet til kortsiktige lån i kommunene.

§ 4. Innholdet i reglementet

Reglementet skal omfatte forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens midler og gjeld, herunder:

- a) ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål
- b) langsiktige finansielle aktiva
- c) gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler.

Reglementet skal minimum angi:

- a) formålet med forvaltningen
- b) hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva
- c) rammer og begrensninger for forvaltningen av de ulike forvaltningstyper som angitt i første ledd, herunder tillatt risikonivå, krav til risikospredning og tillatte finansielle instrumenter
- d) tidspunkt for og innhold i statusrapporteringen for finans- og gjeldsforvaltningen i tråd med § 6 og § 7
- e) håndtering av avvik fra finansreglementet.

0 Endret ved forskrift 1 nov 2016 nr. 1428 (i kraft 1 jan 2017).

Vurdering

Forslag til nytt reglement for finans- og gjeldsforvaltninga i Masfjorden kommune er justert og endra i tråd med ny forskrift.

Konklusjon

Forslag til nytt reglement for finans- og gjeldsforvaltninga vert vedteke slik det ligg føre i sakstilfanget, og trer i kraft med verknad frå 2017.

Formannskapet - 008/2017

FS - behandling:

Ordfører Karstein Totland (H) orienterte kort og saka vart drøfta.

Framlegg til vedtak vart samrøystes tilrådd til kommunestyret.

FS - vedtak:

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning pr. 2017 for Masfjorden kommune vert vedteken

**FORSLAG TIL NYTT
REGLEMENT
FOR
FINANS- OG GJELDSFORVALTNING
FOR
MASFJORDEN KOMMUNE**

Innhald

0. Heimel	3
1. Føremålet med finans- og gjeldsforvaltninga.....	3
2. Rammer for reglementet.....	3
3. Etske retningslinjer	4
4. Retningslinjer for forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål.....	4
4.1 Definisjon og målsetjing	4
4.2 Driftslikviditet	4
4.3 Overskotslikviditet.....	4
5. Retningslinjer for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva	5
5.1 Definisjon og målsetjing	5
5.2 Porteføljen sin samansetjing	5
5.3 Ramma for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.....	6
6. Retningslinjer for forvaltning av låneporteføljen.....	6
6.1 Rutine og målsetting	6
6.2 Samansetjing av låneporteføljen.....	6
6.3 Rentebinding	7
7. Risiko	7
8. Fullmakter.....	8
8.1 Låneopptak og forvaltning av låneporteføljen.....	8
8.2 Forvaltning av ledig likviditet	8
8.3 Plassering av langsiktige finansielle aktiva	8
8.4 Delegering	8
9. Rapportering.....	9
9.1 Stresstest	9
10. Avvik	9
11. Evaluering.....	10

0. Heimel

Reglementet for finans- og gjeldsforvaltninga i Masfjorden kommune fastset dei grunnleggjande prinsippa for forvaltning av kommunen sine finansielle aktiva (plasserte midlar) og forvaltninga av gjeldsporteføljen (passiva) og andre finansieringsavtalar.

Masfjorden kommune skal innrette sin finans- og gjeldsforvaltning i samsvar med dette reglementet, Kommuneleova's § 52 *Finansforvaltning*, og Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning.

Dette reglementet erstattar tidlegare vedtekne reglement. Reglement for finans- og gjeldsforvaltninga skal vedtakast minst ein gong i kvar kommunestyreperiode.

1. Føremålet med finans- og gjeldsforvaltninga

Grunnleggjande føremål med finans- og gjeldsforvaltning er å ivareta kommunelova sitt føremål om optimal utnytting av kommunen sine ressursar med sikte på å kunne gje eit stabilt tenestetilbod til innbyggjarane i Masfjorden kommune.

I tillegg har finans- og gjeldsforvaltninga i Masfjorden følgjande overordna føremål:

- Sørge for at kommunen har likviditet til å dekkja løpande forpliktelsar
- Forvalte ledige likvide midlar slik at dei gir ei god og konkurransedyktig avkastning innafor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringane
- Masfjorden kommune sin finansielle posisjon skal forvaltast som ein heilskap kor ein søker å oppnå lågast mogleg netto finansutgifter over tid samtidig som ein sikrar størst mogleg forutsigbarheit i kommunens finansielle stilling.

2. Rammer for reglementet

Reglementet inneheldt reglar som skal hindre kommunen frå å ta vesentleg finansiell risiko i si forvaltning:

- Finansforvaltning skal ivareta hensyn til balanse mellom avkastning, risiko og likviditet.
- Ved forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna til driftsføremål skal det leggjast vekt på låg finansiell risiko og høg likviditet.
- Lånte midlar skal over tid gje lågast mogleg totale kostnader ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatning om framtidig renteutvikling og innafor eit akseptabelt risikonivå, gitt eit overordna ønskje om forutsigbarheit og stabilitet i lånekostnadane.
- Forvaltninga skal leggje opp slik at refinansieringsrisikoen reduserast ved å spre tidspunktet for renteregulering/forfall.
- Kommunestyret skal påsjå at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer om finansreglementet legg rammene for ei finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelova sine reglar og reglane i finans- og gjeldsforskrifta.
- Masfjorden kommune skal ha kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning som til ei kvar tid er tilstrekkeleg for å utøve finans- og gjeldsforvaltning i samsvar med finansreglementet.

- Gjennom dette reglementet delegerer kommunestyret til rådmannen å sikre administrative rutinar som sørger for at finans- og gjeldsforvaltning vert utøvd i tråd med finansreglement, gjeldande lover og finansforskrift samt at forvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
- Rådmannen er ansvarleg for den løpende finans- og gjeldsforvaltning innafor ramma gitt i dette reglementet og kan beslutte å overlate heile eller deler av finansforvaltning til eksterne forvaltere.

3. Etske retningslinjer

Plassering av Masfjorden kommune sine midlar i verdipapir skal ivareta hensyn til menneskerettar, arbeidstakarrettar og miljø i samsvar med Global Comact FN's PRI (Principles for responsible investments). Dette tilsvarar etiske retningslinjer som m.a. KLP nyttar.

4. Retningslinjer for forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

4.1 Definisjon og målsetjing

Forvaltning av ledig likviditet skal innrettast slik at kommunen kan dekkja sine betalingsforpliktelsar ved forfall. Kommunen sin likviditetsreserve skal normalt være plassert på konsernkonto i den banken kommunen har inngått bankavtale med. Plasseringa skal kunne finne stad dersom likviditetsprognose og vurderinga tillet det og tilfredsstillande avkastning kan oppnåast. Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål skal forvaltast med låg finansiell risiko og høg likviditet.

4.2 Driftslikviditet

Kommunen skal til ei kvar tid ha tilgjengeleg driftslikviditet (inkludert eventuelle trekkrettar) som minst er like stor som forventa likviditetsbehov i dei neste 90 dagar. Driftslikviditet skal plasserast i kommunen sin hovedbanksamband. All likviditet utover driftslikviditet utgjør overskuddslikviditet.

4.3 Overskotslikviditet

Overskotslikviditet som ikkje inngår i likviditetsbehov dei neste 12 månader i samsvar til likviditetsprognose kan maksimalt plasseres med inntil 12 månaders renterisiko. Det kan ikkje plasserast i renteberande verdipapir eller innskot som har ei kredittrating lågare enn BBB-.

Overskotslikviditet kan plasserast i:

- Renteberande verdipapir utsendt eller garantert av den norske stat, norske statsføretak, norske kommunar eller fylkeskommunar med løpetid innan 12 månader
- Bank:
  - Innskot i norske bank med minimumsrating BBB.
  - Tidsinnskot og rentevilkår kan bindast inntil 12 mnd.
  - Maksimal plassering skal ikkje vere større enn 2 % av bankens forvaltningskapital
- Rentefond:
  - Pengemarknadsfond med låg risiko
  - Durasjon på inntil 12 mnd.
  - Maksimal plassering i enkelt fond skal ikkje overstige 1 % av fondets verdi
  - Fondet skal ikkje ha valutarisiko
  - Fondet skal forvaltast av store anerkjente og erfarne forvaltningsmiljø i Noreg

5. Retningslinjer for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

5.1 Definisjon og målsetjing

Langsiktige finansielle aktiva definerast som den delen av kommunes likviditet som etter vedtatt budsjett og likviditetsprognose ikkje skal nyttast dei neste fire år. I tråd med tidlegare retningslinjer er denne ramma sett til 30 mill.kr. i Masfjorden kommune. Kommunestyret, etter innstilling frå rådmannen, avgjer endring av ramma for langsiktige midlar til plassering. Innafor gitt ramme får rådmannen fullmakt til å plassere midlane. I tillegg skal det etablerast eit eige kursreguleringsfond for å møte risikoen for mogleg tap i form av kurssvingningar. Det er eit mål for forvaltninga at det oppnås avkastning i tråd med fastsette referanseindekser, og minst avkastning på nivå ved ordinær bankplassering. Faktisk avkastning i porteføljen vert målt mot avkastning i referanseindeksene ved ei normal/strategisk fordeling, sjå tabell under punkt 5.3.

5.2 Porteføljen sin samansetjing

Til forvaltning av midlane kan det nyttast aksjefond, kombinasjonsfond og rentefond frå anerkjente forvaltarar.

Definisjonar:

Aksjefond: Verdipapirfond som investerer i aksjar

Rentefond: Fond som investerer i rentepapir

Kombinasjonsfond: Fond som investerer i ein fastsett kombinasjon av aksjar og renter

- Aksjefond bør spreiest på norske, nordiske eller globale aksjefond med bredt mandat.
- Kombinasjonsfond bør vere sett saman av ein aksjedel med bredt globalt mandat og en rentedel kor maksimalt 20 % har ein dårlegare kreditt-rating enn Investment grade (BBB-).

- Rentefond bør vere satt saman slik at maksimalt 20 % har ein dårlegare kredittrating enn Investment grade (BBB-).
- Kombinasjonsfond og rentefond bør ikkje ha meir enn 5 års rentedurasjon.
- For kombinasjonsfond og rentefond som investerer i utenlandske rentepapirer bør rentedelen være valutasikra med minimum 80 %.

5.3 Ramma for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

<i>Investering</i>	<i>Maks</i>	<i>Normal/strategi</i>	<i>Minimum</i>	<i>Referanse</i>
<i>Aksjeandel</i>	60%	40%	5%	MSCI World
<i>Renteandel</i>	95%	60%	40%	ST4X

6. Retningslinjer for forvaltning av låneporteføljen

6.1 Rutine og målsetting

Kommunelova § 50 regulerer dei vilkår som kommunen må leggje til grunn for sine samla innlån. Låneopptak skal søkast gjennomført til gunstige markedsvilkår. Det skal innhentast tilbod frå ulike låneinstitusjonar som forventast å vere konkurransedyktige. Låneopptak skal vurderast opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett og forventningar om fremtidig renteutvikling. Låneopptak skal gjennomførast i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser.

6.2 Samansetjing av låneporteføljen

- Låneporteføljen skal bestå av eit mindre tal lån, men slik at refinansieringsrisiko begrensa.
- Følgjande lånetyper kan brukast:
  - Gjeldsbrevlån i banker/finansieringsinstitusjonar (Kommunalbanken, KLP og lignende)
  - Sertifikat- og obligasjonslån. Kommunen kan også kjøpe sine egne utsendte lånepapir
- Låneporteføljen skal bestå av lån i flere låneinstitusjoner slik at kommunen har tilgang på finansiering frå fleire plasser.
- Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.
- Enkeltlån kan takast opp utan avdrag.
- Det skal ikkje takast opp lån i utanlandsk valuta
- Eit enkelt lån kan ikkje utgjere mer enn 25 % av den samlede brutto gjeldsporteføljen.
- Storleik, løpetid og forfall skal vurderast i forhold til tilgjengeleg likviditet.

- Andel lån som forfaller og må refinansieres i løpet av de neste 12 månedane skal ikkje utgjere meir enn det likviditetsbufferen kan håndtere.

6.3 Rentebinding

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatning om framtidig renteutvikling og innafor eit akseptabelt risikonivå, gitt eit overordna ønskje om forutsigbarheit og stabilitet i lånekostnader.

- Renterisikoen blir vurdert fortløpande på netto renteeksponering.
- Minimum av 33 % av brutto låneporteføljen skal ha flytende renter (gjenstående rentebinding under 1 år), minimum 33 % skal ha fastrente (rentebinding over 1 år). Resten vurderes ut frå at kommunen skal i utgangspunktet vere rentenøytral.
- Kommunen skal inngå rentebinding med jevne mellomrom med god spredning på rentereguleringstidspunkter.
- Den samla gjeldsporteføljen skal ha ei vekta renteløpetid (durasjon) mellom 0,5 – 5 år.
- I ein normal situasjon skal den samla gjeldsporteføljens vekta renteløpetid vera 3 år.
- Det skal etablerast referanserente på denne løpetida som gjeldsforvaltninga vert målt mot
- For å oppnå vedtatt rentebinding kan både framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytte-avtalar (swap) brukast. Ved inngåing av swapavtaler skal det haldast budrunde for å få markedsmessige rette rentevilkår.

7. Risiko

Kommunane er utsatt for finansiell risiko knytta til plassering av midlar og lån av midlar. Finansiell risiko er usikkerheit om den framtidige verdien av plasseringa eller forpliktelsen i forhold til verdien på plasseringstidspunkt eller tidspunkt for avtaleinngåinga. Alle kommunane er i større eller mindre grad utsatt for finansielle risiko.

Masfjorden kommune sin gjelds- og finansforvaltning skal drivast slik at kommunen ikkje vert påført vesentleg finansiell risiko. Det er samvariasjon mellom grad av risiko og avkastningspotensiale. Masfjorden kommune vil drive med lågare finansiell risiko og desto meir stabil og forutsigbar avkastning over tid. For langsiktige plasseringar skal kommunen søkje risikospredning ved å spre plasseringar på fleire aktivaklassar. I tillegg skal kommunen ved forvaltning av gjeldsporteføljen inngå rentebinding med jevne mellomrom med god spredning på rentereguleringstidspunkter. Følgjande former for finansiell risiko er definert:

- Kredittrisiko: Representerer faren for at låntakar, eller motparten i ein derivatkontrakt, ikkje betalar tilbake heile eller deler av lånet (inkludert rentene). Slik risiko skal vere låg.
- Renterisiko: Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringar i renteberande verdipapir endrar seg når renta endrar seg. Går renta opp, går verdien av plasseringar i renteberande verdipapir ned (og motsatt).
- Likviditetsrisiko: Likviditetsrisiko representerer faren for at midlar ikkje kan omsetjast til kontantar i løpet av ein rimeleg tidsperiode.
- Valutarisiko: Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingningar i valutamarkedet.

- Refinansieringsrisiko: Risikoen for at kommunen ikkje klarer å innfri sine forpliktelsar ved forfall utan at det oppstår store kostander i form av dyr refinansiering
- Systematisk risiko: Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheita for at det aktuelle aksjemarknaden (generell markedsrisiko) vil stige eller falle – både på kort og lang sikt.
- Usystematisk risiko: Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle (selskapsrisiko) investeringsobjekt (selskap) ein investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet – både på kort og lang sikt.

8. Fullmakter

Innanfor dei retningslinjene som følgjer av dette reglementet vert følgjande fullmakter delegert til rådmannen:

8.1 Låneopptak og forvaltning av låneporteføljen

- Gjennomføre låneopptak etter lovleg vedtak i kommunestyret
- Gjennomføre refinansiering av eksisterende lån
- Inngå avtale om rentebinding i henhold til retningslinjer som følgje av pkt. 6
- Godkjenne låneinstitusjon og rentevilkår, og underskrive lånepapir på nye og refinansierte lån samt rentebytteavtale og framtidige renteavtalar

8.2 Forvaltning av ledig likviditet

Innafor rammene omtalt under pkt. 4 vert det gitt følgjande fullmakter til rådmannen:

- Velje finansinstitusjon
- Forhandle og velje plasseringsvilkår
- Velje samansetjing av plassering

8.3 Plassering av langsiktige finansielle aktiva

Innafor rammene omtalt under pkt. 5 vert det gitt følgjande fullmakter til rådmannen:

- Velje finansinstitusjon
- Forhandle og velje plasseringsvilkår
- Velje samansetjing av plassering

8.4 Delegering

Det vert delegert til rådmannen å utøve forvaltning av kommunen sine finansielle midlar:

- Etablere administrative rutinar som sørger for at finansforvaltninga vert utøvd i tråd med finansreglementet, gjeldane lover og forskrifter, og at finans- og gjeldsforvaltning er gjenstand for tilstrekkelig kontroll.

- Det skal etablerast rutinar for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.
- Sørge for ajourførte og tilstrekkelige instruksar og fullmakter for tilsette som jobbar med finans- og gjeldsforvaltning.
- Rådmannen utøver finans- og gjeldsforvaltning på vegne av kommunestyret.
- Det kan hentast ekstern bistand dersom rådmannen vurderer dette som nødvendig.

9. Rapportering

Rådmannen skal i samband med tertialrapportering per 30.04 og 31.08 utarbeide ein finansrapport til formannskapet og kommunestyret. I tillegg skal rådmannen i samband med årsavslutning leggje fram ein rapport til formannskapet og kommunestyret som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

- Rapportane skal innehalde ein omtale og vurdering av kommunen sin finansielle risiko.
- Rapportene skal innehalde ein nærmare omtale av korleis aktiva og passiva er samansett.
- Rapportane skal vise markedsverdien for aktiva, både samla og for kvar gruppe av ulike typar aktiva.
- Rapportane skal vise verdien for passiva, både samla og for kvar gruppe av ulike typar passiva. I tillegg skal rapportane opplyse om løpetida for passiva, og om verdien av lån som forfell og som må refinansierast innan 12 månader.
- Rapportane skal innehalde ein omtale av vesentlege marknadsendingar og endringar i kommunen sin finansielle risiko, og det skal gjevast ein vurdering av dette. I tillegg skal rapportane innehalde ein omtale av aktuelle marknadsrenter og kommunen sine egne rentevilkår.
- Om det har oppstått avvik mellom krava i finansreglementet og den faktiske forvaltninga, skal dette takast med i rapportane.

9.1 Stresstest

Kommunen føretek ein stresstest som viser kommunen sin samla risiko ved endring i rentekurva. Stresstestar bør gjennomførast tertialvis. Om kommunen vel å plassere langsiktig skal og fall i aksjemarknaden takast med i stresstesten. Berekna tap skal ikkje overstige kommunen sin buffer (disposisjonsfondet).

10. Avvik

Når det er konstatert avvik mellom faktisk finans- og gjeldsforvaltning og finansreglementet skal avviket lukkast snarast mogleg ut frå vurdering om økonomisk risiko og tap. Avviket, og evt. økonomiske konsekvensar av avviket skal rapporterast ved neste ordinarie finansrapportering.

11. Evaluering

Rådmannen skal engasjere revisjon eller annen uavhengig ekstern bistand for gjennomgang og kvalitetsikring av kommunen sitt reglement for finans- og gjeldsforvaltning jf § 5 i forskrifta.

Til kommunestyret i
Masfjorden kommune

Uavhengig attestasjonsrapport om reglement for Masfjorden kommune sin finansforvaltning

Vi har gjennomgått Masfjorden kommune sitt utkast til reglement for finansforvaltning mottatt i epost 31.01.2017.

Kommunestyret er ansvarleg for at finansforvaltninga er underlagt reglement fastsett i samsvar med kommuneloven § 52 og forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, fastsett av Kommunal- og regionaldepartementet 9. juni 2009.

Vår oppgåve er i samsvar med § 5 i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, som uavhengig instans å vurdere kommunen sine reglar for finansforvaltninga. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med SA 3000 - "Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller avgrensa revisjon av historisk økonomisk informasjon". Denne standarden krev at vi planlegg og gjennomfører kontrollhandlingar for å kunne gje ei uttale med høg, men ikkje absolutt sikkerheit for at det ikkje føreligg vesentlege feil eller manglar ved kommunen sine reglar for finansforvaltninga.

Vår vurdering er basert på fylgjande kontrollhandlingar:

1. Med utgangspunkt i kommunelova § 52 tredje ledd, har vi kontrollert at lova sine krav er innarbeida i kommunens reglement for finansforvaltninga, under dette at reglementet:
  - gjer det mogeleg for kommunen å oppnå ei tilfredsstillande avkastning gjennom forvaltninga
  - ikkje tillet ein forvaltning som fører med seg vesentlig finansiell risiko for kommunen
  - har føresegn om at forvaltninga må ta omsyn til at kommunen skal ha midlar til å dekkje sine forpliktingar ved forfall.
2. Med utgangspunkt i § 4 i forskrift om kommunars og fylkeskommuners finansforvaltning, har vi kontrollert at reglementets innhald tilfredsstillar forskriftas krav, herunder at det omfattar forvaltninga av:
  - ledig likviditet
  - langsiktige finansielle aktiva
  - gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler.
3. Med utgangspunkt i § 3 i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, har vi kontrollert at forskrifta sine føresegner om rammer for finansforvaltninga er tilfredsstillende ivaretatt i reglementet.

Vi meiner at våre kontrollhandlingar gir eit forsvarleg grunnlag for vår uttale.

Vi meiner at det framlagte reglementet for finansforvaltninga tilfredsstillar kommunelova og forskrifta sine krav.

Denne uttalen er utelukkande utarbeida for det formål som er skildra ovanfor og til kommunen sin informasjon, og skal ikkje brukast til noko anna formål.

Isdalstø, 31.01.2017
Nordhordland Revisjon IKS

Reidar Bjørsvik
Revisjonssjef

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	16/2098-38	15.11.2016

Endringer i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning - kortsiktige lån

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte 2. november 2016 en endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Forskriften regulerer plassering av ledig likviditet og forvaltning av gjeldsporteføljen i kommuner og fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27.

Et utkast til endringer ble sendt på høring med høringsfrist 1. september 2016. I samsvar med høringsforslaget er det fastsatt tre endringer:

- Det er spesifisert at reglementet og rutinene skulle omfatte kommunens refinansieringsrisiko ved opptak av lån (§§ 3 og 8).
- I rapporteringen fra administrasjonen til kommunestyret skal det spesifikt opplyses om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder (§ 7).
- I tillegg brukes gjennomgående begrepet finans- og gjeldsforvaltning snarere enn bare finansforvaltning.

Endringene **trer i kraft 1. januar 2017**, som varslet i høringsrunden.

I alt 35 uttalelser kom inn i høringsrunden, hvorav 17 ikke hadde merknader til forslaget. Av instansene som kommenterte forslaget, var det i all hovedsak støtte til de foreslåtte forskriftsendringene i høringsutkastet.

Alle instansene som uttalte seg, støttet presiseringen om at finansreglementet skal omfatte refinansieringsrisiko ved opptak av lån.

Enkelte, bl.a. KS, mente at rapportene ikke bare burde opplyse om refinansieringsbehovet de neste tolv månedene, slik høringsutkastet la opp til, men t.o.m. utløpet av neste budsjettår. Departementet har ikke gjort endringer fra det som ble sendt på høring, men regelverket er heller ikke i veien for KS' ønske. Dette har også blitt presisert i merknadene til forskriften.

Noen instanser foreslo endringer på andre punkter enn det som departementet ba høringsinstansene om synspunkter på. Disse innspillene har ikke blitt fulgt ytterligere opp i denne runden. Kommunelovutvalgets forslag til ny kommunelov har nå vært på høring. Ved en eventuell ny lov vil også tilhørende forskrifter måtte revideres, og da vil en i så fall komme tilbake med en helhetlig gjennomgang av finansforskriften.

Departementet har i tillegg gjort noen justeringer i merknadene til forskriften.

Vedlagt er forslag til ny forskrift med utfyllende merknader, der alle endringer fra gjeldende forskrift (med unntak av noen mindre, rent språklige justeringer) er merket med spor endringer.

Med hilsen

Thor Bernstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Even Vaboen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg: Forskrift om finansforvaltning med utfyllende merknader

Adresseliste:

Kommunene
Fylkeskommunene

Kopi:

Fylkesmannsembetene
KS
Norges kommunerevisorforbund
Revisorforeningen
NKK
Finans Norge
Kommunalbanken

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning

Dato	FOR-2009-06-09-635
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Publisert	I 2009 hefte 6 (Merknader)
Ikrafttredelse	01.07.2010
Sist endret	
Endrer	FOR-2001-03-05-299
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1992-09-25-107-§52
Kunngjort	16.06.2009 kl. 14.50
Rettet	
Korttittel	Forskrift om kommuners finansforvaltning

Kapitteloversikt:

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) 9. juni 2009 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 52 nr. 2.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for kommuners og fylkeskommuners virksomhet.

§ 2. Reglement for finans- og gjeldsforvaltningen

Kommunestyret og fylkestinget skal selv gi regler for kommunens eller fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Reglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyre- og fylkestingsperiode.

§ 3. Rammer for reglementet

Kommunestyret og fylkestinget skal ved fastsettelsen av reglementet vektlegge hensynet til en forsvarlig økonomiforvaltning og hensynet til å kunne dekke sine løpende betalingsforpliktelser. Reglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen eller fylkeskommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko i sin finans- og gjeldsforvaltning, [herunder bestemmelser for å begrense kommunens eller fylkeskommunens refinansieringsrisiko ved opptak av lån.](#)

Ved forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal det legges vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet.

Det skal i kommunen eller fylkeskommunen være kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning som til enhver tid er tilstrekkelig for at kommunen eller fylkeskommunen kan utøve sin finansforvaltning i tråd med sitt reglement. Dette gjelder også når kommunen eller fylkeskommunen kjøper finans- og gjeldsforvaltningstjenester fra andre.

§ 4. Innholdet i reglementet

Reglementet skal omfatte forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens midler og gjeld, herunder:

- a) Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- b) Langsiktige finansielle aktiva.
- c) Gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler.

Reglementet skal minimum angi:

- a) Formålet med forvaltningen.
- b) Hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva.
- c) Rammer og begrensninger for forvaltningen av de ulike forvaltningstyper som angitt i første ledd, herunder tillatt risikonivå, krav til risikospredning og tillatte finansielle instrumenter.
- d) Tidspunkt for og innhold i statusrapporteringen for finans- og gjeldsforvaltningen i tråd med § 6 og § 7.
- e) Håndtering av avvik fra finansreglementet.

§ 5. Kvalitetssikring av reglementet

Kommunestyret og fylkestinget skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i denne forskrift. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret og fylkestinget.

§ 6. Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Administrasjonssjefen skal minst to ganger i året legge fram rapporter for kommunestyret eller fylkestinget som viser status for kommunens eller fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning.

I tillegg skal administrasjonssjefen etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret eller fylkestinget som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for kommuneråd eller fylkesråd i kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisme.

§ 7. Innholdet i rapportene

Rapportene skal inneholde en beskrivelse og vurdering av kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko.

Rapportene skal inneholde en nærmere beskrivelse av hvordan aktiva og passiva er sammensatt.

Rapportene skal vise markedsverdien for aktiva, både samlet og for hver gruppe av ulike typer aktiva.

Rapportene skal vise verdien for passiva, både samlet og for hver gruppe av ulike typer passiva. I tillegg skal rapportene opplyse om løpetiden for passiva, og om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder.

Rapportene skal inneholde en beskrivelse av vesentlige markedsendringer og endringer i kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko, og det skal gis en vurdering av dette. I tillegg skal rapportene inneholde en beskrivelse av aktuelle markedsrenter og kommunens eller fylkeskommunens egne rentebetingelser.

Hvis det har oppstått avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen, skal dette angis i rapportene.

§ 8. Rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen

Det skal etableres administrative rutiner som sørger for at finans- og gjeldsforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og denne forskrift, og at finans- og gjeldsforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Det skal etableres rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, herunder refinansieringsrisiko ved opptak av lån, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Kommunestyret og fylkestinget skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer rutinene.

Kommunestyret og fylkestinget skal påse at slike rutiner er etablert og etterleves.

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2010.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 5. mars 2001 nr. 299 om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Merknader

Til § 1:

Bestemmelsen angir at forskriften gjelder for kommuners og fylkeskommuners virksomhet. Dette omfatter også virksomhet i kommunale og fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunalt eller interfylkeskommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27. Også disse virksomhetene skal utøve forvaltningen i tråd med finansreglementet.

Forskriften angir ikke krav om at det skal fastsettes egne finansreglement for finansforvaltningen i slike virksomheter. Kommunen eller fylkeskommunen kan imidlertid dersom en anser det hensiktsmessig, innenfor rammene og begrensningene som er gitt i kommunens eller fylkeskommunens finansreglement, utarbeide nærmere regler for slike virksomheters forvaltning av midler og gjeld.

Forskriften regulerer forvaltningen av kommunenes og fylkeskommunenes gjeld og ledige likviditet. Aksjer eller andeler i selskaper der kommunens eierskap ikke er en del av hvordan den ledige likviditeten er plassert, men som er av mer strategisk karakter og motivert ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn (f.eks. der deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet er skilt ut i egne selskaper) omfattes ikke av denne forskriften. Forvaltningen av kommunenes og fylkeskommunenes pensjonsmidler omfattes heller ikke av forskriften. Dette er regulert i eget regelverk, og det er også et lovmessig skille mellom kommunenes og fylkeskommunenes midler på den ene siden og midlene i en pensjonsordning på den andre, slik at pensjonsordningens midler skal holdes atskilt fra forsikringstakerens midler.

Til § 2:

Første ledd gjentar kravet i kommuneloven § 52 nr. 1 om at kommunestyret og fylkestinget selv skal gi regler for kommunens eller fylkeskommunens finansforvaltning (finansreglement).

Med regler for finansforvaltning siktes det til målsettinger, strategier, rammer og begrensninger for forvaltning av finansielle aktiva (plassering av kommunens eller fylkeskommunens midler), samt rapporteringsrutiner. Videre siktes det til målsettinger, strategier, rammer og begrensninger for forvaltning av finansielle passiva (gjeldsporteføljen), herunder opptak av lån, inngåelse av leasingavtaler mv., samt rapporteringsrutiner.

Det følger av kommuneloven § 52 nr. 1 at det enkelte kommunestyre og fylkesting selv skal gi regler for finansforvaltningen. Kommunestyret og fylkestinget kan således ikke delegerer ansvaret for å fastsette regler for finansforvaltningen (finansreglementet) til underordnet organ. Kommunestyret og fylkestinget må selv (som et minimum) ta stilling til hvordan finansreglementet skal utformes i tråd med reglene i kommuneloven og

denne forskrift. Herunder følger det at kommunestyret og fylkestinget selv tar stilling til krav til avkastning og hvor stor risiko kommunen og fylkeskommunen påtar seg (innenfor lovens rammer), jf. kommuneloven § 52 nr. 3 (se også Ot.prp.nr.43 (1999-2000) s. 104 og 136).

Kommunestyret og fylkestinget har etter kommunelovens alminnelige regler adgang til å delegerer myndighet til annet folkevalgt organ. Slik delegeringsadgang vil også foreligge når det gjelder spørsmål om kommunens og fylkeskommunens finansforvaltning. Delegeringsadgangen vil imidlertid være avgrenset til saker hvor ikke kommunestyret og fylkestinget selv er pålagt å fatte vedtak. Det ligger til grunn at delegert myndighet i spørsmål om finansforvaltningen må utøves innenfor det fastsatte finansreglementet.

Kommunestyret eller fylkestinget kan fastsette at avgjørelser av visse spørsmål knyttet til finansforvaltningen ikke skal delegeres, men avgjøres av kommunestyret eller fylkestinget selv. Dette kan eksempelvis være avgjørelser knyttet til inngåelse av finansielle avtaler av en viss størrelsesorden.

Adgangen til å delegerer myndighet til administrasjonssjefen er avgrenset til å gjelde saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. kommuneloven § 23 nr. 4, hvor det heter at «Kommunalt og fylkeskommunalt folkevalgt organ kan gi administrasjonssjefen myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet».

Hva som regnes som saker av prinsipiell betydning vil på generelt grunnlag måtte vurderes ut fra avgjørelsens karakter og konsekvenser for kommunen og fylkeskommunen, og ut fra i hvilken utstrekning de viktige skjønnsmessige sider av saken kan anses klargjort gjennom kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, instruks eller tidligere praksis.

Administrasjonssjefen forestår (etter vedtak om delegering) den løpende finansforvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, innenfor det finansreglementet kommunestyret eller fylkestinget vedtar. Administrasjonssjefen har en selvstendig plikt til å vurdere hvorvidt saker er å anse som prinsipielle, og eventuelt å legge fram saker av prinsipiell betydning.

~~Hva som regnes som saker av prinsipiell betydning vil på generelt grunnlag måtte vurderes ut fra avgjørelsens karakter og konsekvenser for kommunen og fylkeskommunen, og ut fra i hvilken utstrekning de viktige skjønnsmessige sider av saken kan anses klargjort gjennom kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, instruks eller tidligere praksis.~~

Det ligger til grunn at kommunestyret og fylkestinget fastsetter et finansreglement med klare fullmakter fra kommunestyret og fylkestinget til administrasjonssjefen til å forestå finansforvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget. Klare fullmakter vil bidra til en klar ansvarsdeling mellom kommunestyret/fylkestinget og

administrasjonen, samt bidra til at administrasjonssjefen kan forestå den løpende finansforvaltningen på en effektiv måte på vegne av kommunestyret eller fylkestinget.

For kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisme (kommuneråd eller fylkesråd) vises det til kommuneloven § 20.

Departementet viser til kommuneloven § 76, som angir at kommunestyret og fylkestinget har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Dette innebærer at kommunestyret og fylkestinget har det øverste ansvaret for å føre tilsyn med at finansreglementet etterleves.

Andre ledd angir at finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyre- og fylkestingsperiode. Utformingen av finansreglementet skal være gjenstand for drøftinger og behandling i kommunestyret eller fylkestinget, jf. første ledd.

Finansreglementet bør dekke hvordan finansforvaltningen skal utøves både i gode og dårlige tider. Finansreglementet bør ha en langsiktig tidshorisont, og være robust mot svingninger i finansmarkedet. Det anses likevel naturlig at kommuner og fylkeskommuner gjennomgår egen finansforvaltning og oppdaterer finansreglementet med jevne mellomrom.

Det kan være hensiktsmessig at finansreglementet vurderes årlig av kommunestyret eller fylkestinget med tanke på om det er behov for endringer, eksempelvis i forbindelse med rapporteringen til kommunestyret eller fylkestinget, jf. forskriften § 6. Det kan videre være hensiktsmessig å vurdere finansreglementet ved vesentlige markedssvingninger. Hvor ofte finansreglementet bør vurderes, utover reglementets minimumskrav, vil også kunne bero på kompleksiteten i finansforvaltningen, og andre forhold av betydning for kommunens eller fylkeskommunens finansforvaltning.

Til § 3:

Første ledd angir at kommunestyret og fylkestinget ved fastsettelsen av finansreglementet skal vektlegge hensynet til en forsvarlig økonomiforvaltning og hensynet til å kunne dekke sine løpende betalingsforpliktelser. Første ledd angir videre at reglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen eller fylkeskommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko i sin finansforvaltning.

Bestemmelsen har som formål å ivareta at kommuner og fylkeskommuner skal være i stand til å yte et godt og stabilt tjenestetilbud. En finans- og økonomiforvaltning som er forsvarlig både i mål, utforming [og i praksis](#) er grunnlaget for å oppnå dette.

Bestemmelsen må ses i sammenheng med kommuneloven § 52 nr. 3, som angir at «Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen og fylkeskommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall».

Bestemmelsen i kommuneloven slår fast som et grunnleggende prinsipp at finansforvaltningen skal skje slik at den ivaretar hensynet til balanse mellom avkastning, risiko og likviditet. Det følger av bestemmelsen at kommunestyret og fylkestinget ved fastsettelsen av reglementet skal ta stilling til forholdet mellom avkastning, risiko og likviditet. Det enkelte kommunestyre og fylkesting må selv gjennom fastsettelsen av finansreglementet ta nærmere stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko, jf. Ot.prp.nr.43 (1999-2000) s. 136.

I vurderingen av vesentlig finansiell risiko er det naturlig å vurdere både risikoen i kommunens eller fylkeskommunens totale forvaltningsportefølje ([finansielle aktiva og finansielle passiva](#)) og risikoen i de enkelte finansielle instrumenter og finansieringsavtaler på gjeldssiden. Hvorvidt den finansielle risiko en kommune eller fylkeskommune tar på seg i sin finansforvaltning er forsvarlig, må ses i sammenheng med kommunens eller fylkeskommunens økonomiske evne til å bære risiko.

Det understrekes at det vil være kommunestyret og fylkestinget selv som må fastsette hva som vil være tilfredsstillende avkastning for den enkelte kommune og fylkeskommune (uten at det tas vesentlig finansiell risiko). Dette innebærer at kommuner og fylkeskommuner kan (og i mange tilfeller bør) legge til grunn lav finansiell risiko og mer stabil avkastning for hele forvaltningsporteføljen, og at kommuner og fylkeskommuner ikke vil være pålagt å forvalte langsiktige finansielle aktiva med en noe høyere finansiell risiko, jf. merknadene til § 4. [Tilsvarende må kommunestyret og fylkestinget også fastsette hva som vil være akseptabel risiko for gjeldsporteføljen, herunder risikoen ved kortsiktig finansiering for at kommunen eller fylkeskommunen kan komme i en situasjon der de ikke kan dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering \(refinansieringsrisiko\). Se også merknadene til § 4 for ytterligere omtale av refinansieringsrisiko.](#)

Andre ledd angir at ved forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal det legges vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet. [Likviditet som kommunen eller fylkeskommunen trenger til å betale sine forpliktelser på kort sikt, skal altså forvaltes med stor grad av forutsigbarhet, slik at verdiene ikke risikerer å endre seg i vesentlig grad fram til midlene skal disponeres. Samtidig innebærer bestemmelsen at det settes krav til at eventuelle plasseringer utover bankinnskudd må gjøres i likvide verdipapirer, slik at midlene raskt og enkelt gjøres tilgjengelig for kommunen og fylkeskommunen om nødvendig.](#) Se også merknadene til § 4 for nærmere omtale.

Tredje ledd fastslår at det i kommunen eller fylkeskommunen til enhver tid skal være kunnskap om finansforvaltning som er tilstrekkelig for at kommunen eller fylkeskommunen kan utøve sin finansforvaltning i tråd med sitt finansreglement. Dette innebærer at det skal være samsvar mellom finansreglementet og kommunens eller fylkeskommunens egen kunnskap om finansforvaltning, slik at forvaltningen innrettes på en tryggende måte. Reglementet skal utformes i lys av kommunens eller fylkeskommunens evne til å vurdere og håndtere finansiell risiko. Bestemmelsen fastslår

at dette også gjelder når kommunen eller fylkeskommunen kjøper finansforvaltningstjenester fra andre. Bestemmelsen har som formål å presisere kommunenes og fylkeskommunenes ansvar for at finansforvaltningen utformes og organiseres på en måte som er økonomisk og operasjonelt forsvarlig gitt kompetansen i den enkelte kommune og fylkeskommune.

Med kunnskap om finansforvaltning forstås kompetanse til å kunne foreta faglig kvalifiserte vurderinger av finansiell risiko og den løpende finansforvaltningen, og kompetanse til å kontrollere om forvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, kommunelovens regler og reglene i denne forskrift.

Finansforvaltningen kan innrettes mer eller mindre kompleks. Det følger av bestemmelsen at kravet til kommunens og fylkeskommunens egen kunnskap om finansforvaltning øker med kompleksiteten i finansforvaltningen. Videre følger det av bestemmelsen at jo mer kompleks finansforvaltningen er, desto større krav vil det måtte stilles til kommunens og fylkeskommunens utforming og organisering av finansforvaltningen for at denne skal kunne anses økonomisk og administrativt/operasjonelt forsvarlig.

Bestemmelsen er ikke til hinder for at kommuner og fylkeskommuner kan kjøpe forvaltningstjenester fra andre. Kommuner og fylkeskommuner står fritt til å velge om de ønsker dette. Dersom det kjøpes forvaltningstjenester fra andre, ligger det til grunn at forvaltningen skal utøves i tråd med kommunens og fylkeskommunens finansreglement.

Det følger videre av bestemmelsen at når kommunen eller fylkeskommunen kjøper finansforvaltningstjenester fra andre, skal finansreglementet fortsatt baseres på kommunens og fylkeskommunens egen kunnskap om finansforvaltning. Dersom kommunen eller fylkeskommunen kjøper forvaltningstjenester fra andre, må kommunen og fylkeskommunen likevel selv kunne være i stand til å foreta faglig kvalifiserte vurderinger av finansiell risiko og den løpende finansforvaltningen, og være i stand til å kontrollere om forvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, kommunelovens regler og reglene i denne forskrift.

Bestemmelsen anses som en utdyping av kommuneloven § 23 nr. 2, som pålegger administrasjonssjefen å påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Til § 4:

Bestemmelsen angir hva reglementet minst skal inneholde. Kravene i bestemmelsen, og beskrivelsen i denne merknaden av hva finansreglementet skal omfatte, er ikke uttømmende. Den enkelte kommune og fylkeskommune må vurdere om det kan være hensiktsmessig eller nødvendig å supplere finansreglementet ytterligere.

Reglementet skal omfatte forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens midler og gjeld. Reglementet skal sette rammer for alle relevante former for finansiell risiko som kommunen eller fylkeskommunen er eller kan bli eksponert for.

Kommunen eller fylkeskommunen skal gjennom finansreglementet ha en helhetlig tilnærming til risikoen. Selv om forskriften angir tre undergrupper (langsiktige finansielle aktiva, kortsiktig likviditet og gjeld), der kommunestyret eller fylkestinget for hver gruppe skal trekke opp nærmere rammer i finansreglementet, må de tre hovedgruppene også ses i sammenheng og støtte opp under den overordnede tilnærmingen til risikoen.

Tidshorizonten for når midler (finansielle aktiva) skal anvendes er avgjørende for forvaltningen av midlene, herunder hvilken risiko/avkastning en bør legge til grunn for forvaltningen. Jo lengre tidshorizont, jo mer forsvarlig kan det være å ta noe høyere risiko for å kunne oppnå en noe høyere forventet avkastning på midlene. Bestemmelsen skiller derfor mellom forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva atskilt fra kommunens og fylkeskommunens midler beregnet for driftsformål.

Det vises til § 3 andre ledd, som angir at ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet. Tilsvarende krav er ikke fastsatt for forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva. Dette innebærer at reglene i kommuneloven og forskriften åpner for at langsiktige finansielle aktiva kan forvaltes slik at man godtar noe høyere finansiell risiko, og eventuelt lavere likviditet, i bytte mot muligheten for en noe høyere avkastning på lang sikt. En forutsetning vil være at det anses forsvarlig å fokusere mindre på kortsiktige svingninger i markedet (som følge av større risiko). Langsiktige finansielle aktiva kan likevel ikke forvaltes slik at det tas vesentlig finansiell risiko, jf. kommuneloven § 52 nr. 3 og forskriften § 3 første ledd. Det understrekes at dette ikke må forstås slik at kommuner og fylkeskommuner er pålagt å forvalte langsiktige finansielle aktiva med en høyere finansiell risiko.

Det presiseres at skillet mellom ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og langsiktige finansielle aktiva ikke entydig tilsvarer skillet mellom omløpsmidler og anleggsmidler i årsregnskapet. Eksempelvis vil langsiktige finansielle aktiva etter regnskapsreglene kunne måtte regnes som finansielle omløpsmidler.

Det vises til forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner § 8 samt KRS 1 og KRS 11 fra Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS). Forvaltningen av langsiktige midler vil dermed kunne ha budsjettmessige effekter, og være utslagsgivende for kommunens eller fylkeskommunens velferdstjenester på kort sikt. For eksempel dersom tap på finansplasseringer innebærer regnskapsmessig merforbruk og krav til inndekning i påfølgende år, eller dersom tap på finansplasseringer ikke er innarbeidet i kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett. Dette innebærer at det vil kunne være nødvendig at kommuner og fylkeskommuner, i den grad kommunen eller fylkeskommunen har midler som forvaltes langsiktig og som er utsatt for markedssvingninger, innretter sin

økonomiforvaltning slik at det finnes buffere (fondsmidler) som kan benyttes til å skjerme tjenesteproduksjonen for negative verdiendringer på plasseringene. Det vises her til kommuneloven § 46 nr. 6 som angir krav om at det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger. Nødvendige avsetninger omfatter avsetninger som anses nødvendige av hensyn til god kommunal økonomiforvaltning, jf. Ot.prp.nr.43 (1999-2000) s. 131.

Første ledd innebærer at reglementet skal omfatte forvaltningen av alle finansielle aktiva (plasseringer) og all passiva (gjeld). Det følger av første ledd bokstav a at reglementet skal inneholde regler for forvaltning av kommunens og fylkeskommunens ledige likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.

Med «ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål» menes midler som skal kunne være tilgjengelige for å dekke kommunens og fylkeskommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller innenfor en kort og mellomlang tidshorisont. Kommunen og fylkeskommunen må selv, ut fra egen økonomisk situasjon, forestående forpliktelser og forfallstidspunktet for disse, vurdere nærmere hva som må regnes som ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.

Som et utgangspunkt legger departementet til grunn at dette typisk er:

- løpende inntekter som skal dekke løpende utgifter,
- en andel av midler på disposisjonsfond eller ubundet investeringsfond,
- ubrukte øremerkete drifts- og investeringstilskudd,
- midler på selvkostfond,
- midler på bundne fond, hvor det eventuelt er fastsatt krav om at midler skal være disponible til enhver tid,
- ubrukte lånemidler, herunder ubrukte lånemidler tatt opp til eget lånefond.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet, jf. § 3 andre ledd. Finansiell risiko er nærmere omtalt under merknadene til andre ledd.

Bestemmelsen utdyper kravet i kommuneloven § 52 nr. 3, som angir at forvaltningen skal skje «... under hensyn til at kommunen og fylkeskommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall». Dette innebærer at det til enhver tid skal være ledige likvider til å dekke utbetalinger. Kommunens og fylkeskommunens midler må følgelig i tilstrekkelig grad plasseres i verdipapirer med tilstrekkelig likviditet.

En kommune eller fylkeskommune er likvid dersom den kan innfri betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditetsstyring er avgjørende for at kommunens eller fylkeskommunens daglige drift og investeringer kan utføres «uten forstyrrelser» på grunn av mangel på likviditet. Likviditetsstyringen må sikre at kommunens og fylkeskommunens midler plasseres slik at det til enhver tid vil kunne være ledige likvider til å dekke løpende utbetalinger i tråd med lovens krav. Likvider vil

typisk være kontanter, bankinnskudd og verdipapirer med en gjenstående løpetid på tre måneder eller kortere.

Kommunal finanshåndbok (red. Jørgensen, 2008) definerer likviditet (som egenskap ved et verdipapir) slik: «Et verdipapir er likvid når forskjellen mellom de kjøps- og salgskurser som stilles er liten, og det kan omsettes store volum av verdipapiret med begrenset virkning på kursen på verdipapiret.» Likviditetsrisiko er en av flere former for finansiell risiko som kommunen eller fylkeskommunen må ta hensyn til.

Det følger av første ledd bokstav b at reglementet skal inneholde regler for forvaltning av kommunens og fylkeskommunens langsiktige finansielle aktiva.

Med «langsiktige finansielle aktiva» menes midler som ikke må regnes som ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål, og som ut fra kommunens og fylkeskommunens økonomiske situasjon kan anses forsvarlig å forvalte med en lang tidshorisont med noe mindre fokus på kortsiktige markedssvingninger. Langsiktige finansielle aktiva skiller seg fra ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål ved at forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva ikke skal være utslagsgivende for kommunens eller fylkeskommunens betalingsevne på kort sikt. [Langsiktige finansielle aktiva vil være ledig likviditet som forvaltes over en lengre tidshorisont.](#)

Det følger av første ledd bokstav c at reglementet skal inneholde regler for forvaltning av kommunens og fylkeskommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.

Innlånskostnadene har vesentlig betydning for kommuners og fylkeskommuners økonomi. Forvaltning av finansielle passiva (gjeldsporteføljen) er således en viktig del av kommunens eller fylkeskommunens finansforvaltning med tanke på å oppnå lave lånekostnader og håndtering av risiko for renteendringer [og en eventuell refinansieringsrisiko](#). I likhet med de øvrige forvaltningstyper, er det kommunestyrets eller fylkestingets ansvar å angi hvordan denne forvaltningen skal håndteres.

Andre ledd angir hva reglementet minimum skal angi. Andre ledd bokstav a innebærer at kommunestyret og fylkestinget skal gi en framstilling av formålet med forvaltningen i finansreglementet. En formålsbeskrivelse vil omfatte overordnede rettesnorer for forvaltningen av ulike finansielle aktiva og finansielle passiva. Formålsbeskrivelsen skal i tråd med forskriften § 3 første ledd vektlegge hensynet til en forsvarlig økonomiforvaltning og hensynet til å kunne dekke løpende betalingsforpliktelser.

Formålsbeskrivelsen kan for eksempel omfatte preferanser/holdninger til bruken av finansielle instrumenter som bidrar til å øke forvaltningens kompleksitet, preferanser for valget mellom lavere eller høyere risiko og avkastning i forvaltningen (innenfor lovens rammer om at en ikke kan ta på seg vesentlig finansiell risiko), eller preferanser for valget mellom faste og flytende renter på innlån [eller mellom ulike lånekilder med ulik løpetid \(sertifikatlån, obligasjonslån, banklån osv.\)](#).

Andre ledd bokstav b innebærer at kommunestyret og fylkestinget i finansreglementet skal foreta en avgrensning av hvilke av kommunens og fylkeskommunens midler som regnes for å være langsiktige finansielle aktiva, og som kan forvaltes innenfor en lang tidshorisont, jf. merknadene til første ledd.

Andre ledd bokstav c innebærer at kommunestyret og fylkestinget i finansreglementet skal fastsette de rammer og begrensninger for forvaltningen som skal gjelde for de ulike forvaltningstypene som er angitt i første ledd. Bokstav c innebærer videre at kommunestyret og fylkestinget herunder skal definere tillatt risikonivå, krav til risikospredning og tillatte finansielle instrumenter, og på den måten angi hvordan den finansielle risiko som kommunen eller fylkeskommunen er utsatt for skal håndteres på et overordnet nivå. [Dette gjelder både for forvaltningen av kortsiktig likviditet og langsiktig finansielle aktiva og for forvaltningen av gjeldsporteføljen.](#)

Bestemmelsen må forstås slik at finansreglementet må angi hvordan finansiell risiko [på aktivaksiden](#) skal håndteres ved å fastsette hvordan plasseringene skal fordeles på ulike aktivaklasser, debitorgrupper og utstedere, herunder hvilke finansielle instrumenter som skal være tillatt, og begrensninger for hvor stor del av midlene som kan plasseres i ett enkelt verdipapir (eksempelvis en enkelt aksje eller en enkelt obligasjon). Plassering i eksempelvis aksjemarkedet bør begrenses til en angitt prosentdel (normalt et intervall) av kommunens samlede finansielle midler.

[Tilsvarende skal finansreglementet angi hvordan finansiell risiko på gjeldssiden skal håndteres, hvilke instrumenter kommunen kan benytte seg av i sin gjeldsforvaltning og nærmere rammer for disse. Dette kan typisk innebære å fastsette forholdet mellom lån med ulike løpetider og hvor stor andel de kan utgjøre av den samlede låneporteføljen, avdragsprofil, ulik grad av rentebinding, rammer for refinansieringsbehov e.l.](#)

Det følger videre av dette at kommunen eller fylkeskommunen ikke kan benytte finansielle instrumenter som ikke er angitt i finansreglementet. [I den grad kommunen skal ha anledning til f.eks. å benytte ulike typer derivater i sin finansforvaltning, ta opp lån i sertifikat- eller obligasjonsmarkedet osv., skal det framgå av kommunens finansreglement hvilke typer finansielle instrumenter kommunen kan ta i bruk.](#)

Nærmere om kravet til å definere tillatt risikonivå

Kommuner og fylkeskommuner er utsatt for finansiell risiko knyttet til plasseringer av midler og lån av midler. Finansiell risiko er usikkerhet om den framtidige verdien av plasseringen eller forpliktelsen i forhold til verdien på plasseringstidspunktet eller tidspunktet for avtaleinngåelse. Alle kommuner og fylkeskommuner er i større eller mindre grad utsatt for finansiell risiko.

Det er samvariasjon mellom grad av risiko og avkastningspotensialet på plasseringen. Jo høyere forventet avkastning er, desto høyere må en legge til grunn at den finansielle risiko er. Jo lavere finansiell risiko, desto mer stabil og forutsigbar

avkastning kan en forvente over tid. Dersom det legges til grunn at en kan forvente å øke avkastningen, må en [fra et investeringsperspektiv](#) samtidig legge til grunn at man påtar seg økt risiko.

Det eksisterer ulike typer av finansiell risiko. Den finansielle risiko som ligger i et verdipapir, vil som regel bestå av flere typer risiko samtidig.

Definisjoner av ulike typer av finansiell risiko:

Kredittrisiko	Kredittrisiko representerer faren for at motparten i en kontrakt, for eksempel en låntaker eller motparten i en derivatkontrakt, ikke innfrir sine forpliktelser. Eksempelvis at motpart i en låneavtale eller en selger av en obligasjon ikke betaler tilbake hele eller deler av lånet (inkludert rentene).
Markedsrisiko	Markedsrisiko er risikoen for tap eller økte kostnader som følge av endringer i markedspriser (kurssvingninger) i de verdipapirmarkedene kommunen eller fylkeskommunen er eksponert, herunder:
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt). Det er også renterisiko knyttet til kommunens eller fylkeskommunens innlån. Endringer i markedsrenten påvirker rentekostnader, og for eksempel også innløsningsverdi på opptatte fastrentelån.
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko er faren for at plasseringer ikke kan gjøres disponible for kommunen eller fylkeskommunen på kort tid, uten at det oppstår vesentlige prisfall på plasseringene i forbindelse med realisasjon.
Refinansieringsrisiko	Risikoen for at kommunen ikke klarer å refinansiere lån som forfaller. Dersom kommunen ikke har likviditet eller tilstrekkelige trekkrettigheter tilgjengelig, vil det påløpe et betalingsmislighold. På kort sikt vil det medføre økte utgifter i form av morarenter. Dersom likviditeten ikke skaffes til veie, vil en konsekvens kunne være førtidig realisering av eiendeler for å dekke hovedstol.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap på plasseringer og lån pga. kurssvingninger i valutamarkedet.
Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Nærmere om kravet til risikospredning

Krav til risikospredning vil ha sammenheng med definert tillatt risikonivå. Ved å plassere en stor andel av midler i få enkelte aktiva utsetter kommunen eller

fylkeskommunen seg gjerne for større finansiell risiko enn om plasseringene spres. Å konsentrere midler i enkeltaktiva vil kunne medføre vesentlig finansiell risiko.

Risikospredning reduserer den finansielle risiko. Plasseringer må spres i tilstrekkelig grad for å begrense den finansielle risiko en påtar seg.

Risikospredning oppnås ved fordeling av midlene på ulike verdipapirer innenfor flere aktivaklasser (eksempelvis aksjer, obligasjoner, sertifikater, bankinnskudd), debitorgrupper (eksempelvis ulike typer/bransjer av aksjeutstedere eller obligasjonsutstedere) og utstedere (ulike selskaper/avtalemotparter). Det må ligge til grunn at verdipapirer som er satt sammen av ulike finansielle instrumenter klassifiseres ut fra det elementet som er drivende for risikoen knyttet til verdipapirer. Eksempelvis at en aksjeindeksert obligasjon klassifiseres i forvaltningsporteføljen som en aksje.

Bokstav c innebærer også at reglementet skal angi rammer og begrensninger for forvaltningen av passiva (gjeldsporteføljen). Dette vil kunne være hvordan en skal forholde seg til markedets forventninger om framtidig rentenivå, hvordan en skal tilpasse seg endringer i rentemarkedet, preferanser for valg mellom fast og flytende rente og mellom lån med ulik løpetid, valg av tidshorison for eventuelle rentebindinger mv. Også på gjeldssiden vil manglende risikospredning kunne medføre vesentlig finansiell risiko. Rammene for gjeldssiden vil i første rekke henspille på kommunens og fylkeskommunens evne til å håndtere rentesvingninger (renterisiko) og til å kunne dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall (refinansieringsrisiko). Kravet til ikke å ta vesentlig finansiell risiko må ikke forstås som at kommunen eller fylkeskommunen ikke skal kunne være eksponert for endringer i rentenivået, men kommunen og fylkeskommunen skal kunne ta høyde for og håndtere de budsjettmessige virkningene en eventuell renteendring medfører.

Med tanke på refinansieringsrisiko innebærer bestemmelsen at kommuner og fylkeskommuner som har liten likviditet (og/eller rammer for likviditetslån) å trekke på, i mindre grad vil ha anledning til å benytte seg av kortsiktig lånefinansiering enn kommuner og fylkeskommuner med god likviditet. For kommuner og fylkeskommuner som ikke har tilstrekkelig likviditet eller trekkrettigheter og likviditetslånsrammer å trekke på ved forfall, kan en betydelig eksponering mot markedet for kortsiktige lån kunne innebære betydelig grad av risiko.

Andre ledd bokstav d angir at finansreglementet skal fastsette tidspunkt for og innhold i rapporteringen av status for finansforvaltningen. Nærmere krav til rapportering er gitt i forskriften § 6 og § 7.

Andre ledd bokstav e innebærer at kommunestyret og fylkestinget i finansreglementet skal fastsette hvordan avvik fra finansreglementet i finansforvaltningen skal håndteres. Det følger av bestemmelsen at når avvik fra finansreglementet konstateres, skal avvik følges opp i tråd med det som er angitt i reglementet.

Bestemmelsen henspiller på en situasjon der finansforvaltningen av ulike grunner skulle bryte med de rammer og begrensninger for forvaltningen som er fastsatt i finansreglementet. Bestemmelsen er rettet mot en situasjon hvor det er konstatert avvik fra finansreglementet, og hvordan avviket skal følges opp og «lukkes». Det er krav om at kommuner og fylkeskommuner etablerer systemer og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet, jf. kravene til rapportering av avvik i § 6 og § 7, og kravet til interne rutiner i § 8.

Finansreglementet bør dekke hvordan finansforvaltningen skal utøves både i gode og dårlige tider. Det understrekes at finansreglementet angir reglene for kommunens eller fylkeskommunens finansforvaltning. Finansreglementet er å anse som fullmakter fra kommunestyret eller fylkestinget til administrasjonssjefen (eller den som har fått delegert myndighet) til å forestå finansforvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget. Det klare utgangspunktet er at det ikke skal forekomme avvik fra reglene i finansreglementet. Bestemmelsen i bokstav e må ikke forstås som en hjemmel for tillatelse til avvik fra reglene som følger av finansreglementet. Kravet i bokstav e er imidlertid basert på at det ikke kan ses bort fra at det unntaksvis (av ulike grunner) vil kunne oppstå situasjoner hvor finansforvaltningen likevel bryter med de rammer og begrensninger for forvaltningen som er fastsatt i finansreglementet. Planlagt fravikelse av finansreglementet vil kreve at finansreglementet endres før finansforvaltningen kan innrettes på nytt.

Til § 5:

Bestemmelsen angir at kommunestyret og fylkestinget skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i denne forskrift. Bestemmelsen angir videre at vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret og fylkestinget.

Bestemmelsen innebærer at kommunestyret eller fylkestinget har ansvaret for å påse at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning har vurdert finansreglementet (før vedtak om finansreglement fattes). Med uavhengig instans siktes det til et miljø, et selskap eller en person som står fritt fra:

- den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen
- de/den som skal forvalte porteføljene, dersom kommunen eller fylkeskommunen kjøper forvaltningstjenester fra andre.

I bestemmelsen ligger det at uavhengig instans som har kvalitetssikret reglementet ikke kan benyttes som ekstern forvalter så lenge reglementet er gjeldende.

Med kunnskap om finansforvaltning siktes det til faglig kompetanse på finansiell risiko og finansforvaltning. Uavhengig instans kan være revisjonen, forutsatt at revisjonen har den nødvendige kunnskap om finansforvaltning.

Bestemmelsen innebærer at uavhengig instans skal vurdere om finansreglementet som legges fram for kommunestyret eller fylkestinget til behandling er i tråd med reglene i kommuneloven og denne forskriften. Det siktes her spesielt til kommuneloven § 52 nr. 3. Det vil også kunne være naturlig at uavhengig instans foretar en vurdering av om finansreglementet bidrar til å oppfylle kommunestyrets eller fylkestingets målsettinger for finansforvaltningen.

Bestemmelsen innebærer at kvalitetssikringen skal skje i forkant av kommunestyrets og fylkestingets vedtak om finansreglement. Det følger av bestemmelsen at tilsvarende kvalitetssikring i forkant skal foretas dersom reglementet endres.

Det vises til kommuneloven § 23 nr. 2, som pålegger administrasjonssjefen å påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Kravet om at uavhengig instans skal vurdere finansreglementet kan anses som et tilleggskrav om særskilt kvalitetssikring av finansreglementet (saksutredningen) før dette legges fram for kommunestyret eller fylkestinget.

Når kommunestyret eller fylkestinget har ansvaret for å påse kvalitetssikring fra uavhengig instans, anses det naturlig at uttalelsen fra uavhengig instans også legges fram for kommunestyret eller fylkestinget. Før finansreglementet legges fram for kommunestyret og fylkestinget til behandling følger det av kravet om forsvarlig saksutredning at det vil måtte vurderes om uttalelsen fra uavhengig instans innebærer at det er nødvendig å justere finansreglementet i tråd med eventuelle merknader i uttalelsen. Dersom vesentlige merknader i uttalelsen ikke tas til følge, bør dette begrunnes i saksframstillingen.

Til § 6:

Første ledd angir at rapporteringen til kommunestyret eller fylkestinget om status for finansforvaltningen skal skje minst to ganger i året. Det kan være hensiktsmessig å gjennomføre rapporteringen om finansforvaltningen sammen med rapporteringen som skal skje på bakgrunn av forskrift 15. desember 2000 nr. 1423 om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner § 10 (om budsjettstyring), hvor det skal rapporteres til kommunestyret eller fylkestinget om utviklingen i inntekter og innbetalinger og utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjett. Den praktiske tilrettelegging vil være opp til den enkelte kommune eller fylkeskommune ut fra hva en finner hensiktsmessig.

Dersom det skjer vesentlige endringer i porteføljen på grunn av utviklingen i markedet, enten med hensyn på risiko eller avkastning, bør administrasjonssjefen rapportere til kommunestyret eller fylkestinget uten ugrunnet opphold. Dersom avkastningen avviker fra det budsjetterte og en forventer at dette ikke rettes opp i løpet av budsjettåret, skal dette meldes kommunestyret eller fylkestinget, og kommunestyret eller fylkestinget må foreta endringer av budsjettet, jf. kommuneloven § 47 nr. 2.

Andre ledd angir at det i tillegg skal rapporteres en gang etter årets slutt. På grunn av at årsberetningen i kommuner og fylkeskommuner blir lagt fram for kommunestyret eller fylkestinget et stykke ut i det nye året, vil det være mest naturlig for administrasjonssjefen å legge fram en egen rapport om status for finansforvaltningen til kommunestyret eller fylkestinget nærmere budsjettårets slutt. Årsberetningen bør i tillegg inneholde et sammendrag av utviklingen gjennom året og status ved årets slutt, jf. krav til årsberetningens innhold i henhold til KRS 6 fra Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Tredje ledd angir at bestemmelsene gjelder tilsvarende for kommuneråd eller fylkesråd i kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisme.

Til § 7:

Bestemmelsen angir krav til hva rapporteringen til kommunestyret og fylkestinget skal inneholde. [Forskriften setter krav til at kommunen eller fylkeskommunen gjennom finansreglementet skal ha en helhetlig tilnærming til risikoen, men samtidig også sette rammene for de tre undergruppene; langsiktige finansielle aktiva, kortsiktig likviditet og gjeld. På samme vis innebærer denne bestemmelsen at det skal i rapporteringen til kommunestyret eller fylkestinget gis en overordnet beskrivelse og gjøres en overordnet vurdering av kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko, før det rapporteres mer detaljert om status og utvikling for kommunens eller fylkeskommunens aktiva og passiva.](#)

Kravene er de samme uavhengig av hvordan kommunen eller fylkeskommunen har innrettet sin finansforvaltning. For kommuner og fylkeskommuner med en lite kompleks finansforvaltning er det lagt til grunn at rapporteringen til kommunestyret og fylkestinget under ett eller flere av underpunktene vil kunne gjøres meget enkel innenfor rammene av forskriftens krav. En mer kompleks finansforvaltning vil sette krav til mer utførlig rapportering på de enkelte underpunktene.

Når det gjelder rapportering av forvaltningen av aktiva og passiva, følger det av bestemmelsen at rapporten viser hvordan plasseringene er satt sammen på ulike aktiva, og hvordan gjelden er satt sammen. Det skal også rapporteres verdi på aktiva og passiva. For aktiva skal markedsverdi legges til grunn. For gjelden regulerer ikke forskriften om verddivurderingen skal være kostnadsbasert (pålydende verdi) eller markedsverdibasert (hvilken innløsningsverdi gjelden har på det aktuelle tidspunkt), eller om den ene tilnærmingen skal supplere den andre.

[Rapportene skal beskrive løpetiden for gjelden. I tillegg er det spesifisert at det skal opplyses om lån som forfaller og som må refinansieres i løpet av de neste tolv månedene \(målt fra utgangen av perioden det rapporteres på\). Sistnevnte må ses sammen med kravene til å rapportere på sammensetningen av gjeldsporteføljen og løpetiden på denne. Bestemmelsen setter krav til at en eventuell refinansieringsrisiko eksplisitt skal synliggjøres i rapporteringen til kommunestyret eller fylkestinget. I noen](#)

[låneavtaler vil långiver kunne ha en rett \(opsjon\) til å kreve førtidig innfrielse av lånet. Dersom långiver har varslet at lånet skal betales tilbake i løpet av de neste 12 månedene, vil dette inngå i det som skal rapporteres til kommunestyret eller fylkestinget.](#)

[Kravet til at det skal opplyses om refinansieringsbehovet de neste tolv månedene er et minimumskrav. Dersom kommuner og fylkeskommuner av hensyn til egen styring ønsker å rapportere for en lengre periode, f.eks. t.o.m. utløpet av det påfølgende budsjettår, er det ikke noe i veien for det.](#)

Den enkelte kommune og fylkeskommune må ut fra egne behov og ut fra betydningen for kommunens og fylkeskommunens beslutninger selv avgjøre hva som er mest hensiktsmessig for rapporteringen. Det kan være formålstjenlig å foreta rapporteringen på et detaljeringsnivå som tilsvarer detaljeringsnivået i finansreglementets krav til fordeling av aktiva [og passiva](#), jf. § 4.

Videre skal det rapporteres om vesentlige endringer i markedet, herunder gis en vurdering av hvilken betydning dette har for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også rapporteres om endringer i den finansielle risiko som kommunen eller fylkeskommunen er utsatt for, og det skal gis en vurdering av dette. Dersom det har oppstått avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltning, skal dette angis i rapporten. Det vil kunne være hensiktsmessig å angi hvordan avviket håndteres, jf. forskriften § 4 bokstav e.

I tillegg skal det både for egne aktiva og egen gjeld rapporteres aktuelle markedsrenter og hvilke rentebetingelser kommunen eller fylkeskommunen har avtalt.

Til § 8:

Første ledd angir at det skal etableres administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og denne forskrift, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Bestemmelsen angir videre at det herunder skal utarbeides rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Det vises til kommuneloven § 23 nr. 2 om administrasjonssjefens ansvar for å etablere et betryggende system for internkontroll. Bestemmelsen presiserer et krav om administrativ internkontroll for finansforvaltningen. Det vil være naturlig at rutinene som utarbeides er tilpasset forvaltningens kompleksitet.

Rutiner for vurdering av finansiell risiko vil inneholde prosedyrer og retningslinjer for vurdering av alle typer av finansiell risiko i finansielle avtaler før avtaleinngåelse. En forsvarlig finansforvaltning må bygge på at finansielle avtaler knyttet til plasseringer og låneopptak er gjenstand for en forsvarlig og betryggende saksutredning før avtaler inngås. En forsvarlig saksutredning er av betydning både for å kontrollere om en følger eget fastsatt finansreglement, og for å avklare om den finansielle risiko er vesentlig. Kommunen eller fylkeskommunen må selv kunne foreta nødvendige faglige vurderinger

forut for inngåelse av finansielle avtaler, jf. kravet i forskriften § 3 om at finansreglementet skal baseres på egen kunnskap.

Rutiner for vurdering av finansiell risiko vil videre inneholde prosedyrer og retningslinjer for overvåkning og vurderinger av utviklingen i den finansielle risiko som kommunen eller fylkeskommunen er utsatt for, og forholdet til tillatt risikonivå og krav til risikospredning fastsatt i finansreglementet. Rutiner for håndtering av finansiell risiko vil inneholde prosedyrer og retningslinjer for hvordan finansiell risiko skal håndteres i tråd med finansreglementet. [Bestemmelsen presiserer at dette også omfatter refinansieringsrisiko ved opptak av lån, jf. også §§ 3 og 4 med tilhørende merknader for ytterligere omtale av refinansieringsrisiko.](#)

Andre ledd angir at kommunestyret og fylkestinget skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer rutinene. Det vises til merknadene til § 5.

Tredje ledd angir at kommunestyret og fylkestinget skal påse at slike rutiner er etablert og etterleves. Det vises til kommuneloven § 76 om kommunestyrets og fylkestingets tilsynsansvar.

Til § 9:

Forskriften trådte i kraft 1. juli 2010. Fra samme tidspunkt ble forskrift 5. mars 2001 nr. 299 om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning opphevet.

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Gerd Allis Håheim	FE - 057	16/956

Saknr	Utval	Type	Dato
004/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Godkjenning av selskapsavtale IKA Hordaland frå 01.01.2017

32T

Journalposttittel

Selskapsavtale pr. 01.01.2017 (L)(11436)

Dato

10.08.2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret godkjenner Selskapsavtale for IKA Hordaland IKS, gjeldende fra 1.1.2017.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS, vart organisert som et IKS i 2002. I 2015 hadde selskapet 32 eigarar. Eigarkommunane hefter for ein eigarandel etter ein fordelingsnøkkel vedteke på representantskapsmøte i 2002 samt gjort gjeldande frå 1.1.2003. Eigardelen til den enkelte kommune, er beskrevet i selskapsavtalen sin § 5, Tilskotsplikt og eigarandel.

I følgje selskapsavtalen § 5, skal eigardelane justerast kvart fjerde år som eit resultat av endringar i folketal, betalt innskot, samt ved inn- og utmelding slik at det er samsvar mellom kommunestorleik og eigarandel i selskapet. Det har i tida fram til 31.12.2014, ikkje vore endringar i folketal, betalt innskot eller utmelding frå selskapet, som kravde at eigardelane og selskapsavtalen laut endrast. Etter 31.12.2014 fekk tre eigarkommunar endra sin eigardel som følgje av endringar i folketal. Desse er Fitjar, Radøy og Sveio.

Etter 2015 er det difor ikkje er samsvar mellom folketal og eigardel i IKAH. Med dette som utgangspunkt, samt tilbakemelding frå ein eigarkommune om å utarbeide ein ny fordelingsnøkkel som betre gjenspeglar kommunestorleiken, fremjar Representantskapen i Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS framlegg om følgjande:

Fakta

Representantskapen vedtek justeringa i eigardelane og gjer dei gjeldande frå 01.01.2017 med atterhald om godkjenning i kommunestyra. Representantskapen gjev styret i oppdrag å førebu saksframlegg til dei enkelte kommunestyra

Askøy kommune	4,49	Jondal kommune	1,92	Samnanger kommune	1,92
Austevoll kommune	2,78	Kvam kommune	3,63	Stord kommune	4,49
Austrheim kommune	1,92	Kvinnherad kommune	4,49	Sund kommune	3,63
Bømlo kommune	4,49	Lindås kommune	4,49	Sveio kommune	3,63
Eidfjord kommune	1,92	Masfjorden kommune	1,92	Tysnes kommune	1,92
Etne kommune	2,78	Meland kommune	3,63	Ullensvang herad	2,78
Fedje kommune	1,92	Modalen kommune	1,92	Ulvik herad	1,92
Fitjar kommune	2,78	Odda kommune	3,63	Vaksdal kommune	2,78
Fjell kommune	4,49	Os kommune	4,49	Voss kommune	4,49
Fusa kommune	2,78	Osterøy kommune	3,63	Øygarden kommune	2,78
Granvin herad	1,92	Radøy kommune	3,63	Sum:	100 %

Vurdering

Økonomiske konsekvensar

For eigarane har endringa av selskapsavtalen ingen direkte økonomisk konsekvens, utover det ein ytte i tilskot pr. 01.01.2016, samt det som er vedteke av Representantskapen for 2017.

Vi gjer og merksam på at Representantskapen har gjort vedtak om at det skal fremjast sak om ny fordelingsnøkkel og eigardel, som betre gjenspeglar kommunestorleik. Saka skal leggjast fram til ordinært representantskapsmøte på Solstrand den 25. april 2017.

Konsekvensar av eit negativt vedtak

I følgje lov om interkommunale selskap § 4 skal endringar i selskapsavtalen, mellom anna endringar i eigardelane, godkjennast i alle kommunestyre.

Ein endra selskapsavtale for IKA Hordaland er ikkje gyldig før alle eigarar sitt øvste politiske organ gjer eit likelydande positivt vedtak og Brønnøysundregistrene har skrive firmaattest.

Skulle eit av kommunestyra ikkje godkjenne ny selskapsavtale gjeldande frå 01.01.2017, vil den gamle selskapsavtalen framleis gjelde, men ein vil då ikkje lenger ha samsvar mellom eigarandel og folketal i kommunen.

Konklusjon

Sjå framlegg til vedtak

Selskapsavtale

Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS

Gjort gjeldande frå og med

01.01.2017

Innhald

§ 1	Namn	2
§ 2	Rettsleg status	2
§ 3	Hovudkontor	2
§ 4	Føremål og ansvarsområde	2
§ 5	Tilskotsplikt og eigardel	3
§ 6	Ansvarsfordeling	3
§ 7	Selskapet sine organ	3
§ 8	Representantskapet	4
§ 9	Representantskapsmøte	4
§ 10	Styret	4
§ 11	Styret sine møte	5
§ 12	Styret sine fullmakter	5
§ 13	Dagleg leiar (arkivsjef)	5
§ 14	Inhabilitet	5
§ 15	Budsjettbehandlinga	6
§ 16	Økonomiforvaltning, regneskap og revisjon	6
§ 17	Låneopptak og garantitilsegn	6
§ 18	Revisjon	7
§ 19	Arbeidsgjevaransvar	7
§ 20	Administrativt arkiv og offentlegheit	7
§ 21	Endring av selskapsavtalen	7
§ 22	Oppseiing og oppløysing	7
§ 23	Andre reglar	7

§ 1 Namn

Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS er ei interkommunal verksemd som er oppretta med heimel i lov om interkommunale selskap. Kommunar og interkommunale selskap i Hordaland kan vere deltakarar i selskapet. Selskapet sitt firma er "Interkommunalt arkiv i Hordaland. IKS". Deltakarar i selskapet er:

- Askøy kommune
- Austevoll kommune
- Austrheim kommune
- Bømlo kommune
- Eidfjord kommune
- Etne kommune
- Fedje kommune
- Fitjar kommune
- Fjell kommune
- Fusa kommune,
- Granvin herad
- Jondal kommune
- Kvam herad
- Kvinnherad kommune
- Lindås kommune
- Masfjorden kommune
- Meland kommune
- Modalen kommune
- Odda kommune
- Os kommune
- Osterøy kommune
- Radøy kommune
- Samnanger kommune
- Stord kommune
- Sund kommune,
- Sveio kommune
- Tysnes kommune
- Ullensvang herad,
- Ulvik herad
- Vaksdal kommune
- Voss kommune
- Øygarden kommune

§ 2 Rettsleg status

Selskapet er eige rettssubjekt og arbeidsgivaransvaret ligg til styret. Selskapet skal registrerast i Føretaksregisteret.

§ 3 Hovudkontor

Selskapet har sitt hovudkontor i Bergen kommune.

§ 4 Føremål og ansvarsområde

1. Selskapet sitt føremål er å arbeide for at for at verdifullt arkivmateriale i deltakarkommunane vert tatt vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid, og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forskning og andre administrative og kulturelle formål, jf. *Arkivlova § 6*.

2. Selskapet skal yte deltakarane desse tenestene som er finansierte gjennom det årlege driftstilskotet:

- a) ordning og katalogisering av deltakarane sine eldre arkiv
- b) utarbeiding og revisjon av overordna arkivplanar for deltakarane
- c) lokale kurs om arkivfaglege emne
- d) tilsyn med at arkivdanning og arkivlokale hos deltakarane er i samsvar med føresegnene i lov om arkiv og forskrift om offentlege arkiv
- e) rettleiing om arkivfaglege spørsmål
- f) rettleiing om bevaring av elektroniske arkiv

Selskapet skal drive fagleg utviklingsarbeid for å gi deltakarane nødvendig og oppdatert rettleiing om arkivfaglege spørsmål. Kvar deltakarkommune har rett til å få utført arbeid i samsvar med kommunen sitt driftstilskot. Styret gjer vedtak om dei årlege rammene for dette arbeidet. Interkommunalt arkiv i Hordaland og den einskilde deltakarkommunen avtalar årleg kva oppgaver dette arbeidet skal omfatte.

3. Selskapet kan etter avtale med den einsskilde deltakaren vere arkivdepot for papirbaserte og elektroniske arkiv, jf. *forskrift om offentlege arkiv §§ 5-1 – 5-6*. Avtale om arkivdepot skal ha ei oppseiingstid på eitt år. Depotfunksjonen skal finansierast av ei særskilt deponeringsavgift etter satsar vedtekne av representantskapet.

4. Selskapet kan ut over det som er fastsett i nr. 1 og 2 ovanfor, tilby tenester som deltakarane skal betale for etter satsar vedtekne av styret. Dette skal vere tenester som deltakarane har ulik etterspurnad etter, eller som ikkje blir gitt til alle deltakarar.

5. Selskapet kan etter vedtak i styret gjennomføre spesielle prosjekt som ligg utanfor arkivet sine ordinære arbeidsoppgåver, når desse er fullfinansierte av deltakarar eller andre som samarbeider om prosjektet.

6. Selskapet kan etter vedtak i styret ta på seg konsulentoppdrag for utaførståande, når oppdragsgivar betalar for tenesta og den ikkje går ut over arkivet sine hovudoppgåver. Definisjonen av føremål og oppgåver er uttømmende. Representantskap og styre har ikkje fullmakt til å fatte vedtak på område som ikkje er nemnt ovanfor.

§ 5 Tilskotsplikt og eigardel

Deltakarane betalar inn årlege tilskot til drift av selskapet etter vedtak i representantskapet. Driftstilskotet skal reknast ut etter fordelingsnøkkel vedteke av representantskapet. Eigardelen skal justerast kvart fjerde år på grunnlag av samla innbetalt tilskot, og ved innmelding og utmelding. Eigardelen for kvar deltakar er utrekna i prosent i forhold til deltakartilskotet og gjev slik fordeling:

Deltakar/Kommune og eigardel i prosent:

Askøy kommune	4,49	Jondal kommune	1,92	Samnanger kommune	1,92
Austevoll kommune	2,78	Kvam kommune	3,63	Stord kommune	4,49
Austrheim kommune	1,92	Kvinnherad kommune	4,49	Sund kommune	3,63
Bømlo kommune	4,49	Lindås kommune	4,49	Sveio kommune	3,63
Eidfjord kommune	1,92	Masfjorden kommune	1,92	Tysnes kommune	1,92
Etne kommune	2,78	Meland kommune	3,63	Ullensvang herad	2,78
Fedje kommune	1,92	Modalen kommune	1,92	Ulvik herad	1,92
Fitjar kommune	2,78	Odda kommune	3,63	Vaksdal kommune	2,78
Fjell kommune	4,49	Os kommune	4,49	Voss kommune	4,49
Fusa kommune	2,78	Osterøy kommune	3,63	Øygarden kommune	2,78
Granvin herad	1,92	Radøy kommune	3,63	Sum:	100 %

(Sist endra på representantskapsmøte 27.04.16)

§ 6 Ansvarsfordeling

Dei einsskilde deltakarane heftar uavgrensa for selskapet sine forpliktingar i samsvar med sine eigardelar.

§ 7 Selskapet sine organ

Selskapet skal ha tre organ: Representantskapet, styret og dagleg leiar (arkivsjef).

§ 8 Representantskapet

Representantskapet er det øvste organet i Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS. Kvar deltakar er representert med eit medlem i representantskapet. Ved votering skal representantane sine røyster telje ulikt og i høve til deltakarane sine eigardelar, jf. § 5. Kvar deltakar oppnemne eit medlem med varamedlem til representantskapet, med funksjonstid lik den kommunane valperioden. Deltakarane har instruksjonsmyndigheit overfor sine representantar. Representantskapet konstituerer seg sjølv og vel leiar og nestleiar.

§ 9 Representantskapsmøte

Leiar i representantskapet kallar inn til representantskapsmøte med fire vekers varsel. Innkallinga skal vere skriftleg og innehalde sakliste. Deltakarkommunane skal få varsel om representantskapsmøte med same frist. Ordinært representantskapsmøte skal gjennomførast årleg innan utgangen av april månad.

Ordinært representantskapsmøte skal behandle:

1. Årsmelding og rekneskap.
2. Val til styret.
3. Overordna mål og retningsliner for drifta.
4. Økonomiplan, budsjettføresetnader og -rammer.
5. Rammer for låneopptak og tilskot frå deltakarane.
6. Val til valnemnd.
7. Andre saker som er førebudd ved innkallinga.

Ekstraordinært representantskapsmøte skal kallast inn når leiaren i representantskapet finn det naudsynt, eller når styret, revisor, minst ein av deltakarane eller minst ein tredjedel av representantskapsmedlemene krev det, for å behandle ei særskilt nemnd sak.

Representantskapsmøta skal leiast av leiar, eller nestleiar når denne ikkje er til stades. Dersom begge er fråverande skal det veljast ein møteleiar.

Møteleiar er ansvarleg for at det blir ført protokoll frå møta. Protokollen skal underskrivast av møteleiar og to representantskapsmedlemer som blir valde ved møtestart.

Representantskapet er vedtaksført når minst halvparten av medlemene er til stades og desse representerer minst to tredjedelar av røystene. Representantskapsvedtak skal ha fleirtalet av røystene. Ved røstelikskap er møteleiar si røyst avgjerande. Ved val blir den vald som får flest røyster. Med mindre representantskapet bestemmer noko anna for behandlinga av ei enkelt sak, har dagleg leiar og styremedlemene har møte- og talerett på representantskapsmøta. Dagleg leiar og styreleiar har plikt til å vere til stades på representantskapsmøta.

(Endra på representantskapsmøte 29.4.2004)

§ 10 Styret

Styret skal ha fem medlemmer. Representantskapet vel Styreleiar, nestleiar og tre styremedlemmer samt tre varamedlemmer etter liste, etter framlegg frå ei valnemnd på tre medlemmer. Styremedlemer og varamedlemmer blir valt for to år. Vala skal gjennomførast slik at minst to styremedlemer med varamedlemmer står på val kvart år.

Dagleg leiar eller representantskapsmedlem kan ikkje vere medlem i styret.

Ein representant for dei tilsette har møte- og talerett i styret i saker som gjeld tilhøvet mellom selskapet som arbeidsgivar og dei tilsette, jf. *kommunelova § 26 nr. 1*. Dagleg leiar har møte- og talerett på styremøte, om ikkje styret bestemmer noko anna for behandlinga av ei enkelt sak.

§ 11 Styret sine møte

Styreleiar kallar inn til styremøte når dette trengst. Styremedlem og dagleg leiar kan krevje at det blir kalla inn til styremøte. Innkallinga skal normalt vere skriftleg med sakliste.

Styret er vedtaksført når minst halvdelen av medlemene er til stades. Styret gjer vedtak med alminneleg fleirtal. Ved røystelikskep er møteleiar si røyst avgjerande.

Det skal førast protokoll frå styremøta. Protokollen skal underskrivast av dei styremedlemene som har deltatt i møtet. Styremedlem eller dagleg leiar kan som er usamd med styret sitt vedtak, kan krevje sitt syn protokollført.

§ 12 Styret sine fullmakter

Forvaltninga av selskapet ligg under styret.

Styret er ansvarleg for at selskapet blir drive i samsvar med selskapet sitt formål, selskapsavtalen og dei rammer og retningslinjer som er vedteke av representantskapet, og skal sjå til at bokføringa og økonomiforvaltninga er gjenstand for forsvarleg kontroll.

Styret er ansvarleg for at representantskapet er orientert om vesentlege forhold som gjeld selskapet si verksemd, slik at representantskapet har tilstrekkeleg oversyn og i tide kan førebu nødvendige tiltak.

Styret representerer selskapet utetter og teiknar selskapet sitt firma. Styret kan gi styremedlem eller dagleg leiar fullmakt til teikne selskapet sitt firma.

Styret tilset dagleg leiar og selskapet sitt personale. Styret skal føre tilsyn med dagleg leiar si leiing av selskapet.

§ 13 Dagleg leiar (arkivsjef)

Dagleg leiar står for den daglege leiinga av selskapet og skal følgje dei retningslinjene og pålegg som er gitt av styret. Dagleg leiar representerer selskapet utetter i saker som gjeld arkivfaglege spørsmål og elles i samsvar med dei fullmaktene som er gitt av styret.

Dagleg leiar skal halde styret løypande orientert om alle vesentlege forhold som gjeld selskapet si verksemd, økonomi og personale. Dagleg leiar er sekretær og saksbehandlar for styret, og har tale- og forslagsrett på styremøta, med mindre styret for behandlinga av ein særskilt sak har vedteke noko anna.

§ 14 Inhabilitet

For tilsette i selskapet og medlemmer i selskapet sin styrande organ gjeld reglane i *kommunelova § 40 nr. 3*.

§ 15 Budsjettbehandlninga

Representantskapet vedtar årleg budsjettføresetnader og budsjetttrammer for påfølgjande kalenderår.

Styret førebur representantskapet si behandling av budsjettføresetnader og budsjetttrammer. Dersom styret sitt framlegg går ut over tidlegare vedtekne føresetnader og rammer, eller har konsekvensar som går ut over deltakarane sine økonomiplanar, skal styret gjere deltakarane og representantane merksame på dette. Det same gjeld om styret å fremje framlegg til endringar i vedtekne budsjettføresetnader.

Styret vedtar detaljert budsjett på grunn av representantskapet sine budsjettvedtak, inkludert rammer for fordeling av selskapet sitt arbeid for kvar einskild deltakar.

Ferdigbehandla budsjett skal sendast deltakarane innan 1. juli. Dersom budsjettet føreset tilskot frå deltakarane, er ikkje budsjett endeleg før deltakarkommunane sine budsjett er behandla etter *kommunelova § 45 nr. 4*, for så vidt gjeld tilskotet.

Representantskapet skal kvart år vedta selskapet sin økonomiplan, som viser sannsynleg utvikling av kostnader og inntekter og prioriterte planar for ein fireårsperiode. Økonomiplanen skal sendast deltakarane som grunnlag for deira økonomiplanar. Styret utarbeider framlegg til økonomiplan.

§ 16 Økonomiforvaltning, regneskap og revisjon

Selskapet sitt regnskap, budsjett og økonomiforvaltning skal følgje regler i lov om interkommunale selskap og dei gjeldande forskrifter for slike selskap.

Selskapet sitt rekneskap kan jfr. bestemmelsane i selskapsavtalen, førast etter kommunale rekneskapsprinsipp som følgjer av kommunelova og forskrifter for kommunale budsjett og rekneskap, dersom ikkje anna vert vedteke av styret. Styret har plikt til og ettersjå at det føres lovmessige regnskap og at det vert føreteke revisjon av selskapet.

Selskapet sin revisor vert valt av representantskapet. Representantskapet vedtar økonomireglement for selskapet.

§ 17 Låneopptak og garantitilsegn

Selskapet kan ta opp lån innanfor ei ramme på kr. 2 000 000 for selskapet sitt samla låneopptak. Selskapet kan berre ta opp lån til kapitalformål eller til konvertering av eldre gjeld. Selskapet kan ta opp lån til likviditetsføremål når dette blir innfridd før rekneskapsavslutning i same budsjettår.

Vedtak om låneopptak skal gjerast av representantskapet. Slike vedtak skal godkjennast av departementet, jf. *kommunelova § 50 nr. 1*.

Selskapet kan ikkje stille garanti eller pantsetje eigendelar til trygd for andre sine lån. Selskapet kan ikkje låne ut pengar.

Dersom deltakarkommunane skal stille garanti for selskapet sitt låneopptak, må vedtak om dette gjerast av kommunestyra, jf. *kommunelova § 51 nr. 2*.

(endra ramme for låneopptak frå 500 000 kr til 2 000 000 på representantskapsmøte 29.4.2010)

§ 18 Revisjon

Representantskapet vedtek økonomireglementet.

§ 19 Arbeidsgjevaransvar

Styret har det formelle arbeidsgivaransvaret for dei tilsette i selskapet. Styret har ansvaret for at arbeidstakarane sine rettar etter arbeidsmiljølova blir ivaretekne. Styret kan vedta arbeidsreglement for selskapet. Dagleg leiar representerer selskapet i lokale lønnsforhandlingar med arbeidstakarane.

§ 20 Administrativt arkiv og offentlegheit

Føresegnene i forskrift om offentlege arkiv gjeld for selskapet sitt administrative arkiv. Selskapet sine saksdokument er offentleg tilgjengelege etter føresegnene i offentlegheitslova. I tilsetjingssaker gjeld *Forvaltningslova* og reglane i *forskrift om partsoffentlegheit* i saker om tilsetjing i offentleg forvaltning.

§ 21 Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen skal godkjennast av samlege deltakarar med vedtak i kommunestyret.

Endringar av selskapsavtalen som gjeld dei punkta som *i lov om interkommunale selskap § 4 tredje ledd* blir sett som minimumsinnhald i selskapsavtalen, skal godkjennast av samlege medlemmer med vedtak i kommunestyret. Andre endringar i selskapsavtalen kan gjerast av representantskapet.

Framlegg til endringar i selskapsavtalen kan fremjast av deltakarar, representantskapet eller styret. Styret skal ha høve til å uttale seg om slike endringsframlegg før dei blir behandla.

§ 22 Oppseiing og oppløysing

Ein deltakar kan seie opp sitt deltakarforhold i selskapet med minimum 1 års varsel. Oppseiing må kome inn til styret innan 1. januar.

Framlegg til oppløysing av samarbeidet skal godkjennast av samlege deltakarkommunar med vedtak i kommunestyra og av departementet. Avviklinga av selskapet skal skje i samsvar med *lov om interkommunale selskap § 32 – 38*.

Fordeling av aktiva og passiva i samband med oppløysing eller oppseiing av deltakarforhold skal skje i samsvar med *lov om interkommunale selskap § 30*.

§ 23 Andre reglar

For område som ikkje er regulert gjennom selskapsavtalen gjeld *lov om interkommunale selskap* og forskrifter gitt i medhald av denne lova.

Vedteke på representantskapsmøte 22.5.2002 med endringar vedteke på representantskapsmøte 29.4.2004, 27.4.2006. og 10.5.08, 29.4.2010. 26.04.12,27.4.16

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Anne Kristin Rafoss	TI - &00, FE - 080	15/5

Saknr	Utval	Type	Dato
009/2017	Formannskapet	PS	09.02.2017
005/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Reglement for godtgjering til folkevalde

32T

Journalposttittel

Reglement for godtgjering til folkevalde

Dato

02.02.2017

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Reglement for godtgjering til folkevalde vert vedteke slik det ligg føre.

Saksopplysningar:**Bakgrunn**

Reglement for godtgjering til folkevalde vart sist revidert i kommunestyret 25.10.2011. Då var det berre summene for godtgjering som vart revidert. Det er no tid for ein ny revisjon blant anna fordi ein ikkje har alle utvala som er lista i reglementet lenger og nye utval har kome til. Dette gjer at ein denne gongen ser på heile reglementet og ikkje berre endrar summene for godtgjering.

Rådmannen har og henta inn gjeldande reglement frå ein del av nabokommunane og har samanlikna både form og innhald i deira reglement med Masfjorden kommune sitt.

Fakta

I kommunelova står det:

§ 41.1 Den som har et kommunalt eller fylkeskommunalt tillitsverv, har krav på skyss-, kost- og overnattingsgodtgjøring for reiser i forbindelse med vervet, etter nærmere regler fastsatt av kommunestyret eller fylkestinget selv.

§ 41.2 Tap av inntekt og påførte utgifter som følge av kommunalt eller fylkeskommunalt tillitsverv erstattes opp til et visst beløp pr dag, fastsett av kommunestyret eller fylkestinget selv. Det skal fastsettes ulike satser for legitimert og ulegitimert tap.

§ 42 Den som har et kommunalt eller fylkeskommunalt tillitsverv, har krav på godtgjøring for

sitt arbeid etter nærmere regler fastsatt av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Vurdering

Godtgjering til ordfører

Godtgjering til ordfører i Masfjorden kommune har dei to siste periodane vore fastsett til 90 % av stortingsrepresentantar si løn. Dette er etter rådmannen si meining ei ordning som bør halde fram.

Under viser ei samanstilling over godtgjering til ein del av ordførarane i regionen:

	% av løna til stortingsrepresentantar	anna lønsfastsetting
Fedje	94,4 %	
Gulen	85 %	
Meland	100 %	
Austrheim		lik løna til rådmann

Godtgjering til varaordfører

Godtgjering til varaordfører har dei to siste periodane vore 4 % av ordfører si godtgjering. Dette inkluderer all godtgjering for formannskapet, kraftfondet, valstyret og administrasjonsutvalet. Masfjorden kommune ligg lågt samanlikna med nokon av kommunane i regionen når det gjeld godtgjering til varaordfører og rådmannen rår til at denne godtgjeringa vert auka til 6 % av ordfører si godtgjering.

Under viser ei samanstilling over godtgjering til ein del av varaordførarane i regionen:

	% av ordførargodtgjering
Fedje	6 %
Gulen	10 %
Meland	20 %
Austrheim	9 %

Godtgjering til medlemmer i formannskapet

Godtgjering til medlemmer i formannskapet har dei siste to periodane vore på 3 % av ordfører si løn. Dette inkluderer all godtgjering for formannskapet, kraftfondet, valstyret og administrasjonsutvalet. 3 % av ordførargodtgjering utgjør i dag kr 24 487 i året. Masfjorden kommune ligg lågt samanlikna med nokon av kommunane i regionen når det gjeld godtgjering til medlemmer i formannskapet og rådmannen rår til at denne godtgjeringa vert auka til 4 % av ordfører si godtgjering.

Under viser ei samanstilling over godtgjering til ein del av medlemmene i formanskapa i regionen:

	% av ordførargodtgjering	anna godtgjeringsfastsetting
--	--------------------------	------------------------------

Fedje		20 000 årleg + møtegodtgjering
Gulen	5 %	
Radøy		20 000 årleg + møtegodtgjering
Meland		29 000 årleg
Austrheim	5 %	

Utval om har rett på møtegodtgjering etter høg sats

Møtegodtgjering etter høg sats har dei siste åra vore kr 500,- pr møte. Dette gjeld alle kommunestyrerepresentantane (minus ordførar), varamedlemmer som møter i formannskapet (og i dei utvala som er personidentiske med formannskapet), kontrollutvalet, og medlemmer i utval som brukarutvalet, utval for vilt og fisk og forhandlingsutvalet. Brukarutvalet er lagt ned, forhandlingsutvalet består no berre av medlemmer frå rådmannen sin stab og utval for vilt og fisk har bytta namn til Teknisk Utval.

Møtegodtgjering for medlemmene i Teknisk Utval vert foreslått flytta frå høg sats til låg sats. Dette er grunna i at dei – sidan dei vart oppretta – har hatt få møter, og no når dei ikkje har ansvar for plansaker, er ikkje saksmengda i kvart møte stor.

Møtegodtgjering for representantar frå arbeidstakarorganisasjonane vert foreslått flytta frå høg sats til låg sats. Dette er grunna i at det er få møter og saksmengda er moderat i forhold til saksmengda til dei utvala som bør ha møtegodtgjering etter høg sats.

Rådmannen rår til at lista over utval som har krav på møtegodtgjering etter høg sats er:

- kommunestyret
- formannskapet, kraftfondstyret, valstyret (gjeld varamedlemmer)
- kontrollutvalet.

Utval som har rett på møtegodtgjering etter låg sats

Møtegodtgjering etter låg sats har dei siste åra vore kr 400,- pr møte. Dette gjeld eldrerådet, forliksrådet, valnemnda og evt andre utval. Forliksrådet er ikkje kommunalt lenger. Utval for menneske med nedsett funksjonsevne er eit nytt utval sidan ein reviderte reglementet sist.

Eit utval som ikkje har vore nemnd i gjeldane reglement er arbeidsmiljøutvalet. Rådmannen rår til at det vert tatt med som eit av utvala som får møtegodtgjering etter låg sum.

Eit anna utval som ikkje har vore nemnd i gjeldande reglement er røystestyrene (ved kommune- og stortingsval). Det har vore opp til valansvarleg dei siste åra å fastsette møtegodtgjering deira, og dei to siste åra (kommuneval og folkerøystinga) har det vore utbetalt høg sats. Røystestyrene vert i dette framlegget lagt til i lista over dei utvala som får møtegodtgjering etter låg sats.

Rådmannen rår til at lista over utval som har krav på møtegodtgjering etter låg sats er:

- administrasjonsutvalet (gjeld representantar frå arbeidstakarorganisasjonane)
- arbeidsmiljøutvalet (gjeld representantar frå arbeidstakarorganisasjonane)
- Teknisk Utval
- Eldrerådet
- Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

I tillegg vil utval som røystestyrene, valnemnda og medlemmer oppnemnd av kommunestyret i samarbeidsutval for skular og barnehagar har rett på møtegodtgjering etter låg sats.

Under viser ei samanstilling av møtegodtgjeringa for nokre av kommunane i regionen som har to nivå på møtegodtgjeringa:

	Høg sats	Låg sats
Fedje	Kommunestyret, formannskapet, kontrollutvalet, PSU	Eldrerådet, ungdomsrådet, AMU, arbeidsgrupper nedsett av kommunestyret
Gulen	Kommunestyret, kontrollutvalet, hovudutvala	Eldreråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne, verv i andre styre, råd og utval
Meland	Kommunestyret, formannskapet, utval for levekår, utval for drift og utvikling, administrasjonsutval	Eldreråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne, takstutval, sakkunnig takstnemnd, overtaksnemnd
Austrheim	Kommunestyret, formannskapet, administrasjonsutval	Kontrollutval, forliksrådet, overformynderiet, næringsnemnda og mellombels komitear

Godtgjering for bruk av personleg elektronisk utstyr

I gjeldande reglement står det at godtgjering for breiband må vurderast ved innføring av elektroniske sakspapir. Dette er ikkje gjort, og er heller ikkje aktuelt å vurdere i denne omgang. Etter kommunevalet i 2011 fekk alle representantane som var valt inn i kommunestyret og underliggende utval, utdelt nettbrett. Ein slutta samstundes med å sende ut innkalling på papir. Nettbretta var ikkje særleg tenlege, og rådmannen ser at nesten alle representantane no nyttar privat elektronisk utstyr i møtesamanheng. Dette fungerer bra og rådmannen ønskjer å forsette med denne ordninga. Då er det naturleg at møtegodtgjeringa vert auka monaleg både for høg og låg sats for å kompensere for at alle folkevalde nyttar eige elektronisk utstyr for å kunne gjere tenesta dei er valt eller oppnemnd til å gjere.

Under ei samanstilling av nivået på godtgjering for bruk av eige datautstyr for ein del av kommunane i regionen:

	kommunestyret	Faste medlemmer i kommunal utval
Fedje	1000	1000
Gulen	1000	1000
Radøy	1000	1000

Telefongodtgjering

I gjeldande reglement står det at leiar i utval og formannschaftsmedlemmer skal ha kr 1 000 i telefongodtgjering kvart år, mens kommunestyremedlemmene skal ha ei årleg telefongodtgjering på kr 250,-.

Dette punktet heng at frå ei gamalt regulativ frå den tida alle nytta fasttelefon og det vart rekna som dyrt å ringe. No har svært mange jobbtelefon som ein og nyttar privat, og prisen for å ringe er låg.

Det er berre ein av kommunane i regionen som utbetaler telefongodtgjering og summane er det doble av våre. Rådmannen rår til at punktet om telefongodtgjering går ut, men summane vert innarbeid i møtegodtgjeringa.

Møtegodtgjering

Ny sats for møtegodtgjering både etter høg og låg sats må – basert på vurderinga over - justere for prisstigning, kompensere for bruk av personleg elektronisk utstyr og for at ein tar bort telefongodtgjering for kommunestyremedlemmene. Rådmannen rår til at møtegodtgjering etter høg sats vert kr 700,- pr møte mens møtegodtgjering etter låg sats vert kr 500,- pr møte.

Under er ei samanstilling av nivået på møtegodtgjering for ein del av kommunane i regionen:

	Høg sats	Låg sats
Fedje	500 + årleg fast godtgjering	300
Gulen	1 % av ordførar si godtgjering årleg 300 (gjeld vararepresentantar)	200
Radøy	600	600
Meland	750	750
Austrheim	500	400

Godtgjering til leiarar i utval oppnemnd av kommunestyret

Godtgjering til leiarar i utval oppnemnd av kommunestyret har dei siste periodane vore utbetalt som ei fast årleg godtgjering på kr 7 500 for desse utvala:

- Kontrollutvalet
- Teknisk Utval

og som dobbel møtegodtgjering for desse utvala:

- Eldrerådet
- Råd for menneske med nedsett funksjonsevne
- Arbeidsmiljøutvalet (når det er ein av representantane for arbeidstakarorganisasjonane som er valt som leiar)

Av desse utvala er det leiaren i kontrollutvalet som har den mest krevjande saksmengda. Rådmannen rår difor til at godtgjersle for leiar av kontrollutvalet vert høgre enn for leiarane i dei andre utvala. Rådmannen er usikker på om det er ein fast årleg sum er den beste godtgjeringa for leiar av utvala lista over. Slik reglementet er i dag, får det ikkje konsekvensar for den årlege godtgjersla for leiar ved fråvær. Det er heller ikkje innført reglar for godtgjering av vara for leiar. For nokre av utvala lista over, har det vore svært få møte i ein del av dei siste åra. Godtgjering pr møte har difor blitt høg. Ei vidareføring av fast årleg møtegodtgjersle vil krevje eit regelverk for fråvær og godtgjering til vara som må følgjast opp av administrasjonen.

Rådmannen meier at eit regelverk som gjev møtande leiar dobbelt møtegodtgjering vil vere ei betre

ordning for kommunen enn ei fast årleg møtegodtgjersle.

Av utvala list over er kontrollutvalet eit av dei utvala rådmannen rår til at medlemmene har rett på møtegodtgjering etter høg sats, mens medlemmene i dei andre utvala vil ha rett på møtegodtgjering etter låg sats. Dette åleine gjer at leiar i kontrollutvalet vil ha ei høgare møtegodtgjering enn leiarar i andre utval oppnemnd av kommunestyret.

Under viser ei samanstilling over årleg godtgjering til leiarar i utval oppnemnd av kommunestyret for ein del av kommunane i regionen:

	Kontrollutval	Tekniske utval	Andre råd og utval
Fedje	8 000	8000	1 500
Gulen	2 % av ordførargodtgjering	5 % av ordførargodtgjering	
Radøy	15 000 + møtegodtgjering	25 000 + møtegodtgjering	1 200
Meland	12 400	29 000	Ca 1 ½ møtegodtgjering
Austrheim	3 % av ordførargodtgjering		

Tapt arbeidsforteneste

Satsane for tapt arbeidsforteneste har dei siste åra vore kr 900,- for ulegitimert tapt arbeidsforteneste og kr 2 500,- for legitimert tapt arbeidsforteneste. Rådmannen ser at me ligg lågt samanlikna med andre kommunar i regionen når det gjeld sats for ulegitimert tapt arbeidsforteneste og rår til at denne vert auka til kr 1 000,-. Satsen for legitimert tapt arbeidsforteneste vert halden uendra.

Under ei samanstilling av nivået på tapt arbeidsforteneste for ein del av kommunane i regionen:

	Legitimert tapt arbeidsforteneste	Ulegitimert tapt arbeidsforteneste
Fedje	3 000	1 500
Gulen	2 400	1 000
Radøy	3 000 for arbeidstakar 3 600 for sjølvstendig næringsdrivande	1 000
Meland	0,4 % av ordførar si løn	360 pr møte
Austrheim	2 200	1 000

Konklusjon

Rådmannen rår til at reglement for godtgjering av folkevalde vert vedteke slik det ligg føre.

Formannskapet - 009/2017

FS - behandling:

Ordfører Karstein Totland (H) orienterte kort og saka vart drøfta.

Framlegg til vedtak vart samrøystes tilrådd til kommenestyret.

FS - vedtak:

Reglement for godtgjering til folkevalde vert vedteke slik det ligg føre.

Reglement for godtgjering til folkevalde

Reglementet gjeld folkevalde som har eit kommunalt tillitsverv. Med kommunalt tillitsverv meiner ein:

- verv som ein vert vald til av folket (kommunestyremedlemmer)
- verv som ein vert vald til eller oppnemnd til av kommunale organ

For partsamansette utval gjeld regulativet for dei tilsette sine representantar i

- administrasjonsutval
- arbeidsmiljøutval

Fast årleg godtgjering

Reglementet er basert på at folkevalde vert godtgjort for kvart enkelt verv vedkomande er valt til. Ei fast årleg godtgjering kjem i staden for møtegodtgjering, men formannskapsmedlemmene får likevel møtegodtgjering for kommunestyremøte. Den faste godtgjeringa vert utbetalt som 12 like månads-godtgjering over kommunekassen og gjev ikkje rett til feriepengar. All godtgjering til folkevalde er skattepliktig.

Ordførar

Godtgjering til ordførar i Masfjorden kommune vert sett til 90 % av den faste løna til stortingsrepresentantane. Godtgjeringa vert justert årleg pr 1.mai på grunnlag av justeringa som Stortinget sin lønskommisjon gjer.

Godtgjering omfattar:

- alle verv som ordførar har samt skyssgodtgjering til og frå heim og kontor på Masfjordnes
- rett til sjukepengar
- innmelding i pensjonsordning for folkevalde i KLP, jf kommunelova § 43

Ettergodtgjering

Ordførar får ettergodtgjering når valperioden er slutt slik:

- Dersom ordførar går tilbake til sitt tidlegare arbeid / tek til i ny stilling får han/ho ettergodtgjering i 1 ½ mnd.
- Dersom ordførar ikkje har arbeid å gå til får han / ho ettergodtgjering i 3 mnd.

Varaordførar

Godtgjering til varaordførar vert 6 % av ordførar si godtgjering. Ved ferieavvikling, sjukdom m.v. der varaordførar fungerer som ordførar i ein periode ut over ei veke, får varaordførar utbetalt ordførargodtgjering.

Den faste godtgjeringa omfattar:

- møtegodtgjersle for formannskap, kraftfondstyre, valstyret og administrasjonsutvalet

Formannskap

Godtgjering til medlemmene i formannskapet vert 4 % av ordførar si godtgjering.

Den faste godtgjerings omfattar:

- møtegodtgjersle for formannskap, kraftfondstyre, valstyre og administrasjonsutval

Møtegodtgjerings

Det vert berre utbetalt ei møtegodtgjerings der fleire møte er lagt etter kvarandre på same dag.

Det vert ikkje gjeve møtegodtgjerings for gruppemøte, fraksjonsmøte eller ander møte i partia. Det vert heller ikkje gjeve møtegodtgjerings for møte i underutval, komitear, arbeidsutval o.l. som held møte på mindre enn 1 time, direkte knytt til det utvalet som har oppnemnt underutvalet, komiteen eller arbeidsutvalet.

Varamedlemmer som vert innkalla til å møte på deler at eit møte, får 50 % møtegodtgjerings.

Møtegodtgjerings etter høg sats

Møtegodtgjerings er kr 700,- pr møte for desse utvala:

- kommunestyret
- formannskapet, kraftfondsstyret, valstyret (gjeld varamedlemmer)
- kontrollutvalet

Møtegodtgjerings etter låg sats

Møtegodtgjerings er kr 500,- pr møte for desse utvala:

- administrasjonsutvalet (gjeld tilsette sine representantar)
- arbeidsmiljøutvalet (gjeld tilsette sine representantar og verneombod)
- Teknisk Utval
- Eldrerådet
- Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

I tillegg vil utval som røystestyra, valnemnda og medlemmer oppnemnd av kommunestyret i samarbeidsutval for skular og barnehagar ha rett på møtegodtgjerings etter låg sats.

Møtegodtgjerings for leiarar i utval oppnemnd av kommunestyre

Godtgjerings til leiarar (eller vara for leiar) i utval oppnemnd av kommunestyret er dobbel møtegodtgjerings (jf punkta om møtegjerings etter høg og låg sats) for følgjande utval:

- leiar i Kontrollutvalet
- leiar i Teknisk Utval
- leiar i Eldrerådet
- leiar i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne
- leiar i Arbeidsmiljøutvalet (når det er ein av representantane for arbeidstakarorganisasjonane som er valt til leiar)
- leiar i Valnemnda
- leiar i Røystestyra

Tapt arbeidsforteneste

Dersom den folkevalde si deltaking i kommunale møter fører til tap i arbeidsinntekt, vert det utbetalt erstatning frå kommunen. Det vert skild mellom legitimert og ulegitimert tapt arbeidsforteneste dersom den folkevalde ser fram kravet sjølv. Folkevalde kan og få dekkja tapt arbeidsinntekt gjennom at arbeidsgjevar krev refusjon direkte til kommunen.

Det skal ikkje setjast fram slikt krav dersom den folkevalde ikkje vert trekt i løn eller har reelt tap av arbeidsinntekt / vikarutgifter.

Legitimerte tapt arbeidsforteneste

Legitimert tapt arbeidsforteneste vert erstatta med inntil kr 2 500,- pr dag. Det er ein føresetnad at den tapte arbeidsfortenesta er tilfredstillande dokumentert som f.eks:

- trekkattest frå arbeidsgivar (gjeld lønsmottakar)
- likningsattest eller attest frå rekneskapsfører (gjeld sjølvstendig næringsdrivande).
Inntektstapet vert utrekna etter netto årsinntekt (netto næringsinntekt) dividert på 240 dagar

Ulegitimert tapt arbeidsforteneste

Ulegitimert tapt arbeidsforteneste vert erstatta med inntil kr 1 000,- pr dag. For møte som byrjar etter kl 14 vert det berre utbetalt halv ulegitimert tapt arbeidsforteneste. For møte som byrjar etter kl 16 vert det ikkje utbetalt ulegitimert tapt arbeidsforteneste.

Reise

Folkevalde har krav på godtgjersle i samsvar med kommunen sitt reiseregulativ.

Barnepass

Det vert gjeve refusjon for nødvendige utgifter til barnepass.

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Alf Magnar Strand	FA - B56	16/888

Saknr	Utval	Type	Dato
006/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Finansiering av idrettsskulen 2017

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Skriv inn framlegg til vedtak her

Saksopplysningar:

Bakgrunn/ Fakta

Kommunestyret vedtok i sak 97/16 at idrettsskulen skal drivast vidare i 2017. Rådmannen hadde i si saksutgreiing av økonomiske grunnar tilrådd at idrettsskulen skulle leggest ned frå 1.august.

Full drift av idrettsskulen heile året vil etter budsjettet kosta **kr 338 500**. I det vedtekne budsjettet ligg det **kr 183 500**. Det står då att å finansiera **kr 155 000**.

Kommunestyret vedtok i same sak at midlar til å dekkja kostnaden med idrettsskule heile året skal finnast innan kulturbudsjettet.

Rådmannen har sett på korleis ein kan greia å finna dekning for ei meirutgift på kr 155 000 innan vedteke budsjett for kultursektoren. **Ein** måte å gjera det på, går fram av oppsettet nedanfor.

Tiltak	Innsparing	Konsekvensar
Ta vekk idrettsskuletilbodet på Matre skule pga liten oppslutnad	20 000	Dei 11 elevane ved Matre skule vert utan tilbod
Redusert drift/styrka inntekt museum	15 000	Redusert opningstid. Søkja om andre tilskot
Auka foreldrebetalinga i idrettsskulen frå 460 til 600 kr pr. år	10 000	Ein auke på 30 %. Likevel eit svært rimeleg tilbod
Foreldrebetaling for heile året	10 000	Er berre rekna for 1. halvår.
Redusera kulturmidlane til frivillige lag	100 000	Mindre midlar til fordeling på frivillige lag

Vurdering

Rådmannen meiner at kommunestyrevedtaket om idrettsskulen som kommunestyret gjorde i desember, vil føra til eit dårlegare kulturtilbod til innbyggjarane våre og minka aktivitet på kulturfronten.

Kulturbudsjettet er i alt på kr 6 025 500. Kr 5 116 000 går til drifta av kulturskule, bibliotek, symjebasseng og museum. Ein stor del av dette, nærare bestemt 87 % av utgiftene i kulturskulen og 67 % innan bibliotek er lønskostnader. Ein nedgang i løyvingane til desse to tenestene, vil føra med seg reduksjon i stillingar. Drifta av Bjørn West-museet kostar oss i overkant av 400 000 årleg. Dette går fram av avtalen med Museum Vest. Drifta av bassenget er alt redusert i det vedtekne budsjettet ved at bassenget held stengt ein måned lenger enn før.

Då er det få område att der ein kan henta midlar til å driva idrettsskulen. Det mest nærliggande er å ta av det som er avsett til tilskot til det frivillige kulturlivet, med dei konsekvensar det vil få for aktiviteten.

Konklusjon

I saka har ein lagt fram skissering av finansieringsløyising idrettsskulen 2017, som vert lagt fram for Kommunestyret til vurdering, men utan tilråding til vedtak.

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Anne Kristin Rafoss		17/169

Saknr	Utval	Type	Dato
007/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Delegerte saker

32T

001/2016. Søknad om fornya konsesjon

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Delegerte saker vert tekne til orientering

Saksopplysningar:

Bygdekinoen
Dronningens gate 16
0152 OSLO

Referanser:

Dykkar:

Vår: 15/891 - 16/6651

Saksbehandlar:

Alf Magnar Strand

Alf.M.Strand@masfjorden.kommune.no

Dato:

08.12.2016

Søknad om fornya konsesjon

Vi syner til søknad motteke den 06.12.2016

Administrativt vedtak. Saknr: 001/2016

Bygdekinoen får fornya konsesjon for kinoframsyingar i Solheim grendahus og Fjon grendahus fram til 31.12.2017. Løyvet kan trekkjast attende dersom løyvehavaren bryt reglar i lova eller i forskrift til lova, straffelova § 204 eller § 382 eller bryt vilkår som er sette ved tildeling av løyvet.

Saksopplysningar:

Bakgrunn/ Fakta

Solheim grendahus og Fjon grendahus har konsesjon for kinoframsyingar fram til 31.12.2016. Det er Lov om film og videogram frå 1987 som regulerer kinoframvisning. §2.2 4. ledd seier at: «Framsying og omsetning av film eller videogram i næring må ikkje skje utan løyve frå kommunestyret eller den kommunestyret har gitt fullmakt. Dette gjeld ikkje omsetning av film eller videogram for vidareomsetning. Løyvet kan givast for ein periode på opptil fem år. Løyvet kan nektast eller trekkjast attende dersom løyvehavaren bryt reglar i denne lova eller i forskrifter til denne lova, straffelova § 204 eller § 382 eller bryt vilkår som er sette ved tildeling av løyvet. Kommunen og Medietilsynet har rett til å gjennomføre naudsynt kontroll med at den løyvepliktige verksemda blir driven i samsvar med dei reglane som gjeld. Kommunane kan fastsetje vilkår for løyve til framsyinga av film og videogram. Det kan ikkje setjast vilkår som inneber totalforbod mot framsying av film eller videogram i ein kommune.»

Vurdering

Bygdekinoen gjev eit greitt filmtilbod til innbyggjarane. Oppslutnaden om kinoframsyingane varierer, men særleg for born og unge er det viktig at der er eit kinotilbod i nærmiljøet. Det er ingen grunn til at ikkje dei to spelestadene skulle få fornya konsesjon for 2017.

Kommunestyret vedtok i sak 86/09 å delegera retten til å gje konsesjon til rådmannen frå og med 2010.

Konklusjon

Bygdekinoen får fornya konsesjon for kinoframsyingar i Solheim grendahus og Fjon grendahus fram til 31.12.2017. Løyvet kan trekkjast attende dersom løyvehavaren bryt reglar i lova eller i forskrift til lova, straffelova § 204 eller § 382 eller bryt vilkår som er sette ved tildeling av løyvet.

Med helsing

Svein Helge Hofslundsengen
Rådmann

Alf Magnar Strand
oppvekstleiar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur

Kopi til:

Per-Einar Langhelle
Åse Marit Kalhovd

Sandneslia 14 A 5981
Solheimsneset 10 5983

MASFJORDNES
HAUGSVÆR

Mottakarar:
Bygdekinoen

Dronningens gate 0152
16

OSLO

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Anne Kristin Rafoss		17/169

Saknr	Utval	Type	Dato
008/2017	Kommunestyret	PS	20.02.2017

Referatsak

32T

1. Skatt t.o.m. november måned
2. Skatt 2016
3. Inneklimakartlegging i Indre Masfjorden barnehage
4. Informasjon om samanslåing av Nordhordland tingrett og Bergen tingrett til ein domstol
5. Regionreform - vedtak på fylkestinget i Hordaland
6. Årsregnskap 2016 for Masfjorden kommuen

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsaker vert tekne til orientering

Saksopplysningar:

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Vår dato
16.12.2016
Dykkar dato

Vår referanse
2016/4417 331.3
Dykkar referanse

Kommunane i Hordaland

Skatt på formue og inntekt per 30. november 2016

Vedlagt følgjer eit oversyn over skatt på formue og inntekt for kommunane i Hordaland per 30.november d.å.

Skatteinngangen syner ein auke på 7,1 prosent dei første 11 månadene i år samanlikna med same periode i fjor for kommunane samla i fylket utanom Bergen. For Bergen kommune var skatteauken i den same perioden 8,1 prosent.

Innbetalt skatt per 30.november d.å. i prosent av budsjett 2016 var 99,2 prosent for kommunane samla utanom Bergen og 100,7 prosent for Bergen kommune.

Inntektsutjamninga blir rekna i høve til landsgjennomsnittet for ordinær skatt medrekna naturressursskatt. Skatteutviklinga samla for kommunane i landet har stor innverknad på kvar kommune si inntektsutjamning.

I denne perioden har det vore ein skatteauke på 10,2 prosent for kommunane samla i landet. Det er m.a.o. ein høg skattevekst for kommunane ved utgangen av november i år. Dette har samband med at det korrigererte fordelingsoppgjeret mellom skattekreditorane (staten, folketrygd, fylkeskommune og kommune) for 2015 har bidrege positivt for kommunesektoren.

Vi ber om tilbakemelding dersom det er feil i oversynet.

Med helsing

Anne Kjersti Sande
seksjonsleiar

Håvard Rød
seniorrådgivar

Vedlegg

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

SKATT PÅ EIGE OG INNTEKT FOR KOMMUNANE I HORDALAND
Totalbeløp i kr. 1.000,- .

KOMMUNE	INNGANG	INNGANG	AUKE	INNGANG	BUDSJETT	AUKE I %	INNBET. PR.
	30.nov 2015	30.nov 2016	I %	30.nov PR. INNB.	2016	BUDSJETT 2016 REKNESKAP 2015	30.nov I % AV BUDSJETT 2016
Bergen	7 995 500	8 643 100	8,1%	31159	8582900	7,7	100,7
Etne	90 200	100 000	10,9%	24355	97900	8,1	102,1
Sveio	120 500	130 300	8,1%	23297	133500	10,1	97,6
Bømlo	289 100	336 200	16,3%	28545	315520	8,2	106,6
Stord	481 400	485 700	0,9%	25870	512854	5,9	94,7
Fitjar	78 700	84 200	7,0%	26815	85030	7,8	99,0
Tysnes	70 700	76 100	7,6%	27208	73500	3,5	103,5
Kvinnherad	319 900	334 200	4,5%	25183	342928	6,0	97,5
Jondal	25 900	25 400	-1,9%	23007	24740	-6,6	102,7
Odda	201 800	208 800	3,5%	30130	200400	-1,3	104,2
Ullensvang	78 500	80 900	3,1%	23787	79900	1,3	101,3
Eidfjord	49 700	50 800	2,2%	54919	50860	2,1	99,9
Ulvik	32 500	33 900	4,3%	30376	34840	5,9	97,3
Granvin	20 200	20 800	3,0%	22609	21000	4,0	99,0
Voss	336 200	360 400	7,2%	24984	364285	7,5	98,9
Kvam	196 800	211 100	7,3%	24909	211400	6,6	99,9
Fusa	94 800	102 300	7,9%	26393	98479	3,1	103,9
Samnanger	61 900	65 100	5,2%	26648	60610	-2,4	107,4
Os	465 200	521 400	12,1%	26411	521900	10,2	99,9
Austevoll	181 600	197 400	8,7%	38570	185000	-0,5	106,7
Sund	155 000	166 700	7,5%	23900	170853	9,0	97,6
Fjell	631 900	681 200	7,8%	27390	698793	9,6	97,5

Askøy	635 200	680 200	7,1%	23968	693483	8,1	98,1
Vaksdal	95 100	100 500	5,7%	24364	95000	-0,1	105,8
Modalen	22 600	24 600	8,8%	64567	24340	7,2	101,1
Osterøy	164 300	177 600	8,1%	22320	180000	7,9	98,7
Meland	172 800	185 000	7,1%	23682	206364	18,8	89,6
Øygarden	106 300	116 500	9,6%	24011	118636	11,1	98,2
Radøy	110 700	115 300	4,2%	22710	122257	9,7	94,3
Lindås	372 500	395 300	6,1%	25328	393122	4,9	100,6
Austrheim	82 000	88 300	7,7%	30896	88068	6,2	100,3
Fedje	12 900	13 600	5,4%	23611	14937	15,8	91,0
Masfjorden	51 800	53 900	4,1%	31687	52500	1,0	102,7
SUM:	13804200	14866800	7,7%	28784	14 855 899	7,4	100,1
SUM UTANOM BERGEN	5808700	6223700	7,1%	26029	6 272 999	7,0	99,2

Kontroll skatt

Bergen	7 970 400
Etne	90 600
Sveio	121 300
Bømlo	291 700

Stord	484 200
Fitjar	78 900
Tysnes	71 000
Kvinnherad	323 500
Jondal	26 500
Odda	203 100
Ullensvang	78 900
Eidfjord	49 800
Ulvik	32 900
Granvin	20 200
Voss	338 900
Kvam	198 300
Fusa	95 500
Samnanger	62 100
Os	473 700
Austevoll	185 900
Sund	156 700
Fjell	637 500
Askøy	641 300
Vaksdal	95 100
Modalen	22 700
Osterøy	166 800
Meland	173 700
Øygarden	106 800
Radøy	111 400
Lindås	374 700
Austrheim	82 900
Fedje	12 900
Masfjorden	52 000
SUM:	13 831 900
SUM UTANOM	
BERGEN	5 861 500

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Vår dato
17.01.2017
Dykkar dato

Vår referanse
2016/4417 331.3
Dykkar referanse

Kommunane i Hordaland

Skatt på formue og inntekt per 31.desember 2016

Vedlagt følgjer eit oversyn over skatt på formue og inntekt for kommunane i Hordaland per 31.desember 2016.

Skatteinngangen syner ein auke på 6,8 prosent i 2016 samanlikna med 2015 for kommunane samla i fylket utanom Bergen. For Bergen kommune var skatteauken frå 2015 til 2016 9,3 prosent.

Innbetalt skatt per 31.desember 2016 i prosent av budsjett 2016 var 100,3 prosent for kommunane samla utanom Bergen og 101,5 prosent for Bergen kommune.

Inntektsutjamninga blir rekna i høve til landsgjennomsnittet for ordinær skatt medrekna naturressursskatt. Skatteutviklinga samla for kommunane i landet har stor innverknad på kvar kommune si inntektsutjamning.

Det var ein skatteauke på 9,8 prosent for kommunane samla i landet frå 2015 til 2016. Den høge skatteveksten har samanheng med at det korrigerte fordelingsoppgjeret mellom skattekreditorane (staten, folketrygd, fylkeskommune og kommune) for 2015 bidrog positivt til kommunesektoren sin skattevekst i 2016.

Vi ber om tilbakemelding dersom det er feil i oversynet.

Med helsing

Anne Kjersti Sande
seksjonsleiar

Håvard Rød
seniorrådgivar

Vedlegg

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

SKATT PÅ EIGE OG INNTEKT FOR KOMMUNANE I HORDALAND
Totalbeløp i kr. 1.000,- .

KOMMUNE	INNGANG	INNGANG	AUKE	INNGANG	BUDSJETT	AUKE I %	INNBET. PR.
	31.des 2015	31.des 2016	I %	31.des PR. INNB.	2016	BUDSJETT 2016 REKNESKAP 2015	31.des I % AV BUDSJETT 2016
Bergen	7 970 400	8 707 700	9,3%	31391	8582900	7,7	101,5
Etne	90 600	100 500	10,9%	24476	97900	8,1	102,7
Sveio	121 300	130 900	7,9%	23404	133500	10,1	98,1
Bømlo	291 700	340 200	16,6%	28884	315520	8,2	107,8
Stord	484 200	488 700	0,9%	26029	512854	5,9	95,3
Fitjar	78 900	84 400	7,0%	26879	85030	7,8	99,3
Tysnes	71 000	76 300	7,5%	27279	73500	3,5	103,8
Kvinnherad	323 500	335 500	3,7%	25281	342928	6,0	97,8
Jondal	26 500	25 500	-3,8%	23098	24740	-6,6	103,1
Odda	203 100	209 100	3,0%	30173	200400	-1,3	104,3
Ullensvang	78 900	81 200	2,9%	23875	79900	1,3	101,6
Eidfjord	49 800	52 800	6,0%	57081	50860	2,1	103,8
Ulvik	32 900	34 200	4,0%	30645	34840	5,9	98,2
Granvin	20 200	21 000	4,0%	22826	21000	4,0	100,0
Voss	338 900	363 100	7,1%	25172	364285	7,5	99,7
Kvam	198 300	212 700	7,3%	25097	211400	6,6	100,6
Fusa	95 500	102 700	7,5%	26496	98479	3,1	104,3
Samnanger	62 100	65 500	5,5%	26811	60610	-2,4	108,1
Os	473 700	523 900	10,6%	26537	521900	10,2	100,4
Austevoll	185 900	200 500	7,9%	39175	185000	-0,5	108,4
Sund	156 700	168 100	7,3%	24100	170853	9,0	98,4
Fjell	637 500	684 000	7,3%	27503	668793	4,9	102,3
Askøy	641 300	684 400	6,7%	24116	693483	8,1	98,7
Vaksdal	95 100	100 800	6,0%	24436	95000	-0,1	106,1
Modalen	22 700	24 800	9,3%	65092	24340	7,2	101,9
Osterøy	166 800	179 000	7,3%	22496	180000	7,9	99,4
Meland	173 700	185 600	6,9%	23758	206364	18,8	89,9
Øygarden	106 800	116 900	9,5%	24093	118636	11,1	98,5
Radøy	111 400	115 900	4,0%	22828	122257	9,7	94,8
Lindås	374 700	396 800	5,9%	25424	393122	4,9	100,9
Austrheim	82 900	88 600	6,9%	31001	88068	6,2	100,6
Fedje	12 900	13 700	6,2%	23785	14937	15,8	91,7
Masfjorden	52 000	54 100	4,0%	31805	52500	1,0	103,0
SUM:	13831900	14969100	8,2%	28982	14 825 899	7,2	101,0
SUM UTANOM							
BERGEN	5861500	6261400	6,8%	26187	6 242 999	6,5	100,3

Kontroll skatt

Bergen	7 970 400
Etne	90 600
Sveio	121 300
Bømlo	291 700
Stord	484 200
Fitjar	78 900
Tysnes	71 000
Kvinnherad	323 500
Jondal	26 500
Odda	203 100
Ullensvang	78 900
Eidfjord	49 800
Ulvik	32 900
Granvin	20 200
Voss	338 900
Kvam	198 300
Fusa	95 500
Samnanger	62 100
Os	473 700
Austevoll	185 900
Sund	156 700
Fjell	637 500
Askøy	641 300
Vaksdal	95 100
Modalen	22 700
Osterøy	166 800
Meland	173 700
Øygarden	106 800
Radøy	111 400
Lindås	374 700
Austrheim	82 900
Fedje	12 900
Masfjorden	52 000
SUM:	13 831 900
SUM UTANOM	
BERGEN	5 861 500

MILJØRETТА HELSEVERN

AUSTRHEIM - FEDJE – GULEN – LINDÅS – MASFJORDEN – MELAND – RADØY

KOPI

Masfjorden kommune
Austfjordvegen 2724
5981 MASFJORDNES

Referanser:
Dykkar:
Vår: 14/4622 - 17/2458

Saksbehandlar:
Grethe Elin Mjelde
grethe.elin.mjelde@lindas.kommune.no

Dato:
25.01.2017

INNEKLIMAKARTLEGGING I INDRE MASFJORDEN BARNEHAGE

Styran i Indre Masfjorden barnehage, Maja Aven Dahle, kontakta Miljøretta helsevern for å få utført ei inneklimakartlegging. Tilsette har informert styrarar om at dei opplev at det er dårleg luftkvalitet i barnehagen.

Inneklimakartlegging vil vise om forskriftas krav til inneklima vert overhaldne.
«Forskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular m.v. § 19»

Indre Masfjorden barnehage har 2 avdelingar (Revehiet og Bamsebu), samt fellesrom. Det var og ynskje om å kartlegge forholda på personalrommet.

Inneklimakartlegging vart utført i perioden 17 – 20.1.17. Barnehagen var ansvarleg for å føre registreringsskjema.

➤ **Samandrag og konklusjon**

- Måleresultata viser at **CO₂-konsentrasjonen** på avd. Revehiet, Bamsebu og fellesrom er stort sett tilfredsstillande, men med nokon unntak. Det er å merke seg at det var lågare personbelastning enn normalt, noko som kan resultere i lågare CO₂-konsentrasjon. På personalrom er CO₂ for høg når det oppheld seg personar der. Luftutskiftinga ikkje tilfredsstillande.
- **Temperatur** er stort sett under norm, men over anbefalt temperatur. Temperaturen kan med fordel senkast til 20 – 22 °C, som er det anbefalte i fyringssesongen.
- **Relativ luftfuktleik** (RL) er tilfredsstillande.

Konklusjon

Inneklima vurderast som stort sett tilfredsstillande på avdelingane (utifrå normer), men med nokon unntak når det gjeld CO₂ og temperatur. Dette er ved noko redusert personbelastning. Temperatur bør senkast, slik at den ligger under 22 °C, som er det anbefalte. Personalrom har ikkje tilfredsstillande luftutskifting.

Oppgradering av ventilasjonsanlegget bør vurderast, slik at luftutskifting er tilfredsstillande på alle avdelingar/rom, uavhengig av lufting og personbelastning.

Målingar

Det vart utført fylgjande målingar:

CO₂, temperatur og relativ luftfuktleik (RL).

Utstyret som vart nytta var Wisensys inneklimalogger.

Sist kalibrert: 28.6.16.

Loggar vart plassert i fylgjande rom: Revehiet, Bamsebu, fellesrom og personalrom.

Måleparameter

CO₂:

CO₂ blir danna ved forbrenning og produserast ved stoffskiftet i organismen og finnast derfor i mennesket si utandingsluft. Dette vil seie det same som at produksjonen av CO₂ vil auke i takt med auka aktivitet. CO₂ gjev i seg sjølv ikkje helseskadar i dei konsentrasjonar som vanlegvis finns i skular og barnehagar. I rom der det er høg personbelastning, vil eit høgt CO₂-nivå indikere at luftskiftinga (ventilasjonen) er for dårleg i høve til talet på personar i rommet. Dette betyr at andre forureiningar kan hope seg opp i innelufta. Med eit høgt CO₂-nivå vil ein ofte ha ei kjensle av tung og ufrisk luft samt vond lukt, og kan derfor brukast som indikator på dårleg luftkvalitet.

Norm: Ikkje over 1000 ppm.

Temperatur:

Både låg og høg lufttemperatur kan gje helse- og trivselsproblem. Begge deler sett ned arbeidsprestasjonane. Jo lågare temperatur, jo større blir kroppen sitt varmetap, og dermed kan ein bli meir mottakeleg for bl.a. infeksjonssjukdommar. For høg temperatur kan gje tørrleik i slimhinner i luftvegar og auge og uttørring av huda ("tørr luft" – kjensle) samt hovudpine, nedsett arbeidsevne og trøytteik. I tillegg kan høg temperatur auke veksten av helseskadelege mikroorganismar som sopp og midd. Normaltemperatur bør vanlegvis ikkje overstige 22 grader. I kortvarige periodar må man godta større varme- eller kuldebelastning på grunn av tekniske problem eller ekstrem vêrsituasjon. Overskriding bør ikkje utgjere meir enn 14 dagar.

Oppdatert norm (FHI-rapport 2013:7): Vinter: 20 - 24°C, sommar 23 - 26°C.

Anbefalt er at temp. blir halde under 22°C, særleg i fyringssesongen. ("**Tjue er bra for hue**").

Relativ luftfuktleik (RL):

Relativ luftfuktleik (RL) er eit mål på kor mykje vassdamp lufta inneheld og angjevast i prosent. RL er normalt lågare om vinteren enn om sommaren. Luftfuktleiken har vanlegvis liten innverknad for temperaturopplevinga. Luftfuktleiken kan ha ei innverknad for å binde støv og redusere statisk oppladning. Det vert ikkje sett krav til luftfuktleiken. Normale årsvariasjonar i innelufta vil vera frå under 20 % til over 60 % relativ luftfuktleik (RL). På vinteren bør luftfuktleiken ikkje overstige 35 – 40 % RL på grunn av kondensrisiko og fuktskadar. RL høgare enn 40 % vil kunne fremma vekst av støvmidd og andre mikroorganismar. Innelufta skal derfor vere tørr.

Opplever ein lufta som "tørr", har det sjeldan samband med låg relativ luftfuktleik. Ubehag ved at lufta kjennast tørr heng ofte saman med høg innetemperatur og/eller støv i innelufta.

Det er ikkje fastsett noko generell norm for fukt i innelufta, men som ein grunnregel skal RL vera så låg at ein ikkje får vekst av mugg og sopp i bygningskonstruksjonar og ventilasjonsanlegg.

Måleresultat (sjå tabell og målegrafar)

Måleverdiane er vurdert ut frå opningstida; ca. kl. 7.00 – 16.30 og opphaldstida inne til barna.

- Storleik på leike- og opphaldsareal:
  - o Revehiet ca. 38 m², Bamsebu ca. 38 m², fellesrom og personalrom er ikkje oppgitt m².
- Ventilasjon: Balansert ventilasjon.
- Vêrtilhøve: Regn, regnbyer ca. 2 - 9 °C

Revehiet:

Det var i måleperioden maksimum 13 - 14 personar tilstade. Det normale er 16 - 18 personar.

Bamsebu:

Det var i måleperioden maksimum 10 personar tilstade. 10 – 11 er normalt.

Fellesrom:

Det var i måleperioden maksimum 8 personar tilstade. Det normale er 5 – 13 personar. Fellesrom nyttas mykje til gjennomgang og det er ofte opent til avdelingane.

Personalrom:

Det var i måleperioden maksimum 3 - 5 personar tilstade. Ingen opplysning om kva som er normalt.

Ut frå dette kan det sjå ut som det er noko mindre personbelastning enn det som er normalt.

• Revehiet

Ut frå måleresultata ser ein at **CO₂-konsentrasjonen** ligg stort sett under norm, men det vart registrert nokon overskridingar like over norm. Dei maksimale verdiar som vart målt var **1130** ppm. Snittmåling var under norm: **682 – 828** ppm. Det vart lufta jamleg.

Ut frå dette ser ein at luftutskiftinga er stort sett tilfredsstillande med unntak av små overskridingar.

Temperaturen i rommet har ei middelværdi på **22,5 – 23,9**°C og maks på **23,4 – 24,5**°C.

Temperaturen er for høg og bør senkast.

Det er anbefalt at temperaturen ligger under 22°C i fyringssesongen.

Verdiane for **relativ luftfuktleik (RL)** ligg i snitt på 38 %. Dette er tilfredsstillande.

• Bamsebu

Ut frå måleresultata ser ein at **CO₂-konsentrasjonen** ligg stort sett under norm, med unntak av overskridingar ein dag. Dei maksimale verdiar som vart målt var **1288** ppm når det var ca. 8 personar tilstade (det normale er 10 – 11 personar). Overskriding av norm varte i ca. 2,5 t, og det vart lufta jamleg. Målingar ligg i grenseområdet for kva som kan akseptast. Snittmåling ligg under norm: **668 - 818** ppm.

Ut frå dette ser ein at luftutskiftinga er stort sett tilfredsstillande, med unntak av ei overskriding.

Overskriding er observert når det er redusert personbelastning.

Temperaturen i rommet har ei middelværdi på **21,6 – 22,8** °C og maks på **22,1 – 23,4** °C.

Det er anbefalt at temperaturen ligger under 22°C i fyringssesongen.

Verdiane for **relativ luftfuktleik (RL)** ligg i snitt på 38. Dette er tilfredsstillande.

- **Fellesrom**

Ut frå måleresultata ser ein at **CO₂-konsentrasjonen** ligg stort sett under norm, men det vart registrert målingar like over norm. Dei maksimale verdiar som vart målt var **1053 ppm**. Snittmåling var under norm: **713 ppm**.

Ut frå dette ser ein at luftutskiftinga er tilfredsstillande.

Temperaturen i rommet har ei middelvverdi på **22,9 °C** og maks på **24,2 °C**.
Temperaturen er for høg og bør senkast.
Det er anbefalt at temperaturen ligger under 22°C i fyringssesongen.

Verdiane for **relativ luftfuktleik (RL)** ligg i snitt på 38 %. Dette er tilfredsstillande.

- **Personalrom**

Ut frå måleresultata ser ein at **CO₂-konsentrasjonen** ligg over norm når det oppheld seg personar i rommet. Dei maksimale verdiar som vart målt var **1694 ppm**. Snittmåling vert ikkje aktuell å vurdere, då det berre er personar tilstade ved møter og pause.

Ut frå dette ser ein at luftutskiftinga **ikkje** er tilfredsstillande på personalrom.

Temperaturen i rommet har ei middelvverdi på **21,9 °C** og maks på **23,4 °C**.
Det er anbefalt at temperaturen ligger under 22°C i fyringssesongen.

Verdiane for **relativ luftfuktleik (RL)** ligg i snitt på 37 %. Dette er tilfredsstillande.

- **Vurdering**

Måleresultata viser at **CO₂-konsentrasjonen** på avd. Revehiet, Bamsebu og fellesrom er stort sett tilfredsstillande, men med nokon unntak. Det er å merke seg at det var lågare personbelastning enn normalt, noko som kan resultere i lågare CO₂-konsentrasjon. Det vart lufta jamleg.

Oppgradering av ventilasjonsanlegget vil betre luftutskiftinga, slik at behovet for å lufte vert mindre, og CO₂-konsentrasjonen vil vere tilfredsstillande ved normal personbelastning.

På personalrom er luftutskiftinga ikkje tilfredsstillande, sjølv om det luftast. Her er CO₂-konsentrasjonen for høg når det er personar i rommet (pause/møter).

Temperaturen i barnehagen ligg stort sett under norm, men kan med fordel senkast til 20 – 22 °C, som er det anbefalte i fyringssesongen. Barnehagen bør ha termometer på avdelingane slik at ein kan kontrollere temperaturen, og justere denne etter behov.

Relativ luftfuktleik (RL) er tilfredsstillande etter årstida og vêrtilhøve.

- **Konklusjon**

Inneklima vurderast som stort sett tilfredsstillande på avdelingane (utifrå normer), men med nokon unntak når det gjeld CO₂ og temperatur. Det var noko redusert personbelastning.

Temperaturen bør senkast, slik at den ligger under 22 °C, som er det anbefalte i fyringssesongen.

Personalrom har ikkje tilfredsstillande luftutskifting.

Det bør vurderast å oppgradere ventilasjonsanlegget, slik at luftutskifting er tilfredsstillande på alle avdelingar/rom, uavhengig av lufting og personbelastning.

Med helsing

Grethe Elin Mjelde
teknisk-hygienisk ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Inneklimakartlegging:

Måleresultat i opphaldstida ca. 7:00 – 16:30.

ROM	Dato	CO2			Tid over norm	Temp +/- 1 °C			RF	Kommentar
		Snitt	Maks	Min	Ca.	Snitt	Maks	Min	Snitt	
Revehiet	17.1.17	828	1130	605	2,5 t	22,5	23,4	21,5	35	Maks 13 tilstade. 18 er normalt. Jamleg lufting.
	18.1.17	693	958	432	0	22,8	23,7	21,5	35	Maks 12 tilstade. 18 er normalt. Jamleg lufting. Varmt inne.
	19.1.17	682	1004	481	5 min	23,3	24,1	22,6	41	Maks 14 tilstade. 16 er normalt. Jamleg lufting. Varmt inne.
Måling slutt kl. 12	20.1.17	792	1083	447	1,25 t	23,9	24,5	23,0	41	Maks 13 tilstade. 16 er normalt. Lufting.
Bamsebu	17.1.17	777	1055	499	15 min	21,6	22,1	20,6	35	Maks 10 tilstade. Lufting, samt dør open til fellesrom.
	18.1.17	818	1288	469	2,5 t	22,3	23,0	21,6	37	Maks 8 tilstade. Jamleg lufting.
	19.1.17	668	957	476	0	22,6	23,4	21,7	41	Maks 9 tilstade. Jamleg lufting.
Måling slutt kl. 12	20.1.17	717	914	437	0	22,8	23,2	22,2	42	Maks 4 tilstade. Jamleg lufting. Få opplysningar.
Fellesrom	17 -20	713	1053	437	45 min	22,9	24,2	20,8	38	Maks 8 tilstade. Maks 13 er normalt. Gjennomgang. Lufting.
Personalrom	17 - 20	722	1694	365	0, 5 – 2,5 t	21,9	23,4	19,5	37	Maks 4 - 5 tilstade. Lufting.

Grenseverdiar: (Måleverdiar utover norm er merket med fet skrift)

- CO₂ har en normverdi på 1000 ppm
- **Temperatur:** Oppdatert norm (FHI-rapport 2013:7): Vinter: 20 - 24°C, sommar 23 - 26°C. Overskridingar kan godtas om sommaren, men helst ikkje over meir enn 2 veker. Anbefalt er at temp. blir halde **under 22°C**, særleg i fyringssesongen. ("Tjue er bra for hue"). **Over 22°C er markert i tabell.**
- RL (relativ luftfuktleik), denne bør ikkje overstige 35 – 40% vintertid

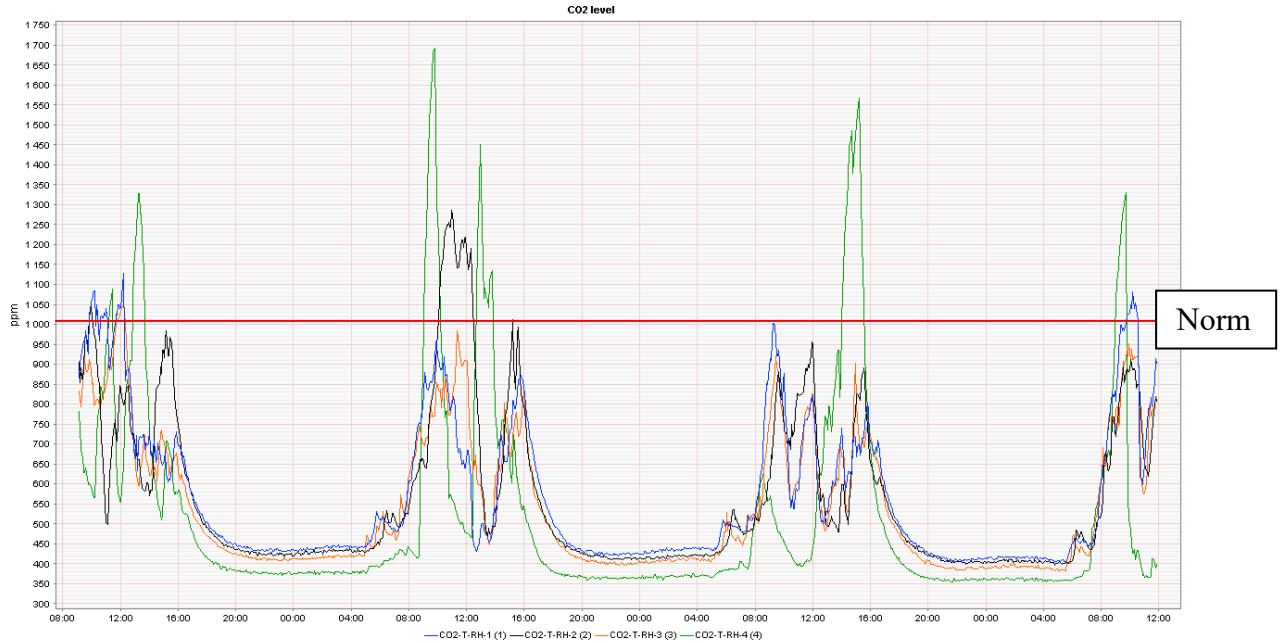
MILJØRETТА HELSEVERN

AUSTRHEIM - FEDJE – GULEN – LINDÅS – MASFJORDEN – MELAND – RADØY

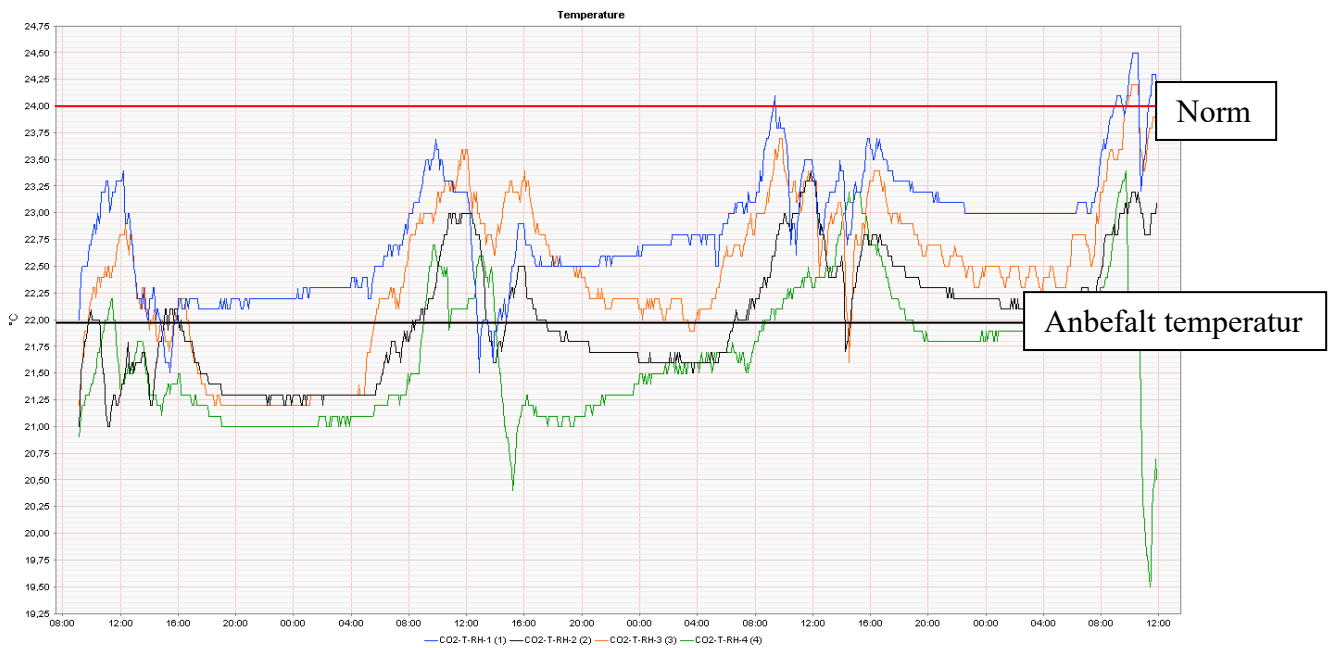
Inneklimateklinging i Indre Masfjorden barnehage 17.1 – 20.1.17

Blå: Revehiet, Sort: Bamsebu, Orange: Fellesrom, Grøn: Personalrom

CO₂- konsentrasjon

Temperatur

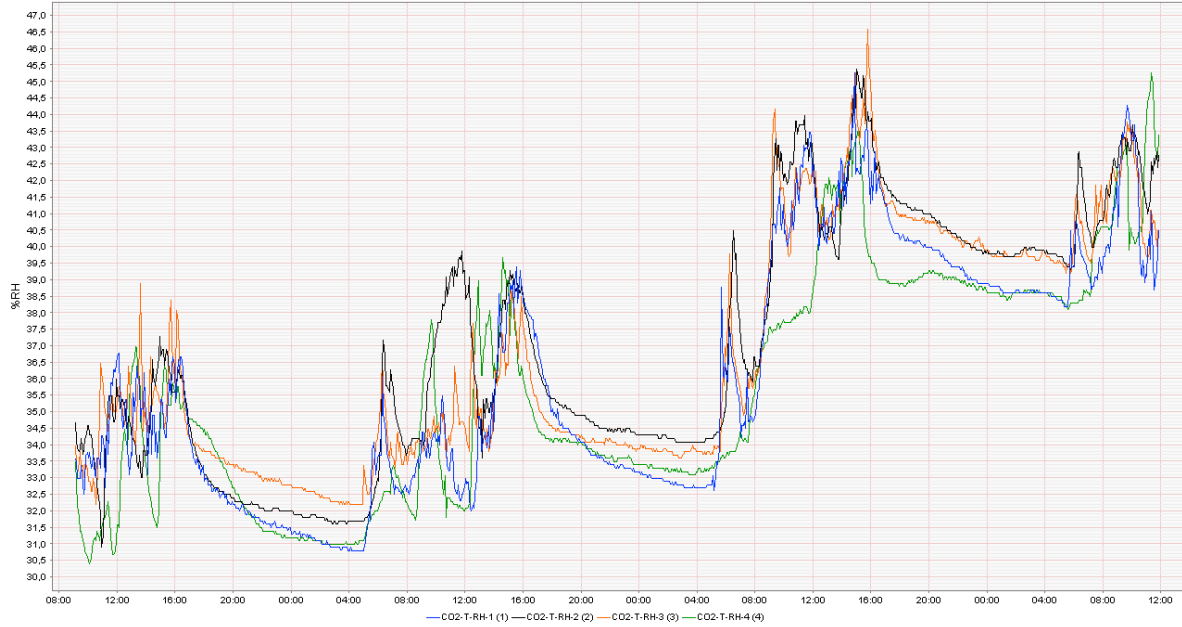

Post
postmottak@lindas.kommune.no
Dokumentsenteret
Kvernhusmyrane 20, 5914 Isdalstø

Kontakt
www.lindas.kommune.no
Telefon +47 56 37 57 70
Telefaks +47 56 37 50 01

Fukt

Humidity

Kopi til:

Alf Magnar Strand
Masfjorden kommune

Austfjordvegen 5981
2724

MASFJORDNES

Roald Kvingedal
Rolf Martin Tande
Svein-Helge Hofslundsengen

Fra: Johansen, Anette Karin [<mailto:Anette.Karin.Johansen@domstol.no>]

Sendt: 28. desember 2016 10:04

Til: Post Austrheim; Postmottak Fedje; Postmottak Lindås; Post Masfjorden kommune; Postmottak Meland; Postmottak Modalen; Post Osterøy; Postmottak Radøy; Postmottak Vaksdal; 'postmottak@oygarden.kommune.no'; 'postmottak@askoy.kommune.no'; Postmottak Austevoll; 'postmottak@fjell.kommune.no'; 'post@fusa.kommune.no'; 'postmottak@os-ho.kommune.no'; 'postmottak@samnanger.kommune.no'; postmottak@sund.kommune.no; postmottak@voss.kommune.no; postmottak@gulen.kommune.no

Emne: Til våre samarbeidspartnarar

Til våre samarbeidspartnarar:

Nordhordland tingrett og Bergen tingrett går frå årsskiftet saman til ein ny domstol. Domstolen sitt namn er Bergen tingrett.

Ny postadresse: Postboks 7412, 5020 Bergen.

Besøksadresse: Som tidlegare, Tårnplass 2, Bergen.

Nytt telefonnummer: 55 69 97 00.

Ny eposadresse: Bergen.tingrett@domstol.no

Ny nettstad: domstol.no/bergen.

Med vennleg helsing

Anette Johansen

administrasjonssjef, Nordhordland tingrett

tlf 55 69 99 11, mob 450 39 196

e-post: anette.johansen@domstol.no

Denne e-posten og eventuelle vedlegg kan innehalde opplysningar som er underlagt teieplikt. All bruk og distribusjon av opplysningane er strengt forbode for alle unntatt rett adressat. Dersom De har mottatt denne meldinga ved ein feil, ber vi om at De makulerer meldinga med eventuelle vedlegg og umiddelbart varslar oss om feilsendinga.

This e-mail may contain confidential and privileged material for the sole use of the intended recipient. Any review or distribution by others is strictly prohibited. If this e-mail is received by others than the intended recipient, please contact the sender and delete all copies.

Kommunal og moderniseringsdepartementet
w/ Statsråd Jan Tore Sanner

Postboks 8112 Dep, 0032 Oslo

Dato: 03.02.2017
Vår ref.: 2015/1434-497
Saksbehandlar: thoaaare
Dykkar ref.:

Regionreforma - vedtak i fylkestinget i Hordaland

Som ein del av det vidare arbeidet med regionreforma vart fylkeskommunane, i brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet, datert 2.juli 2015, oppfordra til å gjennomføre samtalar med nabofylke og fatte vedtak om strukturendringar på regionalt nivå. Det vert og vist til brev frå Kommunal og moderniseringsdepartementet, datert 22.august 2016, der det vert orientert om det vidare arbeidet med regionreforma. I brev frå departementet, datert 19.desember 2016, fekk Hordaland fylkeskommune utsett frist til 3.februar 2017, med å fatte vedtak om strukturendringar.

Spørsmålet om strukturendringar på regionalt nivå innanfor ein løysing med samanslåing av fylkeskommunane Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland, vart handsama på fylkestinget, 14.desember 2016. Det vart gjort følgjande vedtak:

- «1. Fylkestinget viser til inngått intensjonsavtale for etablering av Vestlandsregionen og går inn for at Hordaland fylkeskommune, Rogaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune går saman i ein ny folkevald region på Vestlandet. Det er ein viktig føresetnad at krava om oppgåver som er fremja i kapittel 10 i Intensjonsplanen vert følgt opp frå sentrale styresmakter både når det gjeld eksisterande og nye oppgåver. Fylkestinget søkjer med grunnlag i inndelingslova om slik samanslåing.
2. Fylkestinget vil understreke at folketal og geografisk utstrekning ikkje må vere til hinder for etablering av Vestlandsregionen i ein ny regionstruktur, og at generalistprinsippet for oppgåvedeling mellom statlege og regionale ansvarsområder må kunne fråvikast i ein regionstruktur med svært ulikt innbyggjartal i dei nye regionane. Fylkestinget ber om at oppgåvedifferensiering vert lagt inn i mandatet til ekspertutvalet som skal vurdere overføring av nye statlege oppgåver til regionalt folkevald nivå.
3. Fylkestinget går inn for at nynorsk vert administrasjonsspråket i den nye Vestlandsregionen.
4. Fylkestinget i Hordaland ønskjer primært ein Vestlandsregion som består av Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane. Fylkestinget i Rogaland har sagt nei til ei slik løysing. På denne bakgrunn gjev fylkestinget i Hordaland det oppnemnde forhandlingsutvalet for regionreforma fullmakt til å starta opp ny dialog og gjennomføra nye forhandlingar om ein intensjonsavtale for samanslåing av fylkeskommunane Sogn og Fjordane og Hordaland. Fylkestinget i Hordaland er positiv til at einskilde kommunar i Nord- Rogaland som ønskjer å bli ein del av den nye Vestlandsregionen søkjer om det.»

Med grunnlag i dette vedtak er det gjennomført nabosamtale og forhandlingar med Sogn og Fjordane fylkeskommune om ein intensjonsavtale om samanslåing av desse to fylka. Denne intensjonsavtalen vart lagt fram for handsaming på ekstraordinært fylkesting, 3.februar 2017, der det vart gjort følgjande vedtak:

- «1. *Fylkestinget viser til regionreforma og Stortinget sitt vedtak om ny regionstruktur frå 01.01.2020 med om lag 10 regionar. I den nye strukturen går fylkestinget primært inn for at det vert etablert ein Vestlandsregion som består av Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane.*
2. *Om den nasjonale regionreforma får som utfall at tal fylke/regionar vert ført vidare på tilnærma dagens nivå, og Stortinget ikkje finn grunnlag for å overføre viktige samfunnsoppgåver frå statleg til regionalt folkevalt nivå, vil fylkestinget at Hordaland held fram og vert vidareutvikla som eige fylke/eigen region frå 2020.*
3. *Fylkestinget viser til at Rogaland fylkeskommune har vedteke å bestå som eigen region inntil vidare på grunn av manglande avklaringar om overføring av nye statlege oppgåver og ansvarsområde i tilstrekkeleg omfang. Det er derfor framforhandla ein intensjonsplan for etablering av ein ny folkevald region på Vestlandet bestående av Sogn og Fjordane og Hordaland. Fylkestinget godkjenner denne intensjonsplanen som grunnlag for eventuell etablering av ei slik regionløyning på Vestlandet under føresetnad av at nye oppgåver/ansvarsområde vert tilført og tilsvarende vedtak gjort i fylkestinget i Sogn og Fjordane.*
4. *Fylkestinget vil understreke at folketal og geografisk utstrekning ikkje må vere til hinder for etablering av Vestlandsregionen i ein ny regionstruktur, og at generalistprinsippet for oppgåvedeling mellom statlege og regionale ansvarsområde må kunne fråvikast i ein regionstruktur med svært ulikt innbyggjartal i dei nye regionane. Fylkestinget ber om at oppgåvedifferensiering vert lagt inn i mandatet til ekspertutvalet som skal vurdere overføring av nye statlege oppgåver til regionalt folkevalt nivå.*
5. *Hordaland fylkesting legg til grunn at fondsmidlane omtala i punkt 7 bør brukast til fylkeskommunale/regionale investerings- og driftsoppgåver innan dagens grenser for Sogn og Fjordane.»*

Eg ber om at vedtaket på fylkestinget, 3.februar 2017, vert lagt til grunn for Kommunal og moderniseringsdepartementet sitt vidare arbeid med regionreforma, og framlegg til Stortinget om endeleg vedtak om strukturendringar på regionalt nivå.

Pål Kårbø
fylkesordførar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi:

Sogn og Fjordane fylkeskommune
Rogaland fylkeskommune
Hordalandsbenken på Stortinget
Kommunal- og forvaltningskomiteen på Stortinget
Kommunane i Hordaland
Fylkesmannen i Hordaland

Vedlegg:

Intensjonsplan for samanslåing av Sogn og Fjordane og Hordaland

---

Fra: Thorbjørn Aarethun <Thorbjorn.Aarethun@hfk.no>
Sendt: 6. februar 2017 09:20
Til: Kommunane i Hordaland - Alle
Emne: Regionreform - vedtak på fylkestinget i Hordaland
Vedlegg: vedtakregionreform.pdf; intensjonsplan.pdf

Hei!

Her blir vedtak på fylkestinget i Hordaland, 3.februar 2017, om regionreforma oversendt til orientering.

Venleg helsing

Thorbjørn Aarethun

Tlf: 55 23 93 67 | 92 05 82 52
www.hordaland.no |

Sogn og Fjordane
fylkeskommune

Hordaland
fylkeskommune

INTENSJONSPLAN FOR SAMANSLÅING AV SOGN OG FJORDANE OG HORDALAND

INNHALD

1.	Innleiing	2
2.	Mål for samanslåing	2
3.	Eit nytt regionalt folkevalt nivå på det sentrale Vestlandet	4
3.1	Regionen sitt namn og merke	
3.2	Representantar i regiontinget	
3.3	Regionen si valordning	
3.4	Politisk styreform	
3.5	Regionen sitt administrasjonssenter og politisk leiing	
3.6	Regiontinget, regionutvalet og hovudutvala sine samlingar og møte	
3.7	Administrasjonsspråk og statleg tenestespråk	
4.	Leiing, organisering, arbeidsdeling	5
4.1	Politisk organisering	
4.2	Administrativ organisering	
5.	Framtidig tenesteyting	7
6.	Tilsette	8
7.	Økonomi	8
8.	Samansetting av fellesnemnd for overgangsperioden 2017 - 2020	9
9.	Val av nytt regionting	9
10.	Vilkår for den nye regionen	9

17.01.2017

1. INNLEIING

Fylkeskommunane i Sogn og Fjordane og Hordaland vil slå saman dei to fylka frå 01.01.2020. Dagens to fylkeskommunar vert då erstatta av ein ny region som dekker ein stor del av det sentrale Vestlandet; Vestlandsregionen.

Intensjonsplanen dannar grunnlaget for vedtak om samanslåing. Vedtaka vert gjort i dei respektive fylkestinga. Dei to fylkestinga søker så Stortinget om å bli slegne saman i ein ny folkevald region.

Fylkestinga i Sogn og Fjordane og Hordaland set som vilkår for å etablere ein Vestlandsregion med til saman 630.000 innbyggjarar, at vi får overført ansvaret for fleire statlege samfunnsoppgåver, samt at vi får behalde dei viktigaste oppgåvene vi har i dag. Ein annan sentral føresetnad for samanslåing er at regionreforma fører til at tal folkevalde regionar vert om lag 10 (reell regionreform).

2. MÅL FOR SAMANSLÅING

Overordna mål

Vestlandsregionen skal vere ein sterk, attraktiv og kompetent samfunnsutviklar og tenesteytar under regional folkevald styring.

Hovudmål 1 – Sterkare demokrati gjennom ein ny folkevald region

Regionen skal ha større demokratisk påverknad regionalt og nasjonalt, og skal sikre fleire statlege ressursar, etableringar og prioriteringar på Vestlandet enn fylkeskommunane kunne fått til kvar for seg.

Delmål

- Viktige samfunnsoppgåver blir overførte frå statleg til regionalt folkevalt nivå, og desse vert sett i samanheng med fylkeskommunane sine noverande oppgåver og ansvarsområde.
- Politiske og administrative nettverk skal vidareutviklast og styrkast.

Hovudmål 2 – Framtidsretta samfunnsutvikling på Vestlandet

Vestlandsregionen skal sikre og utvikle gode og vekstkraftige lokalsamfunn og sterke by- og senterområde.

Delmål

- I samarbeid med kommunar og andre samfunnsaktørar skal Vestlandsregionen sikre busetjingsmønster, attraktivitet og eit allsidig næringsliv i heile regionen.
- Vestlandsregionen leier ein regional partnerskap som utviklar berekraftige og miljøvenlege by- og senterområde som sentra for næringsliv, kultur og høgare utdanning.
- Verkemiddelapparatet for næringsutvikling og innovasjon skal i større grad bygge opp under dei regionale partnerskapane sine satsingsområde.
- Bergensområdet skal utviklast som regionalt vekstsentrum og drivkraft for utvikling av heile regionen.
- Det skal vere ein god balanse mellom storbyen Bergen og distrikta elles i regionen.

Hovudmål 3 – Høg kvalitet i tenestene

Vestlandsregionen skal vidareutvikle og sikre høg kvalitet i dei regionale tenestene til innbyggjarane, organisasjonar og næringslivet på Vestlandet.

Delmål

- Vestlandsregionen skal tilby brukarnære og gode tenester innanfor ein effektiv og desentralisert tenestestruktur.

Hovudmål 4 – Strategisk infrastrukturbygging

Vestlandsregionen skal sikre ein framtidretta infrastruktur på Vestlandet, med mål om betra samband internt i regionen og gode kommunikasjonar mot resten av landet og ut i Europa.

Delmål

- Vestlandsregionen skal gjennom ei kontinuerleg satsing på infrastruktur og kommunikasjonar nytte synergjar mellom vekstkraftige sentra og omlandet betre. Auka samhandling og utvida bu- og arbeidsmarknadsregionar skapar sjølvgenererande vekst- og utvikling. Realisering av opprusta og ferjefri E39 vil vere ein viktig faktor for å utvikle Vestlandet som nasjonal vekstregion.
- Vestlandet er samla om at det er vesentleg med gode sambindingsvegar aust-vest, og at dei hovudkorridorane som vert valde dekkjer regionen samla best muleg.
- Gjennom strategisk infrastrukturplanlegging skal vi i større grad få tilgang til, og nytte, tilgjengelege ressursar og all tilgjengeleg kompetanse i regionen.
- Eit sentralt element i satsinga er ein sterkare digital infrastruktur, noko som styrkar regionen sin attraktivitet for busetnad og næringsetableringar.

Hovudmål 5 – Kultur og identitetsbygging

Vestlandsregionen skal bidra til å bygge ein sterkare felles kultur og identitet på tvers av dagens fylkesgrenser, utan at dette går ut over innbygarane sin identitet til lokalsamfunna dei bur i. Vestlandsidentiteten har lange historiske tradisjonar.

Nynorsk har vore, og er, ein viktig felles identitetsbygger. Lokale skilnader i kultur vil, og skal framleis vere, viktig og eit felles mål å ta vare på.

Delmål

- Vestlandsregionen skal utviklast som merkevare og symbol.
- Eit breitt og mangfaldig kulturtilbod skal sette Vestlandsregionen på kartet som ein sterk og inkluderande kulturformidlar.

Hovudmål 6 – Berekraftig forvaltning av samla ressursar

Vestlandsregionen skal, innanfor strukturane som vert valde, sikre ei betre forvaltning av dei samla ressursane på Vestlandet enn dagens fylkeskommunar gjer kvar for seg. Kompetansen og ressursane i heile regionen vert nytta.

Delmål

- Naturgjevne føresetnader og menneskelege ressursar på Vestlandet skal nyttast på ein heilskapleg og berekraftig måte.
- Faglege og administrative ressursar i regionen skal nyttast gjennom ei desentralisert organisering og effektiv samhandling.

3. EIT NYTT REGIONALT FOLKEVALT NIVÅ PÅ DET SENTRALE VESTLANDET

3.1 Regionen sitt namn og merke

Fylkestinga går inn for at den nye regionen sitt namn blir Vestlandet/Vestlandsregionen.

Fellesnemnda får i oppgåve å føreslå eit nytt fylkes-/regionvåpen som kan vere eit samlande symbol for dei to noverande vestlandsfylka.

3.2 Representantar i regiontinget

Fylkestinga i Hordaland og Sogn og Fjordane går inn for at regiontinget får 65 representantar.

Fellesnemnda får i oppgåve å avklare talet nærare, og skal vidare sjå dette i samheng med kap. 3.3 i intensjonsplanen (regionen si valordning).

3.3 Regionen si valordning

Ein Vestlandsregion vert etablert som éin samla valkrins. Ordninga trer i kraft for region-/fylkestingsvalet hausten 2019.

Dersom Stortinget vedtek ein lovproposisjon i 2018 som opnar for ei valordning med utjamningsmandat, t.d. med tre representantar/mandat frå kvart av dagens fylke, vil Vestlandsregionen vurdere å nytte ei slik valordning frå og med hausten 2019.

3.4 Politisk styringsform

Fylkestinga i Hordaland og Sogn og Fjordane går inn for at formannskapsmodellen vert lagt til grunn som politisk styringsform for den nye regionen.

3.5 Regionen sitt administrasjonssenter og politisk leiing

Bergen vert administrasjonssenter for Vestlandsregionen, med lokalisering av rådmannsfunksjon og politisk leiing.

3.6 Regiontinget, regionutvalet og hovudutvala sine samlingar og møte

Regiontinget skal ha årlege samlingar i dagens Sogn og Fjordane. Samlingar utover dette vert i hovudsak lagt til administrasjonssenteret.

Regionutvalet og hovudutvala sine møte vil i utgangspunktet vere lagt til administrasjonssenteret.

Hovudutvala og regionutvalet skal likevel vere fleksible og kunne alternere i regionen for å ivareta lokalkunnskap og for å halde oppe kontakten med lokalsamfunna i heile regionen. Alle utvala skal ha årlege samlingar i dagens Sogn og Fjordane.

3.7 Administrasjonsspråk og statleg tenestespråk

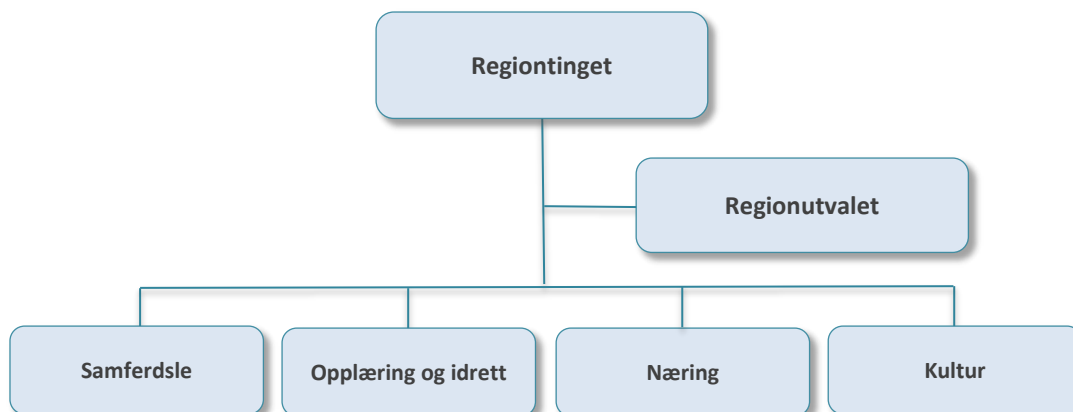
Nynorsk vert administrasjonsspråk og statleg tenestespråk for den nye regionen.

4. LEIING, ORGANISERING OG ARBEIDSDELING

Vestlandet skal organiserast slik at regionen samla kjem sterkare ut i eit godt samspel mellom distrikta og byområda.

4.1 Politisk organisering

Den politiske organiseringa inneber eit regiontinget, eit regionutval og fire hovudutval (grunnstruktur):

Fellesnemnda får i oppgåve å fremje forslag til den endelege politiske organiseringa innanfor desse rammene, herunder kontrollutval og administrasjonsutval. I denne vurderinga skal også tannhelsetenesta og alle nye oppgåver til det regionale folkevalde nivået vurderast/innplasserast.

4.2 Administrativ organisering

Den nye regionen må utvikle ein samla organisasjonsplan. Organisasjonsplanen bør m.a. definere leiing og lineansvar, stabs- og støttefunksjonar og strategisk planleggingsansvar.

Administrasjonssjefen vil ha ansvar for overordna strategisk samordning og styring av regionen. Stabs- og støttefunksjonar kan vere økonomistyring, HR, innkjøp, IKT, bygge- og eigedomsforvaltninga m.m.

Strategisk planlegging kan omfatte m.a. regional planstrategi, klima og miljø og folkehelse.

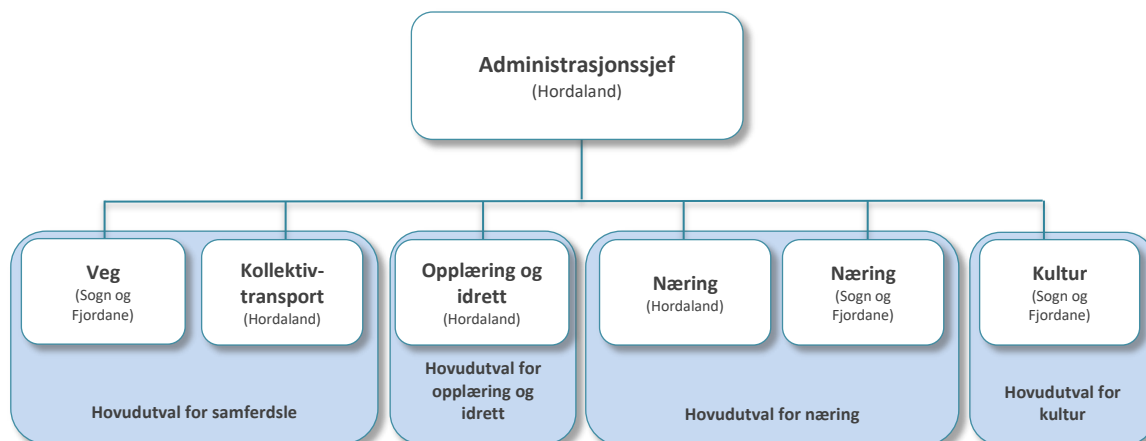
Administrasjonssjefen skal sikre ein kompetent og effektiv organisasjon.

Oppgåver innanfor dei sentrale fagområda skal framleis kunne utførast i både dagens fylke. Tilsette kan halde fram å arbeide innanfor ulike sektorar, sjølv om dei ikkje bur og arbeider der administrativ sektorleiing har hovudsete. Dette gjeld også for dei sentrale stabs-, drifts- og støttefunksjonane, som også kan organiserast desentralisert og gjennomgåande i organisasjonen. Sektorinterne funksjonar og fagleg oppgåveløysing av meir operativ karakter kan organiserast med leiing og fysisk plassering andre stader enn der den administrative sektorleiinga er lokalisert.

Hovudutvalsstrukturen dannar utgangspunktet for den administrative organiseringa (leiingsdelinga):

<u>Hovudutval</u>	<u>Administrativ sektorleiing (geografisk plassering av toppleiing)</u>
Næring	Delt fagleg-administrativt ansvar: <u>Hordaland og Sogn og Fjordane</u>
Opplæring og idrett	<u>Hordaland</u>
Samferdsle	Kollektivtransport: <u>Hordaland</u> Veg: <u>Sogn og Fjordane</u>
Kultur	Kultur: <u>Sogn og Fjordane</u>

Den administrative organiseringa (leiingsdelinga) er nærare illustrert under:

Administrative sektorleiarar i den nye regionen skal ha tilstrekkelege strategiske funksjonar til å kunne utøve ei profesjonell og effektiv administrativ leiing, med nødvendige ressursar og kompetanse.

For å sikre ein regional balanse og tilstrekkeleg lokal tilknytning, vert oppgåvene innanfor dei ulike sektorane fordelte slik:

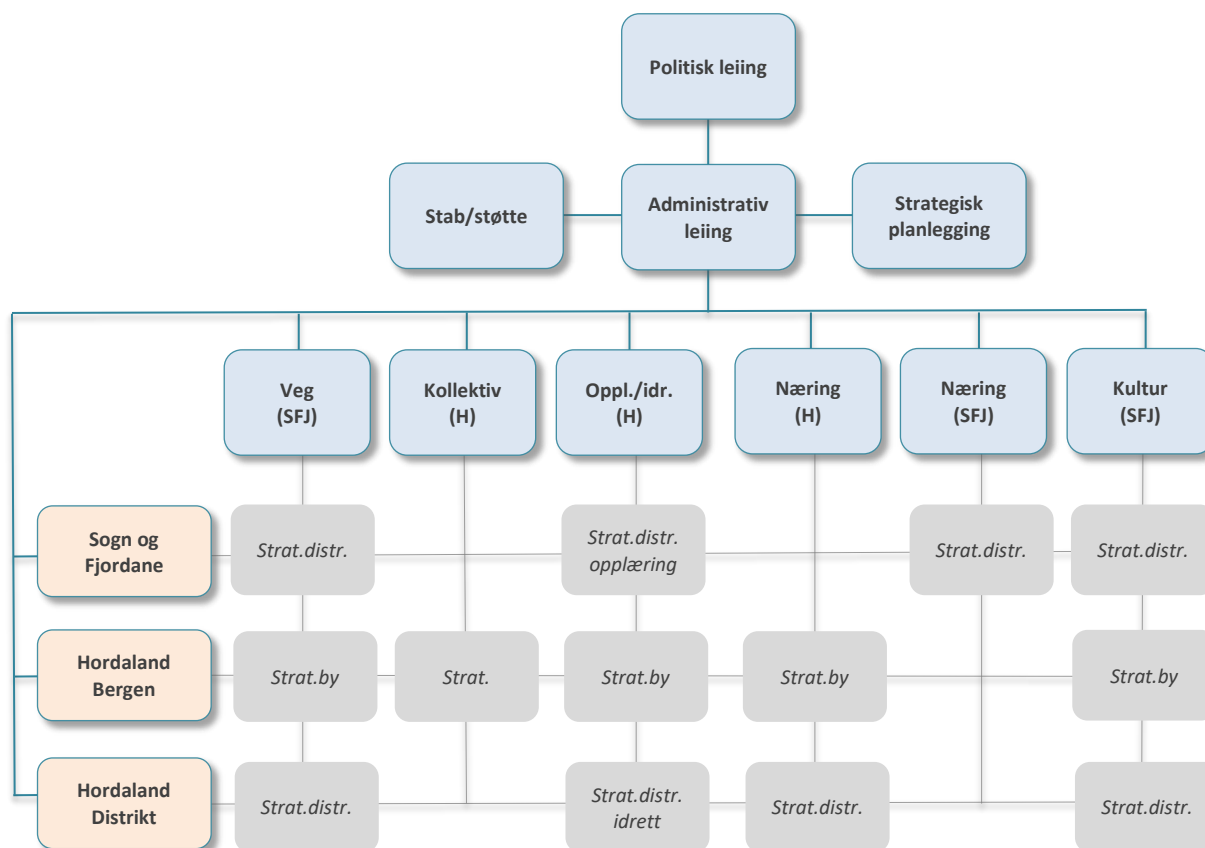
Samferdsleområdet: Under hovudutval for samferdsle vert ansvaret for kollektivtransporttilbodet og veg delt mellom to sektorleiarar. Sektorleiar for kollektivtransport får ansvaret for tenestetilbodet i heile regionen, og denne får sitt hovudsete i Hordaland (Bergen). Sektorleiar for veg får sitt hovudsete i Sogn og Fjordane. Det vil under denne sektorleiaren bli etablert eit tredelt plan- og strategiansvar for dei geografiske områda Sogn og Fjordane, Bergensområdet og distrikta i Hordaland.

Vidaregåande opplæring og idrett: Sektorleiar for vidaregåande opplæring og idrett skal ha sitt hovudsete i Hordaland (Bergen). Under denne leiaren vert plan- og strategiansvaret for den vidaregåande opplæringa i Bergensområdet lagt til Hordaland, medan tilsvarande plan- og strategiansvar for den vidaregåande opplæringa i distrikta utanom Bergensområdet vert lagt til Sogn og Fjordane.

Næring: Under hovudutval for næring vert det etablert eit delt geografisk ansvar basert på dagens fylke, Hordaland og Sogn og Fjordane (to likestilte sektorleiarar). Hovudutvalet skal samordne den næringsretta innsatsen i Vestlandsregionen.

Kultur: Sektorleiar for kultur skal ha sitt hovudsete i Sogn og Fjordane. Det vil under denne sektorleiaren bli etablert eit tredelt plan- og strategiansvar for dei geografiske områda Sogn og Fjordane, Bergensområdet og distrikta i Hordaland.

Dette kan også illustrerast gjennom følgjande matrise (organisasjonsskisse):

Endeleg administrativ organisering vert lagt på plass innanfor desse rammene.

5. FRAMTIDIG TENESTEYTING

Vestlandsregionen skal vidareutvikle og sikre høg kvalitet i dei regionale tenestene til innbyggjarane, organisasjonar og næringslivet på Vestlandet. Regionen skal tilby brukarnære og gode tenester innanfor ein effektiv og desentralisert tenestestruktur.

Vestlandsregionen skal yte best muleg tenester og service overfor innbyggjarane gjennom:

- Ein skulestruktur med eit breitt og likeverdig tilbod med fridom til å velje studieprogram
- Eit effektivt, miljøvenleg og framtidstidsretta kollektivtransportsystem
- Ein kvalitativt god standard på vegnett og ferjesamband
- Eit kulturtilbod med gode og tilgjengelege idrettsanlegg

Samordning på tvers av sektorar skal vere eit prioritert og tydeleg kjenneteikn ved Vestlandsregionen si framtidige tenesteyting.

Regionen si disponering av økonomiske ressursar er med på å legge rammene for tenestetilbodet og regionalt utviklingsarbeid. Det vil vere viktig å finne ein god balanse i bruken av ressursar retta mot Bergensområdet og distrikta i regionen.

6. TILSETTE

Vestlandsregionen skal utøve ei styrkt regionalpolitisk rolle som samfunnsutviklar og tenesteleverandør. Dette vil innebære ein større organisasjon og langt fleire tilsette enn det dei to fylkeskommunane kvar for seg har erfaring med å handtere i dag.

Eit viktig mål med samanslåinga er å skape betre føresetnader for ein kompetent og effektiv administrasjon og tenesteproduksjon, med attraktive og utviklande arbeidsplassar. Ingen som er tilsette i dei to fylkeskommunane på samanslåingstidspunktet skal kunne seiast opp som følgje av samanslåinga. Endringar i stilling og arbeidsoppgåver må likevel kunne reknast med.

Medarbeidarar som eventuelt blir overtalige som følgje av «dublering» eller behov for ny organisering, vil få tilbod om annan høveleg stilling med utgangspunkt i kompetanse og arbeidserfaring etter på førehand haldne samtalar og drøftingar i samsvar med avtaleverk.

Vernet mot oppseiing av medarbeidarar som eventuelt blir overtalige som følgje av samanslåinga, skal vare i 5 – fem – år frå samanslåingsdato. Ein skal i størst muleg grad nytte naturleg avgang som eit aktivt verkemiddel for å unngå oppseiing av tilsette i ein eventuell nedbemanningsprosess.

Dersom lokalisering av arbeidsplassar medfører endra arbeidsstad for noverande tilsette, skal det leggjast til rette for fleksible overgangsordningar slik at den tilsette får ei moglegheit til å halde fram med å jobbe i den nye regionen. Perioden for slike overgangsordningar skal ha 5 – fem – års varigheit frå samanslåingsdato. Generelle og spesielle overgangsordningar av denne typen vert fastsette etter nærare drøftingar med dei som vert berørte og med tillitsvalde.

Ingen tilsette skal få forringa sine løns- og arbeidsvilkår som følgje av samanslåinga. Det vert sett ned ei partssamansett arbeidsgruppe som skal utvikle ein felles lønspolitikk og få til ei harmonisering av dei tilsette sine løns- og arbeidsvilkår der dette er rimeleg. Partane skal forhandle fram felles retningsliner for handsaming av overtalige, der ein m.a. tek omsyn til rimeleg reisetid ved tilbod om endra arbeidsstad.

Samanslåinga skal ikkje svekke rolla til arbeidstakarorganisasjonane. Ein skal utøve samråding med representasjon frå dei eksisterande fylkeskommunane i den nye Vestlandsregionen. Dersom den nye regionen får fleire administrative nivå, må ein sikre ressursar til tillitsvalde også på desse nivåa, slik at samråding mellom tilsette og arbeidsgjevar kan gå føre seg her. Ressursane til tillitsvalde på alle nivå skal oppretthaldast (minst) som i dag.

7. ØKONOMI

Disponibel formue mv. frå dei to fylkeskommunane skal frå 01.01.2020 disponerast av det nye regiontinget til beste for innbyggjarar, samfunn og næringsliv i heile den nye Vestlandsregionen.

Då Sogn og Fjordane fylkeskommune har relativt høge netto formuesverdiar og høge lokale inntekter, blir fylket gitt høve til å la desse verdiane bli haldne utanfor regionetableringa i 2020. Dersom fylkeskommunen vel å gjere dette, vil fylket kunne leggje nemnde verdiar i eigne investerings- og disposisjonsfond. Det samla fondsbeløpet skal ikkje overstige 1,5 mrd.kr.

I så fall kan heile beløpet frå salet av Fjord1 AS (1.064 mill.kr, inkl. sluttoppgjer i juni 2020) og det fylkeskommunen eventuelt måtte ha av bokførte aksjeverdiar i SFE AS/SF Holding AS ved regionetableringa i 2020 (356 mill.kr pr. 31.12.16) fondsplasserast. Fondsmidlane, og utbytte av aksjane, skal kunne nyttast til særskilde investerings- og utviklingsprosjekt i Sogn og Fjordane.

Fellesnemnda får i oppgåve å bli samde om vedtekter for fondet. Regiontinget vil delegere forvaltninga fondet til eit fondsstyre, valt av og blant regiontingets medlemmer. I fondsstyre skal representantar frå Sogn og Fjordane ha fleirtal.

8. SAMANSETTING AV FELLESNEMND FOR OVERGANGSPERIODEN 2017-2020

Det vert oppnemnt ei fellesnemnd som går ut frå dei to noverande fylkestinga i samsvar med inndelingslova.

Nemnda skal vere samansett av dei to fylkesutvala i Sogn og Fjordane og Hordaland, til saman 24 medlemmer. Fellesnemnda skal ha leiar frå Hordaland og nestleiar frå Sogn og Fjordane.

Det vil bli vurdert å etablere eit arbeidsutval ut frå fellesnemnda sine medlemmer.

Arbeidsoppgåver, rolle og fullmakter for fellesnemnda vert fastsett ved vedtak i dei respektive fylkestinga.

9. VAL AV NYTT REGIONTING

Fylkestinga går inn for at representantar til det nye regiontinget vert valde gjennom valet hausten 2019, og at konstituering av det nye regiontinget vert gjort seinast 01.01.2020.

10. VILKÅR FOR DEN NYE REGIONEN

Fylkestinga i Hordaland og Sogn og Fjordane sluttar seg til intensjonsplanen, og stiller følgjande vilkår for å etablere ein ny folkevald region:

- a) Viktige samfunnsoppgåver blir overført frå statleg til regionalt folkevalt nivå, og desse vert sett i samheng med sentrale oppgåver og ansvarsområde som fylkeskommunane no har.
- b) Det er ein føresetnad at ansvaret for kollektivtransport og vidaregåande opplæring framleis skal liggje til regionen/fylkeskommunane.
- c) Regionen skal ha ansvaret for den offentlege tannhelsetenesta.
- d) Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar føreset at fylka i sin heilskap inngår i den nye Vestlandsregionen.
- e) Dei to fylkeskommunane legg til grunn at fylkesmannsambetet får ei organisering og ei regional inndeling som samsvarer med det nye folkevalde regionale nivået sin geografiske struktur.
- f) Det vert lagt til grunn at fylkesmannsambetet skal ha ei desentralisert forvaltning lokalisert i dagens fylke, med leiing frå Sogn og Fjordane.
- g) Dei to fylkeskommunane legg til grunn at det nye regionkontoret for NAV vert lokalisert i Bergen.
- h) Eit eventuelt regionalt bestilleransvar for landsdekkande ferjeverksemd vert lagt til Vestlandet.

Os, 17. januar 2017

Jenny Følling
Fylkesordfører
Sogn og Fjordane
(sign.)

Pål Kårbø
Fylkesvaraordfører
Hordaland
(sign.)

Intensjonsplanen er signert med atterhald om at denne vert godkjend
i fylkestinga i Sogn og Fjordane og Hordaland.

Årsregnskap for 1266 Masfjorden kommune
Rekneskapsåret 2016 - Samandrag
Avlagt etter kontantprinsippet

		Valgt år	Forrige år
	Likvider	15 988 212	15 965 702
	Skyldig skattekreditorene	-929 383	-516 784
	Skyldig andre	-22 226	-50 233
	Innestående margin	-15 036 601	-15 398 683
	Udisponert resultat	-2	-2
Sum		0	0
	Arbeidsgiveravgift	-19 227 254	-18 739 843
	Kildeskatt mv - 100% stat	0	0
	Personlige skatteyttere	-141 772 171	-141 111 051
	Tvangsmulkt	-1 845	
	Upersonlige skatteyttere	-15 396 977	-17 471 948
	Renter	-107 807	-162 629
	Innfordring	-5 475	-4 706
Sum		-176 511 529	-177 490 177
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	19 227 254	18 739 843
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	40 826 703	40 035 378
	Fordelt til Fylkeskommunen	11 278 936	11 003 167
	Fordelt til kommunen	54 092 695	51 990 669
	Fordelt til Staten	51 085 941	55 721 818
	Krav som er ufordelt	0	0
	Videresending plassering mellom kommuner	0	-698
Sum		176 511 529	177 490 177
Sum totalt		0	0

 Skatteoppkrevjaren i Masfjorden
 5981 MASFJORDNES
 Konto for skatt: 6345 06 12660

19/1-17

Mary Hope

Årsregnskap for 1266 Masfjorden kommune
Rekneskapsåret 2016 - Detaljar
Avlagt etter kontantprinsippet

		Valgt år	Forrige år
	Bank	15 988 212	15 965 702
	Utbetalinger som ikke er gjennomført	0	0
Likvider		15 988 212	15 965 702
	Int fordelt folkekr arbavg	46 469	-15 357
	Int fordelt folkekr medlav	-186 838	-163 431
	Int fordelt stat FS	-175 662	-177 941
	Int fordelt til fylkeskomm	-42 025	-36 957
	Int fordelt til kommunen	-193 727	-167 649
	Int fordelt til stat TS mv	-47 975	-30 151
	Mellomregnskapskonto	0	-35 242
	Oppgjørskonto RAFT	-329 625	109 944
Skyldig skattekreditorene		-929 383	-516 784
	Diverse debitorer og kreditorer	-8 116	-9 636
	Innbetalinger ikke inntektsført	-14 110	-20 216
	Uidentifiserte innbetalinger	0	-20 381
Skyldig andre		-22 226	-50 233
	Innestående margin	-15 036 601	-15 398 683
	Udisponert resultat	-2	-2
Ikke fordelt til skattekreditorer		-15 036 603	-15 398 685
	Arbeidsgiveravgift	-19 227 254	-18 739 843
	Kildeskatt mv - 100% stat	0	0
	Personlige skatteyttere	-141 772 171	-141 111 051
	Tvangsmulkt	-1 845	
	Upersonlige skatteyttere	-15 396 977	-17 471 948
Innbetalt skatter og avgifter		-176 398 247	-177 322 842
	Renteinntekter	-177 293	-258 047
	Renteutgifter	69 486	95 419
Renter		-107 807	-162 629
	Innfordringsinntekter	-16 552	-24 343
	Innfordringsutgifter	11 077	19 637
Innfordring		-5 475	-4 706
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	19 227 254	18 739 843
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	40 826 703	40 035 378
	Fordelt til Fylkeskommunen	11 278 936	11 003 167
	Fordelt til kommunen	54 092 695	51 990 669
	Fordelt til Staten	51 085 941	55 721 818
	Videresending plassering mellom kommuner	0	-698
Fordelt skattekreditorene		176 511 529	177 490 177
	Krav som er ufordelt	0	0
Sum totalt		0	0

Forklaring til årsregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Skatteregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet

- **Likvider**
Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.
- **Skyldig skattekreditorene**
Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.
- **Skyldig andre**
Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene.
- **Udisponert resultat**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.
- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**
Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, samt renter og gebyrer.
- **Fordelt til skattekreditorene**
Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene.
- **Krav som er ufordelt**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

Årsrapport for 2016

**Skatteoppkreveren i
1266 Masfjorden kommune**

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkrevjarkontoret	3
1.1.1 Ressursar	3
1.1.2 Organisering	3
1.1.3 Ressursar og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Vurdering av skatteinngangen	4
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret	4
1.3.2 Kommunen sin andel av skatteinngangen i regnskapsåret	4
1.4 Skatteutval	4
2. Skatterekneskapen	4
2.1 Avlegging av skatterekneskapen	4
2.2 Margin	4
2.2.1 Margin for inntektsåret 2015	4
2.2.2 Margin for inntektsåret 2016	5
2.2.3 Kommentarer til marginavsetjinga	5
3. Innfordring av krav	5
3.1 Restanseutviklinga	5
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav	5
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklinga i restansar	6
3.1.3 Restanser eldre år	6
3.1.4 Kommentarer til restansar og restanseoppfølgingen for eldre år	7
3.2 Innfordringens effektivitet	7
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2016	7
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat	7
3.2.3 Omtale av spesielle forhold	8
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen	8
3.3 Særnamskompetanse	8
4. Arbeidsgiverkontroll	8
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	8
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultater fra arbeidsgjevarkontrollen	8
4.4 Vurdering av arbeidsgjevarkontrollen	8
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	9
4.6 Gjennomførte informasjonstiltak	9

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkrevjarkontoret

1.1.1 Ressursar

Ressursfordeling	Årsverk	%- andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	0,6	60 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	0,1	16,5 %
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	0,4	67,0 %
	0,1	16,5 %
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer		%
Skatteutvalg		%
Administrasjon		%
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum	100 %

1.1.2 Organisering

Det er kun skatteoppkrevjaren som jobbar med skatt, med unntak av at ein frå rekneskapsavdelinga, i tillegg til skatteoppkrevjaren, godkjenner utbetalingane. Masfjorden kommune har inngått samarbeidsavtale med kemneren i Bergen om arbeidsgjevarkontrollen. Dei utfører alle kontrollane for skatteoppkrevjaren i Masfjorden.

1.1.3 Ressursar og kompetanse

Skatteoppkrevjaren i Masfjorden er tilsett i 100 % stilling, men jobbar og med andre oppgåver i kommuneadministrasjonen.

Det burde vore minst ein person til som kunne jobba med skatt i periodar, slik at det hadde vore overlapping i feriar og evt. ved sjukdom. Internkontrollen kunne og blitt betre då. Men med berre 3 tilsette på økonomikontoret (inkl. SKO), har me ikkje fått dette til.

1.2 Internkontroll

Det er utarbeidd verksemdsplan og rutinar for kontoret.

Ein person frå rekneskapsavdelinga, i tillegg til skatteoppkrevjaren godkjenner utbetalingane. Restanselistene blir kontrollerte ved kvart periodisk oppgjer.

Avvikslistar på forskotstrekk og arbeidsgjevaravgift blir kontrollerte og evt. retta etter kvart som lønsmeldingane kjem inn.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

	År 2016	År 2015	Auke/nedgang i kr	Auke/nedgang i %
Kommune	54 092 685	51 990 669	2 102 016	3,89
Stat	51 085 941	55 721 818	-4 635 877	-9,07
Folketrygd	60 053 957	58 775 221	1 278 736	2,13
Fylkeskommune	11 278 936	11 003 167	275 769	2,44
Totalt:	176 511 519	177 490 875	-979 356	-0,55

1.3.2 Kommunen sin andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Det har vore ein auke på kr 2 102 016 i skatteinngangen frå 2015.

1.4 Skatteutval

Det har ikkje vore lagt fram saker for skatteutvalet i 2016.

2. Skatterekneskapen

2.1 Avlegging av skatterekneskapen

Avlegging av skatterekneskapen

Skatteoppkrevjaren i Masfjorden kommune bekreftar at skatterekneskapen for 2016 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldande forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevjare av 8.april 2004 § 3-3 nr. 2.

Årsrekneskapen for 2016 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkrevjaren.

2.2 Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2015

Innestående margin for inntektsåret 2015, pr. 31.10.2016   kr 5 898 958

For mykje avsett margin for inntektsåret 2015   kr 5 898 955

Marginprosent
 Procentsats marginavsetning: 12 %. Gyldig frå: (dato)

2.2.2 Margin for inntektsåret 2016

Marginavsetjing for inntektsåret 2016, pr. 31.12. 2016 kr 15 036 601

Gjeldande procentsats marginavsetjing: 12 %. Gyldig frå: (dato)

2.2.3 Kommenterar til marginavsetjinga

Marginprosenten på 12% har vore uendra i lang tid.

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklinga

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse pr 31.12.2016	Herav berostilt	Restanse pr 31.12.2015	Herav berostilt	Endring i restanse Resuksjon (-) Auke (+)
Sum restanse pr skatteart	3 837 037	3 447 410	4 144 163	3 447 410	-307 126
Arbeidsgjevaravgift	1 894		41 652		-39 758
Artistskatt	0		0		0
Forseinkingsrenter	49 405		163 410		-114 005
Forskotsskatt	0		0		0
Forskotsskatt person	485 647		541 631		-55 984
Forskotstrekk	0		129 966		-129 966
Gebyr	0		0		0
Innfordingsinntekter	26 877	2 440	32 603	2 440	-5 726
Innt. Av summ.fellesoppgj	0		0		0
Kildeskatt	0		0		0
Restskatt	948		400		548
Restskatt person	3 272 266	3 444 970	3 234 501	3 444 970	37 765
Sum restanse div krav	0		0		0
Div. krav	0		0		0
Sum restanse pr sk.art innkl div krav	3 837 037	3 447 410	4 144 163	3 447 410	-307 126

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklinga i restansar

Total restanse:

Det er ein nedgang i total restanse frå 2015 på kr 307 126.

Det er ikkje auke i berostilte krav frå i fjor til i år.

Arbeidsgjevaravgift:

Nedgang i restanse frå 2015 på kr 39 758.

Restansen, kr 1 894, gjeld eitt enkelmannsforetak og er frå 2006.

Forskotstrekk:

Nedgang i restanse frå 2015 på kr 129 966.

Ingen restanse pr 31.12.2016.

Utskriven forskotsskatt, firma:

Det er ikkje restanse på forskotsskatt, firma.

Utskriven forskotsskatt, person:

Total restanse på forskotsskatt: Kr 485 647.

Nedgang i total restanse utskrivne forskotsskatt, person frå 2016: Kr 55 984.

Restanse forskotsskatt inntektsåret 2016: Kr 71 500

Restansen gjeld 2 personar.

Restanse forskotsskatt tidlegare år: Kr 414 147

Kr 397 521 av denne restansen gjeld 2 personar som har store restansar på restskatt i tillegg.

Restskatt, firma

Eitt firma har restanse på restskatt

Restansen gjeld restskatt 2015 på kr 948.

Dette er ein auke på kr 548 frå 2015.

Avskrivning:

Det er ikkje avskrivningar i 2016

Berostilte krav:

Det er ikkje berostilt beløp i 2016.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2014	121	0
2013	3 182	0
2012	185 856	0
2011 – 1981	3 432 506	-----

Restskatt eldre år (1981 – 2011) utgjør kr 3 149 091 av total restanse.
4 personar har restskatt over fleire år og utgjør av dette tilsaman kr 3 045 974.

3.1.4 Kommentarer til restansar og restanseoppfølgingen for eldre år

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2016: 0

Det var ingen restansar på rapporten ”Restanseliste – forelda krav”
dato t.o.m. 31.12.2016.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2016

Det er svært gode innfordringsresultat for Masfjorden:

Rapportering fra skatteoppkreverkontoret til skattekontoret pr. 31.12.16				
Skraverte felt (grå) skal ikke fylles ut. Det er viktig at excel-regnearkene lagres på arbeidsstasjonen før de fylles ut! Tast inn kommunenummer i det blå feltet for å vise resultater, krav og differanse.				
Kommunenummer:	1266			Masfjorden
Styringsparameter	Resultat pr. 31.12.16	Resultatkrav	Differanse	Kommentarer til avvik
2.2.2 Innbetalt av sum krav siste år				
c) Restskatt for personlige skattytere Inntektsår 2014	100,0 %	98,6 %	1,4 %	Rød < -1% Gul -1% - 0% Grønn => 0% Linjeskift = Alt + Enter
d) Forskuddstrekk Inntektsår 2015	100,0 %	99,9 %	0,1 %	Rød < -0,2% Gul -0,2% - 0% Grønn => 0% Linjeskift = Alt + Enter
e) Forskuddsskatt for personlige skattytere Inntektsår 2015	99,8 %	99,0 %	0,8 %	Rød < -1% Gul -1% - 0% Grønn => 0% Linjeskift = Alt + Enter
f) Forskuddsskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2015	100,0 %	99,8 %	0,2 %	Rød < -0,2% Gul -0,2% - 0% Grønn => 0% Linjeskift = Alt + Enter
g) Restskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2014	100,0 %	99,0 %	1,0 %	Rød < -1% Gul -1% - 0% Grønn => 0% Linjeskift = Alt + Enter
h) Arbeidsgiveravgift Inntektsår 2015	100,0 %	99,8 %	0,2 %	Rød < -0,3% Gul -0,3% - 0% Grønn => 0% Linjeskift = Alt + Enter
2.3.1 b) Innfordret Restskatt, person av sum krav til innfordring Inntektsår 2014	100,0 %	80,0 %	20,0 %	Rød < -5% Gul -5% - 0% Grønn = > 0% Linjeskift = Alt + Enter

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Det er sendt 10 varsel om utlegg.

Det er halde 2 utleggsforretningar.

Det blei tatt 1 utlegg i bankkonto og 1 i fast eieendom.

Panta blei ikkje realiserte då skattytarane betalte inn skuldig skatt sjølve.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkrevjaren i Masfjorden nyttar særnamskompetansen. Varsel om utlegg jf § 7-10 blir då sendt ut tettare opp mot forfallsdato. Dette fører til at skattytar betalar tidlegare, eller at utlegg blir tatt tidlegare enn om det skulle gått via den ordinære namsmannen.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Masfjorden kommune har inngått eit samarbeid med Kemneren i Bergen, Hordaland kommunale regnskapskontroll. Dei utfører alle arbeidsgjevarkontrollane for kommunen.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2016: 4

Som utgjør: 5,3 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2016: 4

Som utgjør: 5,3 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2015: 2

4.3 Resultater fra arbeidsgjevarkontrollen

Det blei ikkje gjort endringsforslag i kontrollane.

4.4 Vurdering av arbeidsgjevarkontrollen

Samarbeidet med Hordaland Kommunale Regnskapskontroll fungerer godt. I år har dei klart å gjennomføra alle dei planlagte kontrollane for Masfjorden.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Det har ikkje vore felles aksjonar med ande på kontrollar i 2016.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Dei nye bedriftene er få og små, så me har ikkje funne så stort grunnlag for å gjennomføra spesielle informasjonstiltak .

Masfjordnes, 19.01.2017

_____
Skatteoppkrevjaren i Masfjorden

Vedlegg: Årsregnskapen for 2016 - signert av skatteoppkrevjaren